דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום ראשון, כ"א באב תשמ"ז, 16 באוגוסט 1987 • גליון 19197

היום 12 עמודים • המחיר 1.00 ש"ח, באילת 87 אג'

היום בדבר

- בוקר ההכרעה על ה„לביא": בעד ונגד אריה ארד, חגי אשד, טדי פרוים, אורי שחר
- מדינות ערב ופליטי ערב – מאיר בראלי
- „דבר פתוח" (עמ' 5); מוסף ספורט (9־10)
- רפואה ומדע (עמ' 11); בידור (12)

מזג האוויר

היום יהיה נאה [illegible] עד 150 מ"מ.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 20–30, רמת הגולן 20–32, נהריה [illegible], חיפה 22–31, טבריה 23–37, עפולה [illegible], תל־אביב 21–32, נתב"ג 20–33, [illegible], באר־שבע 20–35, אילת 26–42.

לחצים של הרגע האחרון על השרים לקראת ההצבעה על פרוייקט הלביא היום בממשלה

חזית כמעט אחידה של שרי מפלגת העבודה נגד הפרוייקט • לחצים על שרי הליכוד • מתיחות רבה במערכת הבטחון ובצה"ל • מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ל„דבר": אנו ממשיכים לתמוך בפרוייקט

אנשי מד"א וכבאים מוציאים את גופת הילדה עדי צרפתי מהריסות ביתה בשכונת קריית־יובל בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

הפעילות הקדחתנית והלחצים של הרגע האחרון יימשכו עד ישיבת הממשלה, שתיקרא להחליט היום על עתיד פרוייקט ה„לביא". בעקבות הודעת שר־הכלכלה גד יעקבי, כי יצביע נגד המשך הפרוייקט, מתייצבת כנראה חזית כמעט אחידה של שרי מפלגת העבודה נגד המשך הפרוייקט. ראש־הממשלה יצחק שמיר אמר אמש לסופר „דבר", כי הוא נחוש בדעתו לפעול למען המשך הפרוייקט ודוחה את הטענה, כי ה„לביא" פוגע בכלכלה ויגדיל את האינפלציה. ראש־הממשלה ראשי הליכוד מפעילים לחץ כבד על השרים משה נסים, יצחק מודעי, אברהם שריר ויגאל הורביץ לתמוך בהמשך הפרוייקט.

הורביץ ומודעי המתנגדים הודיעו, כי יגבשו את עמדתם לאחר שישמעו את תוכנית התייעלות של התעשייה האווירית, וכי אם ישתכנעו כי אפשר להבטיח את המשך הייצור ללא תוספת תקציב למערכת הבטחון – ישנו את עמדתם ויתמכו בפרוייקט.

מלשכת ראש־הממשלה הוסבר אמש, כי מבחינה פרוצדורלית הצעת שרי הבטחון והאוצר באה לשנות את

(המשך בעמ' 2)

קולו של המר נגד הלביא עלול להיפסל בגלל העדרו

מאת אריה ארד, סופר „דבר"

מקור ממשלתי אמר אמש לסופר „דבר" כי השר זבולון המר לא יוכל כנראה להצביע היום בממשלה בשל העדרו.

השר המר נמצא בשווייץ והפקיד את קולו נגד המשך ה„לביא" בידי מלא־מקומו, השר יוסף שפירא. אולם היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש קבע לפני זמן מה, כי שר לא יוכל להצביע בהעדרו מפני שאין לו אפשרות לשמוע את הדיון שעשוי היה, לפחות תיאורטית, לשכנעו ולהביא לשינוי דעתו.

אם אמנם ייאחז ראש הממשלה בחוות־דעת זו, לא יהיה אפשר להביא את קולו של השר המר בחשבון, והדבר עלול להכריע את גודל ההצבעה.

מאת טלי ליפקין־שחק, הכתבת הצבאית של „דבר"

מתיחות רבה שררה בסוף השבוע בקרב חוגים צבאיים ובטחוניים בכירים לקראת ההכרעה הצפויה על ה„לביא" היום בממשלה. עם זאת, הובע חשש, כי הממשלה תחליט לא להצביע גם היום.

במהלך סוף השבוע נמשכו מאמציו של השר משה ארנס לוודא את אופן הצבעתם של השרים האמורים להימנות עם מצדדי המשך הפרוייקט. במלחמת השמועות וההדלפות נמסר, כי לחץ הופעל על השרים מודעי והורביץ להצטרף למחנה המצדדים וכי השר פרץ ביקש ואף קיבל את כל הנתונים ממנכ"ל משרד הבטחון דוד עברי, שלא נמנה עם שוללי הפרוייקט.

עמדתו של עברי אינה עולה בקנה אחד עם עמדת שר הבטחון, כפי שהוא מביאה לממשלה, והדבר מעורר מורת רוח רבה בחוגי צה"ל ומערכת הבטחון.

בכירים במערכת הצבאית־בטחונית הביעו מורת רוח מהאופן שבו הודרו ראשי התעשיה האווירית להציג בפני שר הבטחון ביום שישי בצהריים את מה שאמורה להיות תוכנית ההצטמצמות שלהם, כדי להמשיך בפרוייקט. התוכנית שהוצגה היתה שטחית וכללית.

אחד החרדים שנעצרו בליל שבת בירושלים. (צילום: דן לנדאו)

עדי צרפתי, בת 5, מקריית־יובל נהרגה במיטתה בקריסת ביתה

בן־ציון צרפתי הציל שניים מילדיו אך לא הספיק להגיע אל בתו עדי

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

עדי צרפתי, בת 5, נהרגה בהתמוטטות בית מגורים בשכונת קריית־יובל בירושלים. האסון אירע ביום ו' בשעה 4.00 אחה"צ בבית משפחת צרפתי ברחוב פלורנטין 28.

משפחת צרפתי: האב בן־ציון בן 32, ושלושת ילדיו, שבי בן 10, ליאת בת 10, ועדי בת 5, גרו בקומה השניה של בית דו־קומתי. לפני שמונה שנים החליט האב להרחיב את הבית ובבנתה תוספת על עמודים בשטח של כ־40 מ"ר. החלק החדש כלל חדר אורחים וחדר שינה של הילדים.

ביום ו' אחה"צ שבו האב, העובד כסדרן בכנסת, וילדיו מן הבריכה. עדי הקטנה שכבה לנוח בחדרה בעוד הבן העדיף לשחק בסלון. סמוך לשעה ארבע הרגיש האב ברעידות חזקות של הרצפה של החלק החדש של הבית. הוא זינק והעביר את הבן שבי לחלק הישן של הבית. אחר־כך הורה לליאת לצאת וביקש ממנה לשמור עליו.

האב חזר להביא גם את עדי אך לא הספיק. ברגע שעבר לחלק החדש של הבית התמוטט אחד העמודים עליהם נבנתה התוספת וכל האגף של הבית נע קדימה, החליק וקרס כבניין קלפים. עדי הפעוטה נמחצה בעודה ישנה במיטתה וכפי הנראה נהרגה במקום. האב נפל למטה אך בנס לא נלכד בין ההריסות אלא נחבל רק ברגלו ובמצחו.

השכנים מיהרו להזעיק את המשטרה ומכבי האש. „הייתי בחלון של הבית של אמי" סיפר יהודה כהן בן ה־27 „ופתאום ראיתי את כל הבית קודם קדימה, רצתי למטה וראיתי את האבא יוצא מבין ההריסות כשהוא שותת דם מן המצח".

כעבור דקות מעטות הגיעו למקום כוחות מכבי אש עם ציוד חילוץ משוכלל, צוותי חזיאה של מגן־דוד־אדום ואנשי הג"א. בעוד המשטרה סוגרת את הרחוב לתנועה, מרחיקה עשרות סקרנים וגובה עדויות.

בתחקור מהיר של האב התברר, כי בתו עדי נמצאת בין ההריסות. אנשי הכיבוי בפיקודו של מפקד כבאי ירושלים טפסר יהודה כהן למדו במהירות את מבנה החלק שקרס כדי להעריך היכן נמצאת עדי. „עשינו הערכה של המבנה – איפה נמצא החדר של עדי", סיפר לאחר מכן קצין הכיבוי משה סחייק. צוות של שמונה כבאים אליהם

(המשך בעמ' 2)

עדי צרפתי

בעוד הסרט בסינמטק מוקרן בלי הפרעה

נהגת נפצעה מבקבוק חרדי ברח' שטראוס; שישה נעצרו

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

בסינמטק של ירושלים הוקרן בליל שבת סרט במתוכנן, ללא הפרעה מצידם של החרדים. ליד בית הקולנוע התאספו מאות מפגיני ר"ץ ומפ"ם להפגנת הזדהות. באישון לילה הפגינו כמה עשרות חרדים ליד שכונת מאה שערים. כוח משטרה הגיב במהירות, סיהר אותם בגאז מדמיע ועצר שישה

(המשך בעמ' 2)

מדד יולי הנמוך (0.2%) הפתיע: ההסת' קוראת להמשיך בפיקוח

מאת אבנר הורוביץ, סופר „דבר"

מדד יולי שפורסם ביום שישי הפתיע רבים ועלה במידה מתונה במיוחד מהתחזיות המוקדמות – רק 0.2 אחוז.

מדד המחירים הסיטונאים, לעומת זאת, עלה הרבה יותר – באחוז וחצי.

במרבית קבוצות הצריכה נמשכה גם בחודש שעבר עליית המחירים הרגילה. לעליית המדד הנמוכה קוזזו תרמו ירידות מחירים עונתיות שנרשמו בשני סעיפים: ירקות ופירות והלבשה והנעלה. מדד מחירי הירקות והפירות ירד ב־9 אחוזים וסעיף ההלבשה וההנעלה ב־3 אחוזים.

שני סעיפים אלה ביחד תרמו לירידה של 0.8 אחוז במדד. המדד ללא ירקות ופירות עלה ביולי באחוז אחד. גם מדד הדיור עלה הרבה פחות מהמצופה – ב־1.6 אחוז בלבד. סקר

(המשך בעמ' 2)

מנהל מרכז הכספות בלונדון נעצר ב„סקוטלנד יארד" – ומשתף פעולה

הוארך מעצר שני הישראלים – פרקליטיהם ומשפחותיהם לא מוסרים פרטים

מאת דליה שחורי, כתבת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – ממגה דרמאטי חל אתמול בחקירת שוד הכספות בלונדון עם העצרו של פארוק לטיף בן 30, מנהל מרכז הכספות שבו נעשה השוד. לטיף נמצא זה יומיים במשמר הסקוטלנד־יארד, ונמסר כי הוא משתף פעולה עם החוקרים.

לאחר סדרת פשיטות, שבהן נמצא חלק משלל השוד, הנאמד עתה בכ־40 מיליון לי"ש, הגיע מפקח הסקוטלנד־יארד האחראי על החקירה לעצור את המנהל.

מיד לאחר השוד במרכז הכספות בנייטסברידג', אשר בעת הקמתו הוכרז כמקום הבטוח ביותר בעולם, סיפר לטיף כי היה בתפקיד ביום א' אחרי הצהריים כאשר הגיעו שני השודדים שהתחפשו ללקוחות. הוא סיפר כי

(המשך בעמ' 2)

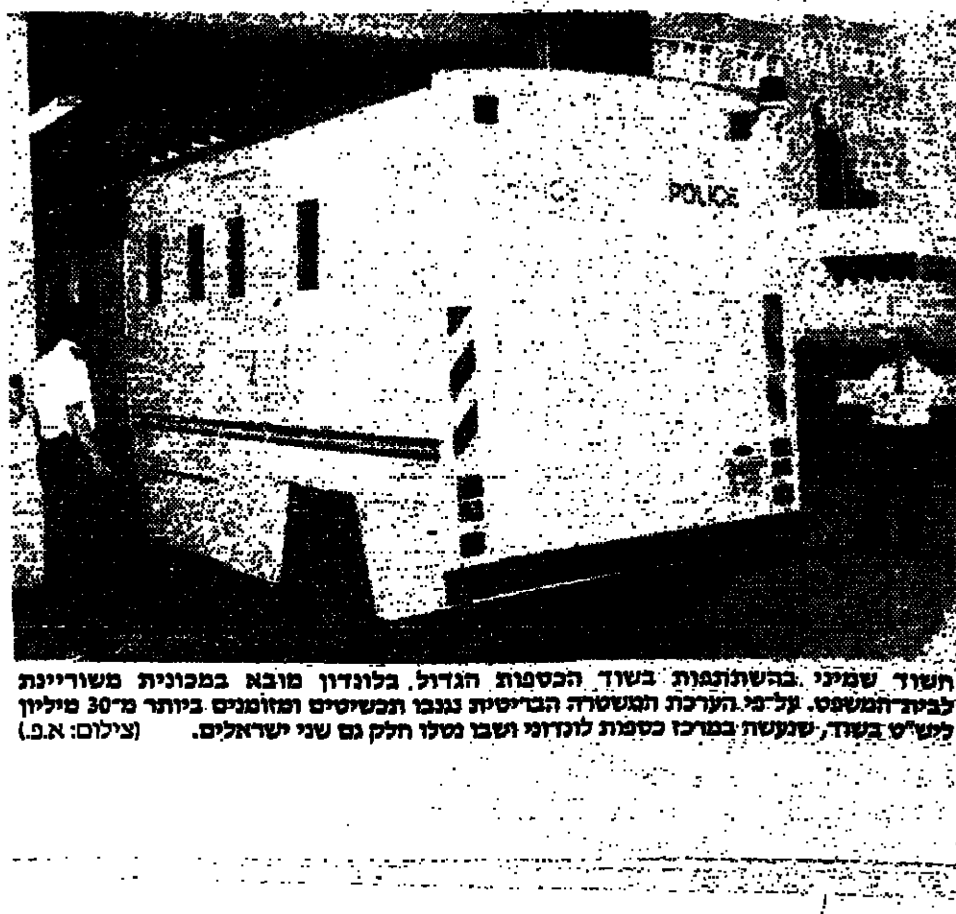

חשוד שמיני בהשתתפות בשוד הכספות הגדול בלונדון מובא במכונית משוריינת לבית המשפט. על־פי הערכת המשטרה הבריטית נגנבו תכשיטים ומזומנים ביותר מ־30 מיליון לי"ש בשוד, שנעשה במרכז כספות לונדוני ושבו נטלו חלק גם שני ישראלים. (צילום: א.פ.)

הודעה לקוראינו

החל מהיום יהיה מחיר עיתון יום חול 1 ש"ח (אילת 0.87 ש"ח) בהתאם לאישור משרד המסחר והתעשיה. מחיר עיתון יום ו' ללא שינוי.

בעוד שיירת מיכליות נוספת נערכת להפלגה

מוקש טיבע ספינת אספקה; הרוג אחד וחמישה נעדרים

סירת הצלה ריקה מגומי היא כל שנותר מספינת האספקה „אניטה", שטבעה אתמול לאחר שנפגעה מהתפוצצות מוקש במפרץ הפרסי. (צילום: א.פ.)

בחריין (א.פ. וע"ד). – ספינת אספקה של איחוד הנסיכויות הערביות נפגעה אתמול מהתפוצצות מוקש וטבעה בכעגן המיכליות הגדול בכניסה למיצר הורמוז, במרחק 21 ק"מ מן החוף. לדברי מקורות ספנות במפרץ הספינה „אניטה", שאורכה היה 54 מטרים, „התפוצצה לרסיסים" בטרם טבעה. מהנדסה הראשי נהרג וחמישה מאנשי צוותה נעדרים. חמישה אחרים נמשו מן הים והועברו לבתי־חולים כשמצבם קשה.

אתמול מסרו מקורות ספנות בכוויית כי שלוש מיכליות המניפות דגל אמריקאי סיימו את הטענתן ומוכנות לצאת לדרכן במורד המפרץ, ככל הנראה ביחד עם מיכלית הענק „בריג'טון". ההחלטה על מועד צאתן המדוייק נתונה לאנשי הצי האמריקאי ולא נמסרה לפרסום.

אתמול אירעה גם התפוצצות עזה בבתקן גאז סעודי. לדברי פקידים סעודיים נגרם הפיצוץ במתקן של חברת „ארמקו" שבבעלות אמריקאית־סעודית כתוצאה מקצר חשמלי. ארבעה אנשים נפצעו בפיצוץ, ונראה שלא היו בו הרוגים.

המתקן שוכן במחוז המזרחי של סעודיה, שבו מיעוט שיעי גדול הנתון להשפעה איראנית חזקה. עם זאת הוכחשו אתמול שמועות כי הוא נגרם על־ידי חתרנים פרו־איראנים. הפיצוץ זיעזע בתים במחוג של כ־30 ק"מ. כבאים לחמו באש שפרצה

(המשך בעמ' 2)

אפשר [illegible] מניות [illegible] מהיום

מאת אמנון [illegible] „דבר" בירושלים

החל מהיום [illegible] הבנקאיות שבהסדר להודיע על [illegible] למניות.

כדי להחל [illegible] הוצגר להאריך את מועד מתן [illegible]. המועד הסופי למסירת הודעת [illegible] באוקטובר.

בעלי המניות [illegible] בהוקת המניות אינם צריכים [illegible] על מניותיהם, באופן אוטומאטי, [illegible] שהכנים בהם האוצר לאחרונה.

[illegible] לשנתיים, צמודה לדולר [illegible] לשנה. בתום תקופת ההשקעה יוכל [illegible] בין הצמדה למדד או לדולר.

בנוסף לכך [illegible] ואפשר יהיה למכור אותן בבורסה [illegible].

ברונו [illegible] לממשלה [illegible] „לביא"

גם [illegible] – [illegible] התעשייה האווירית – [illegible] הפרוייקט

מאת [illegible] „דבר" בירושלים

ערב ההכרעה [illegible] בעתיד ה„לביא", התייצב בסוף השבוע [illegible] המשך הפרוייקט.

בחוות דעת [illegible] נגיד הבנק, פרופ' מיכאל ברונו, [illegible] על הפסקת הפרוייקט והעברת המשאבים [illegible] כלכליים ובטחוניים אחרים. לדעת ברונו אין [illegible] פיתוח ה„לביא", שכן אין לישראל [illegible] מטוסי קרב באופן עצמאי. [illegible] אין יתרון יחסי בייצור מטוס קרב – [illegible].

גם מהלקה [illegible] כנגד המשך ה„לביא".

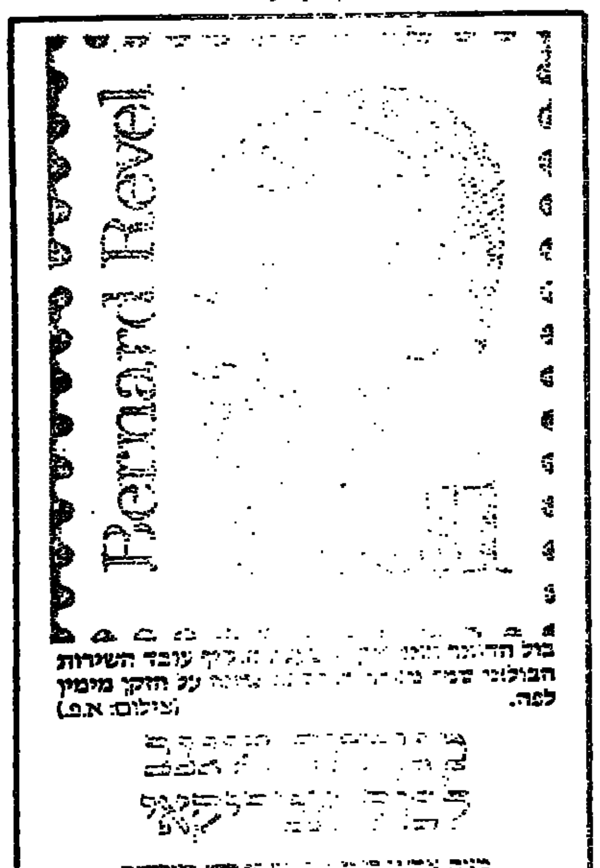

[illegible] עובד השירות הבולגרי [illegible] על הזקן מימין לפה. (צילום: א.פ.)

[illegible]

מאת [illegible]

[illegible] – [illegible] השדות הבולגרי [illegible] בתוך בול אפריקאי [illegible] של ברנאורד רבל, [illegible] בניו־יורק, [illegible] של זקנו [illegible] רק בעזרת [illegible].

[illegible] לפני [illegible] השואה [illegible] על שההרסים בניין [illegible].

[illegible] של רכישות, ואנשים רבים [illegible], כך הם מקווים [illegible].

קיצבאות [illegible] לאומי [illegible] אחוזים

מאת [illegible] „דבר" בירושלים

[illegible] קיצבאות הביטוח הלאומי [illegible] בשיעור של 5.6 אחוזים.

במנכ"ל הביטוח [illegible] נמסר בסוף השבוע, כי [illegible] של הקיצבאות ל־250 אלף [illegible].

[illegible] של קשיש יחיד הזכאי להשלמת [illegible] להודיע וקיצבתם של זוג קשישים [illegible].

יצחק רועה נשאר בליל שבת בירושלים

מה שטוב בירושלים זה הכביש לת"א

800 מכוניות של ירושלמים שנסעו לבלות בתל־אביב ספר טדי קולק

אחרי סעודת ליל שבת האחרונה יצאו טדי קולק ותוליית סופרים שעמו אל הכביש היוצא מן העיר. עמדו שם וספרו 800 מכוניות שפניהן לכיוון תל־אביב. „גם עצרנו אחדות מהן ושאלנו לאן זה", סיפר קדם, דובר ראש העיריה, „והם אמרו, כמעט כולם: לפאבים של תל־אביב".

שעות אחדות לפני הסקר המבסיח הזה (ואל ההבטחה נגיע מיד), ראיתי שב„בית אגרון" לא יוצגו הפעם סרטים אל תוך השבת. „והרי הבטחת אמציה, בשבוע שעבר, שלא תתקפלו, וכך כתבתי בשמך". אמציה מחזיק בידו את המקומון „כל העיר" עם תמונת עצמו על רקע תמונת חרדי נסוג, ועם הכותרת המקומונית: „מתקפל". „אמציה קפלן", כתוב כאן, „מפעיל הקולנוע בבית אגודת העתונאים, אחרי שעמד באומץ מול הפגנות החרדים בשבוע שעבר, החמיץ הזדמנות היסטורית להניף את דגל שיחרור העיר מעול החרדים, כאשר שיחרר לעתונות הודעה על התקפלותו הזכנית מהקרנת סרטים בסופי־שבוע".

„לא התקפלנו, בחייך" הוא אומר, „לקחנו שבוע חופש", נשמע מתחמק. מיד בא המשך „וחוץ מזה אני לבד. טדי יוצא נגדי, הרב מה־שמו מתקשר הביתה. אשתי מבקשת. ההורים מבקשים. הסינמטק לא מפרגן. אגודת העתונאים עד שהיא אומרת משהו, חוץ מזה אני לא מאמין שאנשים ירוצו לסרט אחרי הגז המדמיע של השבוע שעבר. חוץ מזה אני לא גיבור".

בסבה הבאה נצטרך לבדוק אם התקפל או לא. אבל בינתיים, לצד סימני החולשה האלה, גילתה ירושלים בליל שבת האחרון סימני חיות שמרשים לנו להאמין שמאחורי כל זה מסתתר סיכוי מסויים למרי חילוני מצומצם, שעשוי, אולי, אפילו, לפתוח דף חדש ביחסי תל־אביב וירושלים לטובת האחרונה, אם אתם רואים למה אני מתכוון.

כי ככה: אני שומע את כתב „על המשמר" עם ביקרופון שואל אותי, מה אתה עושה כאן על יד הסינמטק בערב שבת? כך ראוי וכך יאה? ואת עצמי אני שומע משיב: יאה־גם־נאה. לצורך קיום מצווה נזדמנתי לכאן. מצוות־סרטים־בשבת? הוא תמה. מצווה־הבאה־בעבירה, הודיתי. כשהקליפות גוברות, והניצוצות נרחקים, והכלים נסדקים, החרדים נתקפים געש תוקפנות פנאטית לאיים על הקיום היהודי שבחרתי לעצמך, נעשה סרט־של־ליל־שבת מאורע שאין לך ברירה אלא להגן עליו. במין מצווה.

שבעתי את עצמי דורש את האמור, ובצידי השיבה חבורה קטנה של דרום אמריקאים לשאלת המראיין, לאמור: זה לא הסרט. זו הזכות שלנו להחליט בעצמנו, וכך הלאה. וכינתיים באו נושאי הכרזות, ונשאו: „איש באמונתו יחיה", „לא תורידונו", „עונג שבת – כדרך כל ספורט", וירדו מן הכביש לרחבת הסינמטק לבקשת השוטרים הסבלניים מאוד. מרחוק ריכוז שוטרים אחרים כוחות נחושים רבים לבגוע את פריצת החרדים כשכונתם. אנשי הסינמטק שהתקפלו בשבוע שעבר ולא הקרינו (או לקחו הופסק), גם הם שבו לקו החזית של מלחמת התרבות, נחושים וסבלניים: „הבטחנו לעיריה את מירב האיפוק. איננו פרובוקטורים". ליד דלת הכניסה לאולם מוצבת קופסה ארוכה מחורצת. אין מכירת כרטיסים. על הקופסה כתוב: „דמי השתתפות – 5 שקלים".

וכך, ומתוך הענות למבקשים להפתיע „תילול־שבת", נעשית הכניסה לסרט (אתה מפקיד כסף בקופסה ונכנס) מעשה של השתתפות, ולא עוד כתם־צרכנות־בידור.

ויש עוד סיבות לכך שאמרתי למעלה: דף חדש.

ירושלים של ערב שבת היתה תזנית ותוססת ומוארת מכרגיל. גם לאחר שיצאו ממנה 800 המכוניות שספר טדי קולק (ועניין מחדד־תודעה מובהק לעצמו, כמובן), נשארו שורות ארוכות של מכוניות סביב הסינמטק, וליד האזן ותחנת הרכבת הסמוכות, שהעידו על אי־שקט והתעוררות.

תחנת הדלק הקרובה היתה פעילה סמוך מאוד לשעה אחת בלילה, ואני מדבר על ירושלים, רבותי. מלון „הייאט" החדש היה בוקף בכוניות בצפיפות תל־אביבית, ובתוך המלון היית צריך להכות ארוכות בתור למשקה ועוגה, „מינימום 5 דולר אחרי שבע וחצי בערב".

סביב מלון המלך דוד היתה ריגשת מטיילים ניכרת, ושני בתי־קפה מול המלון היו פתוחים, והומים־אדם־ירושלמי. בקיצור: היו חיים בירושלים הרחק לאחר שמונה בערב, ואין לי ספק, יד החרדים המאיימת היתה בהתעוררות הזאת. כוח כפייתם.

★

כל זה לא מצדיק אופטימיות קלת־לב, כמובן. אבל כל זה פותח אולי סיכוי לדיון, שאנחנו בורחים ממנו, בשאלה העיקרית. והשאלה העיקרית היא זו איך זה קורה לנו כאן, שקבוצת יהודים אחת מרשה לעצמה, ובתוקפנות שכזאת, להגדיר את יהודיותה של קבוצה אחרת? ואיך זה שהקבוצה הזאת לוקחת לה לב לקבוע לגיטימיות יהודית מהי, ומתוך כך גם לדרוש „תיקון" מן הפתוחים?

מה, הם המכבים בני־חשמונאים? ואנחנו המתיוונים? זה מה שנדמה להם שהם, והשומע מה?

טדי קולק משוחח עם ירושלמים היוצאים לבלות בתל־אביב. (צילום: רחמים ישראלי)

חודשו קרבות השיעים והפלשתינים בלבנון

מאת דן אביה, סופר „דבר" לענייני ערבים

השיעים והפלשתינים חידשו בסוף השבוע את הלחימה ביניהם באזורי מחנות הפליטים בביירות וממזרח לצידון.

ביום שישי התמקדה הלחימה בין הצדדים סביב מחנה שתילה בביירות ואילו אתמול עבר מוקד הלחימה לצידון. אמש שרר שקט מתוח באיזור הלחימה בצידון לאחר השגת הסכם להפסקת אש.

בתקופה האחרונה שיגרה תנועת „אמל" תגבורות גדולות של לוחמים לאיזור הדרום שבו עורכים כיום כ־4,000 לוחמים פלשתינים.

מזה זמן נערכו שני הצדדים לחידוש העימות ביניהם נוכח ההסגר שממשיכים לוחמי „אמל" להטיל על מחנות הפליטים, חרף ההסדרים שגובשו ביוזמת הסורים בקיץ אשתקד בין הצדדים הניצים. בקרבות בסוף השבוע נהרגו ונפצעו כ־15 לוחמים פלשתינים ושיעים.

מדד יולי הנמוך

(סוף מעמוד 1)

שנערך ברבע השני של השנה מראה כי בתקופה זו עלו מחירי הדירות ב־3.7 אחוזים.

בשאר הסעיפים נרשמה כאמור זחילת מחירים: מחירי המזון עלו ב־0.5 אחוז, אחזקת הדירה ב־1.5 אחוז, ריהוט וציוד לבית – 2.7 אחוזים, בריאות – 1.9 אחוז, חינוך, תרבות ובידור – 1.6 אחוז ותחבורה ותקשורת ב־0.5 אחוז.

כתוצאה מהעליה המתונה במדד יולי יידחה ככל הנראה מועד תשלום תוספת היוקר לחודש אוקטובר. לאחר פרסום המדד חסרים עדיין 1.5 אחוז, כדי להגיע לעליה המצטברת המחייבת את תשלום התוספת.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה נראה כי גם החודש צפוי מדד נמוך. במחירי הירקות והפירות תימשך הירידה המתונה וגם במחירי ההלבשה וההנעלה תימשך מגמת הירידה העונתית.

לעומת זאת יבואו לביטוי במדד אוגוסט העליות שיזמה הממשלה בתקופה האחרונה במחירי המים, הטלפון והתחבורה הציבורית.

קיסר: להמשיך בפיקוח על המחירים

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הודיע, כי הוא רואה בחיוב את עליית המדד המתונה, בשיעור 0.2 אחוז. עם זאת חזר על תביעתו מהממשלה כי תמשיך בפיקוח על המחירים.

קיסר קרא לראשי האוצר לקיים את המשא־ומתן על הסכם השכר בשירות הציבורי ל־1987/88, במסגרתו ישופר בעיקר שכרם של עשירוני ההכנסה הנמוכים.

הוא הזהיר מפני „סחבת ותמרוני התחמקות שאין בהם תועלת, אשר יערערו את היציבות ואת השקט התעשייתי".

מזכ"ל ההסתדרות שלל את הכוונה לשנות את הסכם תוספת היוקר התקף עד אפריל '88 ותבע להאריכו לתקופה של שנה נוספת.

מוקש טיבע

(סוף מעמוד 1)

בעקבותיו במשך יותר משש שעות לפני שעלה בידיהם להשתלט עליה.

אתמול נודע, כי ביום ד' נהרג צוללן של חיל הים הסעודי וצוללן אחר נפגע בהתפוצצות מוקש שנמשה ממי המפרץ במרחק „של ... 290 ... ק"מ ... צפונית־מערבית מראס סמרה" [illegible] השניים [illegible] מרחקם מן המוקש והם נהרגו כשהוא פוצץ.

ביקורת הדמוקראטים

אתמול שבו סנטורים דמוקראטים בוואשינגטון ומתחו ביקורת על מדיניות הממשל במפרץ. סנאטור ג'ייק פאולר הביע דעתו, כי על ארה"ב לפתח תוכנית אנרגיה לאומית [illegible] וזה הגדיר סיכון [illegible] במפרץ הפרסי.

נהגת נפצעה

(סוף מעמוד 1)

חרדים.

הקרנת הסרט „דקה לחצות" בסינמטק של ירושלים עברה בניגוד למצופה ללא סוף הפרעה. עד לתחילת ההקרנה לא היה ברור אם החרדים יבואו להפגין ליד הקולנוע. הבד"צ אמנם הורה לאנשיו להפגין ליד הקולנוע, אולם מפקד משטרת ירושלים הזהיר את ראשי הבד"צ כי המשטרה תפעל בכל כוחה אם החרדים ינסו להגיע לאיזור הקולנוע.

בשעות הערב ריכזה המשטרה כוח של 250 שוטרים ואנשי מג"ב שהוצבו לאורך רחוב הנביאים ובמסלול המוליך ממאה שערים לסינמטק. השוטרים צוידו בציוד לפיזור הפגנות וכן הובאה מכונית להתזת מים, שהוכנסה לאחרונה לשירות במשטרה.

ליד בית הקולנוע התאספו סמוך למועד ההקרנה מאות פעילי ר"צ, מפ"ם ותושבים חילונים שהניפו בידיהם כרזות נגד הכפיה הדתית. בהנחייתו הפעילה של ח"כ דדי צוקר. עלפי הסיכום עם המשטרה, שלא התירה לקיים במקום הפגנה, התכנסו כולם ברחבה שלפני הסינמטק ועד אשר הסתיים הסרט העבירו את הזמן בשירה וגם בריקודים.

יצוין כי אולם הקולנוע לא היה מלא ובסרט צפו כ־280 צופים, מרביתם קנו כרטיסים במכירה מוקדמת אחרים שלשלו את דמי הכניסה לתיבה שהוצבה בפתח האולם. אנשי הסינמטק הדגישו כי נמנעו ממכירת כרטיסים בשבת.

למחסומי השבת באיזור רחוב שטראוס הגיעו מדי פעם חרדים אך ניכר, כי האיום של המשטרה פעל ושום קבוצה לא נסתה להגיע במאורגן לסינמטק. אחרים מן החרדים סיפרו, כי סמוך לכניסת השבת שינה הבד"צ את החלטתו ואסר על השתתפות בהפגנה. ההוראה הועברה כיד בין כל בתי־הכנסת והישיבות באיזור מאה שערים, והחרדים צייתו לה.

סמוך לתחנת הסתיימה הקרנת הסרט ומפקד משטרת ירושלים תנ"ץ יוסף יהודאי שפקד על הכוחות הורה לשחרר את מרביתם.

סמוך לשעה 01.30 אחר־חצות נזרק בקבוק לעבר מכונית שחלפה בצומת שטראוס־הנביאים. השמשה הקדמית של המכונית נופצה והנהגת נפצעה קל. תוך דקות התארגן במקום כוח משטרה, אשר ירד לאיזור כיכר השבת שם התגודדו כמה עשרות חרדים. המשטרה זרקה לעברם שני רימוני גאז מדמיע ועצרה שישה ביניהם שני קטינים, וכך, תוך דקות, פורה ההתגודדות. העצורים הוסעו בניידת למגרש הרוסים שם נכלאו.

מנהל מרכז הכספות

(סוף מעמוד 1)

היה מפוחד כשכיוונו לעברו אקדח ועשה כל שאמרו לו. הוא הוסיף כי מעתה ידאג לשפר את סידורי הבטחון במקום.

בינתיים נודע כי מערכת מצלמות הטלוויזיה במעגל סגור של המרכז באזור הכספות הוצאה מכלל פעולה, דבר המונע את אפשרות זיהוי השודדים. לדברי מנהלי המרכז נעשה הדבר על־ידם, מאחר שהובטח ללקוחות שרות דיסקרטי.

ביום ו' מצאה המשטרה בתום מעקב על בית בצפון־מערב לונדון רובה ציד קצוץ קנה, אחד משני כלי הנשק שבהם השתמשו השודדים.

שני אנשים נוספים האשמו ביום ו' בבית־המשפט בקשר לפרשה: מעצרו של סטפן מן, בן ה־38, מצפון לונדון הוארך, והלה סקובן בת ה־29, המנהלת הדתית של חנות אופנה בסנט ג'ונס ווד שבצפון־מערב לונדון, שוחררה בערבות של 125,000 ליש"ט, לאחר שהואשמה בסחר ברכוש גנוב.

מעצרם של הישראלים אליהו אפרתי מתל־אביב וישראל פנקס הוארך.

סופר „דבר" נתן רועי מוסר:

עורך־הדין המטפל בענייניו של אלי אפרתי הוא שי פינס. הוא סירב להתבטא בעניין כרגע וסירב לאשר שיצא לבריטניה כדי להגן עליו.

רעייתו של אלי אפרתי, אירית אפרתי, אמרה אתמול, כי אין לה מה לומר על הנסיבות שהובילו למעצר בעלה ואישרה כי שי פינס הוא אחד מפרקליטי בעלה. „בינתיים אין לי מה לומר על המעצר הזה. כשיהיה לי מה לומר אומר", אמרה האשה.

לשכת ההוצאה לפועל בטבריה

תיק טבריה תיק מס' 1266/86

מודעה בדבר מכירה פומבית של מיטלטלין

ביום 20.8.87, בשעה 11.00 בבוקר, יצאו למכירה פומבית המטלטלין המתוארים להלן של החייב יפעת הגליל בע"מ אזור תעשיה מעלות לבית חוב בסך־15000 ש"ח והוצאות המגיע לזוכה בינו אלי עו"ד בן חנו רח' אילת טבריה טל' 06-790110

תיאור המיטלטלין

מכונת גליוטינה לחיתוך פח עד עובי 4 מ"מ

מכונת ריתוך יחידת LINCOLIN + 5 בלונים

מכונת ליטוש פח גריינדר

מכונה לכפוף פח HALO + 19 סכיני כיפוף

המכירה תתקיים אצל בליגרל הבוז בע"מ אזור תעשיה דרום נהריה.

כל המעונין בכך יוכל לבדוק את המיטלטלין העומדים למכירה כאמור לעיל. על הקונה יהיה לשלם את כל המסים, האגרות וההיטלים אשר, עפ"י כל דין, חלים על קונה וכן 1% מהמחיר למנהל המכירות אם אינו פקיד של בימ"ש.

ב. אבורהמיו, המוציא לפועל

30.7.87

בן־ציון צרפתי משכונת קריית־יובל בירושלים מובל לקבלת טיפול לאחר שביתו קרס. (צילום: רחמים ישראלי)

אגף מזון בצה"ל דואג לגזרתן של החיילות:

מתגייסי צה"ל היום שמנים יותר מאשר לפני עשר שנים

(עתי"ם למ"מ). – 70 אחוז מבני הקיבוצים משרתים היום בצה"ל בתפקידים קרביים, ושיעור זה הוא גבוה יותר מכל מגזר חברתי אחר. זאת מגלה ראש אכ"א האלוף מתן וילנאי בגיליון מיוחד של „במחנה" שיצא לאור בשיתוף עם אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות.

הגיליון מוקדש לקראת הגיוס לצה"ל והופץ בין כל תלמידי י"ב שמתגייסו בימים אלה.

הגיליון המיוחד, הנקרא „לקראת גיוס", מספר כי על פי סקר שערך צה"ל התברר כי החיילים בשירות חובה שמנים היום יותר מאשר לפני 10 שנים. מהסקר, שנערך בקרב כאלפיים חיילים וחיילות, מתברר כי מספר הנעל הממוצע של החייל עלה, בממוצע, מ־41 ל־43 והיקף מתניה של החיילת גדל.

עוד מספר „במחנה" כי ענף מזון במפקדת קצין תחזוקה ראשי שוקד בימים אלה על הכנת לוח מזון מיוחד לחיילות רבות, שביקשו לשמור על משקלן ועל גזרתן ולהקפיד על תפריט יומי מאוזן.

משרד החינוך וצה"ל הרחיבו בשנה האחרונה את הכנת תלמידי התיכון לקראת גיוסם לצה"ל. סקר שערך המשרד גילה כי בני הנוער מעוניינים מאוד בהדרכה מוקדמת.

מנהל אגף הנוער במשרד, עודד כהן, מסר כי 300 בתי ספר על־יסודיים לימדו את התוכנית „לקראת גיוס" בשיתוף מפקדת קצין חינוך ראשי והגדנ"ע. כ־25,000 תלמידי כיתות י"ב ביקרו ערב גיוסם בחיילות צה"ל.

11 נפצעו בהם שישה ממשפחה אחת – בתאונה ליד זכרון־יעקב

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

אחד־עשר בני אדם נפצעו, שניים מהם קשה, ארבעה בינוני וחמישה קל, בתאונת דרכים קשה שאירעה אתמול לפנות ערב סמוך לזכרון־יעקב בכביש החוף חיפה־תל־אביב.

שישה מן הנפצעים הם בני משפחת שמש מראשון לציון ושניים הם דוד וספליה חיים מאשדוד שנפצעו באורח בינוני.

התאונה אירעה בשעה 5.40 אחה"צ בין שתי מכוניות „סובארו" ו„מזדה". שני כלי הרכב הפרטיים התנגשו באופן חזיתי.

הנפצעים הועברו על־ידי אמבולנסים של מד"א לקבלת טיפול רפואי בבית־החולים „הלל יפה" בחדרה.

לתאונה הקשה לא נמצאו עד כה עדים. חוקרי לשכת התנועה במרחב חיפה יצאו אל בית־החולים על מנת לגבות עדויות מהנפצעים, כדי לקבוע את הסיבות שגרמו לתאונה.

משפט הרס"ר והרופא בקשר למות החייל שטרית – בקרוב

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

משפטם של הרס"ר והרופא המעורבים בפרשת מותו של החייל ארז שטרית מטבריה, יפתח בקרוב בבית־הדין הצבאי של מחוז הצפון בחיפה, לאחר שבסוף השבוע השלים הפרקליט הצבאי הראשי, תא"ל אמנון גבר, את הכנת כתבי האישום נגד השניים.

בכתבי האישום יואשמו השניים בגרימת מותו של החייל ולא ברשלנות. לאחר דיונים רבים החליטה הפרקליטות שלא להגיש כתב אישום נגד הקצין שהיה מעורב בפרשה, מכיוון שלא נתגלו די ראיות נגדו. עם זאת, הודו גורמים משפטיים בצה"ל, שהקצין אינו יוצא בכלל נקי מהפרשה ומוטלת עליו אחריות כבדה לאשר קרה.

היום אמור להיפגש הפרקליט הצבאי הראשי עם בני משפחת שטרית מטבריה ולהציג בפניהם את כתבי האישום וסיכום החקירה הצבאית המשטרתית. הפרקליט גבר יסביר לבני המשפחה את השיקולים שהינחו אותו ואת אשר בהגשת כתבי האישום. בני משפחת שטרית עשויים להגיב על כתבי האישום ובעיקר על ההחלטה שלא להעמיד את הקצין לדין. הם יוכלו לפנות ליועץ המשפטי לממשלה או להגיש בג"ץ [illegible].

בני המשפחה אמרו, כי הם חוששים שהרשעת הנאשמים כבר היום כל המעורבים בפרשה והפעילו איומים להם לתאם עדויות ולהפעיל מקרבת לחצים על הנוקטים המעורבים. בני המשפחה הביעו אתמול תמיהה על שהוחלט שלא להעמיד את הקצין לדין, אף שלדבריהם המידע המצוי בידיהם, מעורבותו ואחריותו בפרשה גדולים מכפי שסבורים הפרקליט הצבאי הראשי ואנשיו.

חיילים גנבו חומרי נפץ מצה"ל והרכיבו בעזרתם מטען חבלה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

שני חיילי צה"ל מואשמים בבית הדין הצבאי במחוז הצפון בגניבת נשק צבאי וחומרי חבלה ממתקני תחמושת של צה"ל ומיחידה צבאית. אחד מהם אף הצליח להרכיב מטען חבלה מאולתר בעזרת הנשק שגנב.

טוראי מפיקוד הצפון מואשם, כי בסוף מאי 87, בעת ששמר על מתקן תחמושת של צה"ל, הוציא ממנו חלק מפצצת מרגמה, לבנת חבלה, רימוני יד, פתיל רועם, אבקת שריפה וציוד לחימה נוסף. כל הציוד מגולה ונתפס בביתו.

בעזרת הציוד שנגנב הצליח החייל להרכיב מטען חבלה מאולתר. התביעה הצבאית טוענת שהנשק הוצא שלא כדין.

הנדר לחטיבה מואשם, כי במקרים אחרים בין החודשים ינואר עד יוני 87 נטל מיחידתו ציוד צבאי שכלל לבנות חבלה, פתילי השהיה, מאיצים, מוקש תאורה, פצצות מרגמה 60 מ"מ, 108 כדורים, רימוני יד וציוד נוסף. גם חייל זה מואשם בהחזקת נשק שלא כדין.

ברונו קורא לממשלה

(סוף מעמוד 1)

כלכלני המפלגה פירטו את התייחסותם לשלושה דו"חות שהופיעו לאחרונה בנושא „הלביא". דו"חות אלה הצביעו על כדאיותו של הפרויקט „הלביא" למשק. לדעת אנשי מחלקת המחקר של בנק ישראל, מסקנת הדו"חות היא תבואה שגויה הנובעת מהנחות בלתי מבוססות.

ידוע, כי אל שווימר, „אבי" התעשיה האוירית, שולל גם הוא את המשך פרויקט „הלביא", ואת דעתו זו לא הסתיר מפני מקורבי ראש הממשלה, שמעון פרס, שעם מקורביו הוא נמנה.

המועצה העולמית ליידיש ותרבות יהודית

רח' מנדלי 9 תל־אביב

טלפון: 225718 – 03-236580

קורס למבוגרים ללימוד שפת יידיש ותרבותה

המועצה העולמית ליידיש ותרבות יהודית באה במגע עם הנהלות האוניברסיטאות העממיות בערים השונות ובמועצות תרבות, כדי לקיים קורס למבוגרים ללימוד שפת יידיש ותרבותה.

כל המעוניינים להירשם לקורס למבוגרים ביידיש, מתבקשים לפנות בהקדם לעיריות ולמועצות תרבות במקומות.

ירושלים	– האוניברסיטה העממית, בית־העם, רח' בצלאל 11	טלפון 02-224156
תל־אביב	– האוניברסיטה העממית, רח' אנטוקולסקי 4	" 03-247896
חיפה	– האגף לתרבות, השכלה ואומנות, רח' י.ל. פרץ 20	" 04-669621
רמת־גן	– הרשות לתרבות ואומנות, ביאליק 35 בית העיריה	" 03-721241
באר־שבע	– האגף לחינוך, שד' הנשיאים	" 057-33121
אשדוד	– אגף קליטה וחינוך מבוגרים	" 055-62410
רחובות	– האגף לתרבות וחינוך – קלצקין 5	" 08-456456
ראשון לציון	– המרכז לחינוך – רח' הרצל 47	" 03-994995
גבעתיים	– המרכז למבוגרים – רח' שינקין 6	" 03-775282
בת־ים	– האוניברסיטה העממית	" 03-5552484–5552514
חולון	– האוניברסיטה העממית – המרכז לחינוך מבוגרים, רח' בצלאל 25	" 03-5562286
אשקלון	– המרכז לחינוך מבוגרים – שד' עופר	" 051-26611
ערד	– המרכז לאומנות והתרבות	" 057-957911
נתניה	– אגף לחינוך ואומנות – הרצל 15	" 053-36688

לחצים של הרגע האחרון

(סוף מעמוד 1)

החלטת הממשלה בלפני ה"נתי־ב. משום כך אין צורך להציג הצעה מפורשת להפסיק בפרויקט. אם הצעת שני השרים לא תשיג רוב של קול אחד לפחות, תיוותר בעינה ההחלטה הקודמת והפרוייקט יימשך. בלשכת ראש־הממשלה מעריכים, כי יהיו די קולות לפחות להסיט את היוזרתו של רוב להפסקת הפרוייקט. עם זאת מעריכים גורמים בליכוד, כי ההליכה על הפסקת הפרוייקט עשויה להיות „העילה הטובה ביותר לבחירות בבחינת הליכוד".

צופים, כי בעד המשך הפרוייקט יצביעו 10 שרים: פרס (בתנאי שימצאו 150 מיליון דולר לתקציב הבטחון), שרון, ארנס, לוי, קצב, קורפו, ארבלי־אלמוזלינו, פת, שפירא וראש הממשלה שמיר. נגד ה„לביא" צפויים קולותיהם של 11 שרים: רבין, ויצמן, נבון, בר־לב, נחמקין, יעקבי, שחל, צור (ועל אף התלבטותו מניחים כי יצביע כרבין), נסים, שריד, המר. 3 שרים: מודעי, פרץ והורביץ לא החליטו עדיין.

ערב ישיבת הממשלה קורא מזכיר ההסתדרות ישראל קיסר להחליט על המשך הפרוייקט. בשיחה עם סופר „דבר" אמר אמש המזכ"ל קיסר, כי ההסתדרות מוסיפה לתמוך בהמשך פרוייקט ה„לביא". היא מצפה משרי הממשלה להחליט על המשכו תוך קביעת סדר עדיפות שונה בתקציב המדינה.

גם ראש אגף הארגון וועדות הפועלים בוועד הפועל, גדעון בן־ישראל, יצא אמש „בקריאה אחרונה לשרי מפלגת העבודה" לתמוך בהמשך הפרוייקט. בשיחה עם סופר „דבר" הדגיש ראש האגף בן־ישראל, כי 12 מזכירי מועצות־הפועלים הביעו תמיכתם בהמשך הפרוייקט, לאחר שלמדו את הנושא ואף ביקרו בתעשיה האווירית. „אני שולל מלהכות בעובדות של שוטים, כאילו המשך התעסוקה בפרוייקט ה„לביא" בא על חשבון תעסוקתם של עובדים אחרים. מקומם אותי הנסיון להסית עובדים במפעל אחד נגד עובדי מפעל אחר", אומר בן־ישראל. מזכיר ארגון עובדי התעשיה האווירית וחבר הוועדה המרכזית, יעקב שפי, אמר אמש לסופר „דבר", שאם תחליט הממשלה להפסיק את פרוייקט ה„לביא", „לא נסכים אפילו לפיטורי עובד אחד".

בתיאור ההשלכות הכלכליות השליליות, שיהיו להמשך הפרוייקט", אומר ראש־הממשלה. הוא אינו מקבל את הטענה, כי המשך הייצור יפגע בהבראה ויגרור את האינפלציה ומוסיף, כי הוא מאמין שאפשר לחסוך בהוצאות ולקבל את ה„לביא" בעלות נמוכה יותר. „יש להתגבר על הקשיים וההכבדות", אומר ראש־הממשלה.

בקרב שרי מפלגת העבודה עובדת בתכיפה בהמשך הפרוייקט רק השרה שושנה ארבלי־אלמוזלינו. השרים יעקב צור ומשה שחל מצטרפים כנראה לחולקי הפרוייקט בהפסקת בעקבות השר יעקבי. עדיין לא ידועה עמדתו הסופית של ממלא מקום ראש־הממשלה שמעון פרס. פרס אמר בשבוע שעבר, כי יתמוך בהמשך הפרוייקט בתנאי שתקציב הבטחון יוגדל ב־150 מיליון דולר.

השר יעקבי אמר אמש לסופר „דבר", כי החליט להצביע נגד המשך הפרוייקט בשל הצורך להוסיף 200 מיליון דולר בשנה לתקציב הבטחון לשם מימון ה„לביא" והלופות צה"ל גם יחד. לדעתו סכום זה הוא „מעבר ליכולתו של המשק הישראלי".

הנהלת התעשייה האווירית התכנסה הלילה לדיון חירום ויתכן שבסופו תצא בהצעה חדשה. שלשום נפגש יו"ר מועצת־המנהלים בוסי־הור עם השר רבין והציע לו, כי התעשייה האווירית תתחייב בחוזה לעמוד בעלות הפרוייקט ובתקציב שנתי של 450 מיליון דולר לכל היותר.

בן־ציון

(סוף מעמוד 1)

הצטרפו מתנדבים החל בזהירות לחפור בהריסות ולהוציא את גושי הבנין שהיו עד לפני זמן קצר בית. הכבאים נעזרו במכשירי חיתוך וניסור ובמנוף בעל כושר הרמה של עשרה טונות. הכבאים לא ראו את עדי ולא שמעו את קולה אך הסיכוי כי היא עדיין בחיים גרם לכך שיחפרו בזהירות מרבית מחשש להתמוטטות נוספת של ההריסות.

„חפרנו כשעה לתוך ההר עצמו ואז גילינו את הארון והמיטה", סיפר טוריה. „הסבא סיפר לנו כי היא היתה על המיטה. הרמנו מעל המיטה את כל הדברים שנפלו עליה ואז גילינו את הרגל של הילדה ואחר־כך את היד". בשלב זה נכנס רופא בין ההריסות וקבע, כי הילדה מתה.

בשל הלחץ שהפעילה התקרה הלחיצו הכבאים להגיע לעדי בלמטה. הם המשיכו לפנות את ההריסות וניסרו את המיטה – „קראנו לה בשמה אך היא לא ענתה". כעבור כשעה וחצי הוצאה גופתה של הילדה בתוך שמיכה לאמבולנס. הכבאים סיפרו כי הילדה נבחנה לכוות מברזלים וקורות עץ שנפלו עליה בעת ההתמוטטות ופגעו בה בעיקר בצוואר ובחזה.

למקום האסון הגיעו בעת החילוץ ראש העיר טדי קולק ומפקד משטרת ירושלים תנ"ץ יוסף יהודאי. אנשי המחלקה לשירותי הנדסה ויחידת החירום של העיריה גדרו את הבית.

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת

שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא תכנית מס' 3807, שינוי מס' 3/87 לתכנית מס' 1358 ושינוי מס' 2/87 לתכנית מס' 3276.

ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית: ירושלים, שכ' הבוכרים, רח' אדוניהו הכהן מס' 24, גוש 30084 חלקה 115. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הגדלת אחוזי הבניה מ־90% המותרים ל־128%.

ב. קביעת הוראות בניה בשטח לתוספת קומה לבנין לשימור והוספת אגף הכל בהתאם לנספח.

ג. קביעת קוי בנין.

ד. קביעת הוראות בינוי מבנים וגדרות להריסה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב, בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת (כד' מהנדס העיר, רח' הלל 23 ירושלים).

אלי סויסה

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה ירושלים

י"ח אב תשמ"ז

13 אוגוסט 87

אלוף (מיל.) אליהו בן־חור יובא היום למנוחת עולמים

(עו). – האלוף (מיל.) אליהו בן־חור (כהן) יובא היום אחה"צ למנוחות בבית העלמין בקריית ענבים.

האלוף בן־חור יובא למנוחות בטקס צבאי מלא בנוכחות מפקדים בכירים וותיקי ה„הגנה". לווייתו מתקיימת שנתיים אחרי מותו. הוא מת בהרצליה (ולא בארה"ב כפי שפורסם) וציווה את גופתו למדע. בהתאם לנוהל במקרים כאלה הקבורה נעשית לאחר תקופת זמן.

בהתחשב בכך שבן־חור היה מראשוני האלופים בצה"ל נקבע, כי ייקבר בטקס צבאי מלא.

המנוח היה ממפקדי ה„הגנה" הידועים וממפקדי יחידת „הנודדת" שהקים בקריית ענבים ופלוגות השדה (פו"ש) בראשותו של יצחק שדה. התנדב לצבא הבריטי ושירת בו כשש שנים והיה אחראי על הפעילות המחתרתית של החיילים היהודים מטעם ה„הגנה". עסק בארגון עלייה ב', היה ממפקדי מבצע „נחשון" ושימש כראש אגף ההדרכה ב„הגנה".

בעקבות חילוקי דעות עם דוד בן־גוריון החזיר את דרגת האלוף שלו והיה לטוראי, ובתור כזה לחם כנהג זחל"ם בחטיבת „גבעתי". פרש מצה"ל לאחר מבצע „עובדה" וכיבוש אילת. שימש בתפקידי התנדבות שונים ועד 1975 שימש כעוזר ראש מועצת קריית־שמונה. היה כמה שנים בארה"ב ואחר־כך חזר לארץ וחי בהרצליה.

אלוף (מיל.) אליהו בן־חור

לעדה ולילדים

לאלי ופניה

ולמשפחות

אנו אתכם באבלכם הכבד על מותו ללא עת של חברנו לעבודה

יואב בר־און

עובדי ארד בע"מ

דליה

אבדה תעודת רישוי מכס מס' 88 ע"ש משה כהן

המוצא מתבקש להחזירה למשרדי T.V.A

נמל תעופה בן־גוריון

טלפון: 03-9711261

ויבוא על שכרו.

דבר DAVAR

העורכת חנה זמר

משנה לעורך דוד פדהצור

מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

מנהל כללי אמנון ברזילי

המו"ל – „דבר" בע"מ

נדפס ב„דפוס דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב רח' שינקין 45, ת.ד. 199 מיקוד 61001 טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032

סניפים:

ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים: המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאזה קומה ג' טלפון 242203, ת.ד. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 642111-2-3, מ. 33104

בהלה להזהב: זה הקיץ השני ברציפות שצבא עצום של מחפשי זהב פוקד את רצועת החול הסמוכה לנומה שבאלסקה, על חוף ים ברינג. מסתבר, שהחול במקום זה עשיר ביותר במתכת היקרה, ומאות כבר התעשרו אחרי שחפרו שם. (צילום: א.פ)

מובארק דוחה הצעותיו של שמיר וחוזר על תמיכתו בוועידה הבי"ל

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

נשיא מצרים חוסני מובארק דוחה אתמול את הצעותיו של ראש הממשלה יצחק שמיר לקידום התהליך המדיני באיזור משום שאינן עולות בקנה אחד עם ההצעה לכינוס ועידה בין־לאומית.

בנאומו בפני הועידה השלישית של המהגרים המצרים אמר מובארק, כי רק הסכמת כל הצדדים הנוגעים לסכסוך, לרבות ישראל ואש"ף, לכינוס ועידה בין־לאומית, יכולה להוות נקודת התחלה להשכנת הסדר כולל וצודק במזה"ת. נשיא מצרים ציין, כי הרחבת חוזה השלום הישראלי־מצרי להסדר ישראלי־ערבי כולל עדיין מהווה אחת ממטרות היסוד של מדיניות החוץ המצרית. אולם מטרה זו תוכל להתממש רק באמצעות כינוס ועידה בין־לאומית, שבה ישתתפו כל הצדדים הנוגעים ישירות לסכסוך, וכן חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון. „אי לכך אנו דוחים את האלטרנטיבות (לוועידה בין־לאומית) שמציעים (מנהיגים) אחרים, ואנו רואים בהצעות אלו נסיון להתחמק מהאחריות להשכנת השלום" – אמר הנשיא המצרי.

משקיפים ציינו, שמובארק דחה למעשה בדבריו את הרעיון של ראש הממשלה שמיר לכנס ועידה אזורית בהשתתפות נציגי ישראל, מצרים, ירדן והפלשתינים, במקום ועידה בין־לאומית.

בינתיים דחו גם אמצעי ההסברה הירדנית את הצעותיו של שמיר, שנועדו לשמש תהליך לכינוס ועידה בין־לאומית. בהקשר זה מתח העתון הירדני „א־ראי" ביקורת על שליחותו האחרונה של עוזר מזכיר המדינה האמריקאי צ'ארלי היל בירושלים. לדברי העתון שליחות זו לא סייעה לקידום המאמצים להרחבת התהליך המדיני באזור.

בעיות כלכליות

הנשיא מובארק הקדיש אתמול את רוב נאומו לסקירת בעיותיה הכלכליות של מצרים ולדרבון המהגרים המצרים להשקיע במפעלי פיתוח חדשים במדינה. כן חזר הנשיא על מחויבותו להמשיך בתהליך הדמוקרטיזציה במצרים, תוך שהוא תוקף את החוגים הקיצוניים המנסים לשבש תהליך זה.

בדברו על מדיניות החוץ המצרית עמד מובארק גם על הצורך בהסדר מהיר של מלחמת איראן־עיראק הגורמת לדבריו חוסר יציבות באיזור. הוא קרא לאיראן לאמץ את יוזמת ההסדר האחרונה של האו"ם, כפי שנהגה עיראק, כבסיס להפסקת המלחמה. הנשיא התייצב לצידה של סעודיה בעקבות התקרית שאירעה במכה בין עולי הרגל האיראנים לכוחות הבטחון הסעודיים. הוא גינה את איומי איראן כלפי סעודיה ושאר המדינות הערביות במפרץ הפרסי.

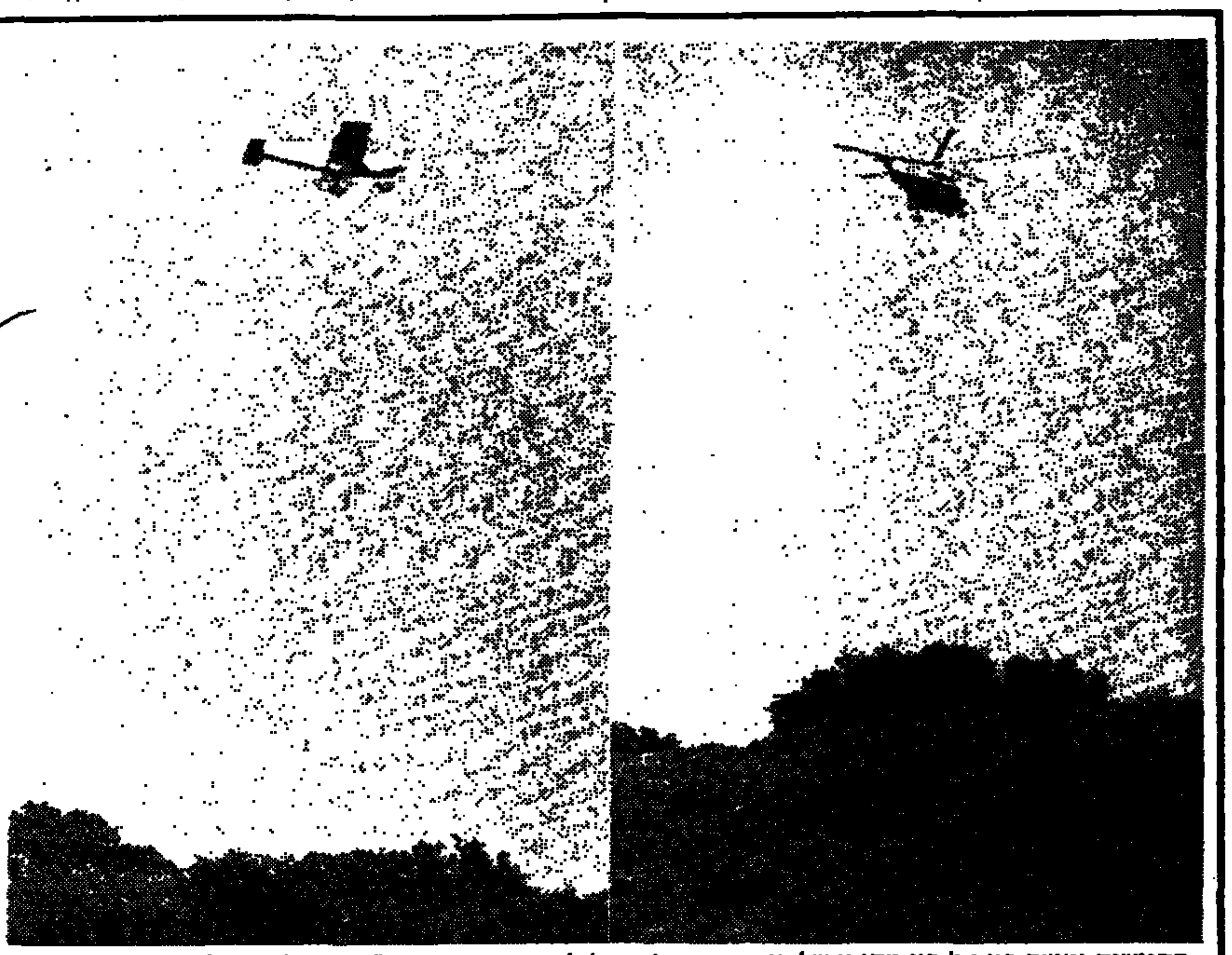

התנגשות נמנעה ביום ו' בין מסוקו של הנשיא רייגן (מימין) לבין מטוס ה„פייפר" הפרטי (משמאל), כשטייס המסוק הנשיאותי נסק תוך פנייה ימינה כדי להתרחק מנתיב טיסתו של המטוס הפרטי. ה„פייפר" הופיע לפתע בדרכו של המסוק הנשיאותי כשזה עשה את דרכו לעבר חוותו של רייגן בקליפורניה. בנקודה הקרובה ביותר הפרידו ביניהם 60־90 מטרים בלבד, מרחק המוגדר על־ידי מינהל הטיס הפדראלי כ„קרוב להתנגשות". טייס ה„פייפר" נחקר על־ידי סוכני השירות החשאי האמריקאי, ושוחרר. לאחר שהתברר, שלא היו לו כל כוונות עוינות. הוא סיפר, שהיה עייף ושהסיר את עדשות־המגע שלו. הוא השיט אותן לנוסע שישב לצידו וזה שמט אותן לרצפת המטוס. בעוד שניהם מחפשים את עדשות המגע סטה המטוס לתוך התחום האווירי של חוות הנשיא. (צילום: א.פ)

ואלדהיים נפגש עם הקנצלר קול; אוסטריה מפיצה ספר לבן להגנתו

וינה (א.מ. ועי"ר). – נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים נפגש ביום ו' לסעודת צהריים עם קנצלר מערב־גרמניה הלמוט קול במעון הקיץ שלו בנוסדורף אם־אטרזה. היתה זו פגישתו הראשונה של ואלדהיים עם ראש מדינה מערבית.

דובר אוסטרי אמר, שהשניים דנו בפגישתם בקשרים הדו־צדדיים של שתי המדינות ובמצב הבין־לאומי. ואלדהיים וקול נפגשו כבר בעבר באותו המקום עצמו.

ביום ו' החלה אוסטריה להפיץ „ספר לבן" לשימוש נציגיה הדיפלומאטיים בחו"ל, המפריך את ההאשמות לגבי עברו של ואלדהיים. הספר, המחזיק 500 עמודים, כתוב אנגלית. הוא נערך על־ידי בנו של ואלדהיים גרהארד ועל־ידי פקידי משרד החוץ האוסטרי.

עותקים של הספר נמסרו גם לעתונאים, ולמלשכתו של ואלדהיים נמסר כי הוא יוצא למכירה לציבור החל בחודש הבא. הספר כולל תיאור כרונולוגי של שירותו הצבאי של ואלדהיים וכן אוסף הכרזות בשבועה של עמיתיו וידידיו.

ועדת ההיסטוריונים

ועדת ההיסטוריונים הצבאיים לבדיקת עברו של ואלדהיים נתקלת בקשיים בגיוס חבריה – מסר אתמול שר החוץ האוסטרי אלואיז מוק, עם הודיעו על צירוף שני היסטוריונים נוספים, האחד בריטי והאחר אמריקאי.

בוועדה, שבראשה ההיסטוריון השוויצרי הנס רודולף קורץ, היסטוריונים מישראל, מארה"ב, מבריטניה וממערב־גרמניה. כשהודיע ואלדהיים בחודש מאי על כוונתו להקים את הוועדה, הבטיחו פקידים בווינה, כי יהיו חברים בה לפחות שבעה מומחים. אתמול התלונן הד"ר קורץ, כי הוא מתקשה למצוא מומחים שיהיו נכונים להשתתף בחקירה. שר החוץ מוק אמר עוד בהודעתו, כי הזמנות יישלחו בקרוב להיסטוריונים ביוגוסלאוויה ובבלגיה, וכי הוועדה תתחיל בפעולתה בחודש הבא.

מתיישבי הצפון והבקעה יתחילו בשבוע הבא בהפגנות ובשביתות

אם הממשלה לא תזרים להם השבוע סכום הסיוע שהובטח להם

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בעמק

ראשי הרשויות מהגליל, הגולן והבקעה החליטו לממש את תוכנית המחאה וההשבתה הגדולה שגיבשו בתקופה האחרונה ולהוציאה אל הפועל כבר בתחילת השבוע הבא, אם הממשלה לא תזרים להם במרוצת השבוע הקרוב חלק מסויים מהסיוע שהובטח והחל ניתן.

בישיבת חירום שכינסו ראשי הרשויות מהצפון והבקעה בסוף השבוע, הוחלט, כי במסגרת שורה של הפגנות והשבתות, יוסמו את כל צמתי הכבישים הראשיים בצפון ובכלל זה: צומת מגידו, צומת גולני, צומת כברי, צומת מחניים, צומת בית שאן וכביש הבקעה.

ההחלטה על חסימת הצמתים, כשלב ראשון בתוכנית המחאה, נתקבלה לאחר שראשי הרשויות הגיעו למסקנה, כי החלטות ועדת הכספים על הסיוע למושבים ולקיבוצים ותמיכת שרים בממשלה בהחלטות, לא עברו עד כה לפסים מעשיים והסחבת בעניינם נמשכת. במקום לבצע את ההחלטות כלשונן ולהעביר את כספי הסיוע, ממשיכים השרים והח"כים לדון ולהתייעץ, אמרו ראשי הרשויות.

בישיבת החירום של ראשי הרשויות השתתפו, בין השאר, ראשי הרשויות של הגליל העליון התחתון, רמת הגולן, מרום הגליל, מעלה יוסף והבקעה. בישיבה נשמעו התבטאויות קשות כלפי הממסד הכלכלי והפוליטי, שאינם עושים די לממש את החלטותיהם.

בתשובה לשאלה, אמר ראש המועצה האזורית גליל תחתון, בני גורפינקל, כי רק העברת תקציב בהיקף סביר בתוך השבוע הנוכחי, עשויה לבטל את ביצוע מבצע ההפגנות והשביתות המתוכנן. הוא ציין, כי לפגישה שערכו השרים פרס ונסים בשבוע שעבר עם ראשי הבנקים ומחלקת ההתיישבות בנושא הסיוע לישובים החקלאים, אין השפעה על החלטת ראשי הרשויות לשבות.

הנחיות לשוטרים במגעיהם עם קבוצות הסיכון לאייד"ס

אין תקציב לבדיקות בשירות בתי־הסוהר

מאת יוסי ליבוביץ' ונתן רועי, סופרי „דבר"

קצין הבריאות של המשטרה הורה לכל השוטרים הבאים במגע עם אנשים הנמצאים בקבוצות סיכון לאייד"ס לנקוט זהירות של אמצעי הגנה.

בהנחיות נאמר, כי על אנשי יחידת הזיהוי הפלילי ללבוש כפפות כשהם בודקים נפגרים כתוצאה מנטילה מופרזת של מנת סם.

הנחיות דומות הועברו גם לאנשי יחידות הסמים והבילוש הבאים במגע עם פרוצות ונרקומנים. שוטרי יחידות התנועה הונחו שלא לטפל בנפגעי תאונות דרכים ללא כפפות חד־פעמיות.

לסופר „דבר" נודע שכמה שוטרים במרחב חיפה הביעו מורת רוח מאמצעי ההגנה העלובים שברשותם בעקבות גילוי נגיפי אייד"ס אצל פרוצה אשר שוחררה מבית־החולים רמב"ם.

שוטרי משטרת חיפה נתקלו בעבר בפרוצה במסגרת עבודתם. במקרה אחד הוזעקו על־ידי חברותיה למקצוע של „שיינדלה" כדי להרחיקה מאיזור העיר התחתית בחיפה. במקרה אחר הוזעק להלץ שני עתונאים שנקלעו עמה לעימות.

במשטרה הוחלט על הכנת אמצעי מיגון לסוהרים מייד לאחר שכמה עובדי מד"א נתקלו בבעיות דומות. עובדי מד"א עוברים כיום בדיקות כדי לאשר או להפריך את השמועה שנדבקו במחלה במהלך טיפול בחולי אייד"ס.

בבית־החולים „שיבא" עורכים הרופאים סקר, בשיתוף המשטרה, על מנת להפיק לקחים כיצד לנהוג במגעים שבין שוטרים לבין פרוצות הנושאות את נגיפי המחלה. מסקנות הסקר יישמו בכל יחידות המשטרה בארץ.

אין תקציב

בשירות בתי הסוהר מתקשים לערוך בדיקות לאיתור מחלת האייד"ס בגלל מחסור באמצעים לבדיקה – אומר השר חיים בר־לב בתשובה לשאילתה של חבר הכנסת, יצחק ארצי (ל"ע).

השר בר־לב אומר כי יש לערוך כמה בדיקות שונות לגילוי מחלת האייד"ס, אך שירות בתי הסוהר מתקשה לערוך את כל הבדיקות הללו בגלל מחסור באמצעים. עד כה נתגלו כמה מקרים של מחלת האייד"ס בין כותלי הכלא.

אגף הרפואה בשירות בתי הסוהר ומשטרת ישראל הפיצו באחרונה הנחיות למניעת המחלה בין כותלי בתי הכלא.

שגריר ארה"ב בסוריה איגלטון יחזור לדמשק עד סוף אוגוסט

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

שגריר ארה"ב בדמשק ויליאם איגלטון אמור לחזור למקום כהונתו בסוף החודש הנוכחי – כך מסרו אתמול העתונים הביירותיים „א־ספיר" ו„א־נהאר".

איגלטון עזב את דמשק בשלהי השנה שעברה במסגרת הסנקציות שנקטה ארה"ב נגד סוריה בגין מעורבותה בטרור הבין־לאומי.

לדברי העתונים הלבנוניים, התקבלה ההחלטה על החזרת השגריר האמריקאי לבירה הסורית, בעקבות התייעצויות שקיים הנשיא רייגן עם שגריר ארה"ב באו"ם ורנון וולטרס, שנועד לאחרונה עם הנשיא אסד בדמשק. פגישת וולטרס־אסד נערכה לאחר שהסורים טענו שהם סגרו את משרדי ארגון אבו־ניזאל וארגון הטרור הארמני „אסאלה" בדמשק, במטרה להצביע על הפסקת מעורבותם בטרור הבין־לאומי.

ניו־זילנד: ראש ממשלת הלייבור נבחר לקדנציה שנייה ברציפות

וילינגטון (א.פ.). – מפלגת הלייבור של ניו־זילנד ניצחה אתמול בבחירות הכלליות, ומנהיגה, ראש הממשלה דייוויד לאנג זכה, לראשונה בתולדות ניו־זילנד מאז מלחמת העולם השנייה, בתקופת כהונה שנייה ברציפות.

לאנג הבטיח בנאום הנצחון שלו לנצל את שלוש השנים הבאות של מפלגתו בשלטון להעלאת רמת השירותים הסוציאליים והחינוך ולמלחמה באבטלה, שהיא עתה בשיעור 6.2 אחוז. הוא הביע סיפוק רב מהבעת האמון של אזרחי המדינה בו ואמר, בין היתר, שהתוצאות מלמדות על כך ש„הבוחרים הפעילו את ראשיהם".

לפי סיכומים ראשונים צפוי למפלגת הלייבור רוב של כ־51 מושבים בפרלמנט שבו 97 מושבים. זה הרוב שהיה לה גם בתקופת כהונתה הקודמת. ה„לייבור" זכתה לפי סיכומים אלה ב־47.6 אחוז מן הקולות, „המפלגה הלאומית" ב־45 ו„המפלגה הדמוקראטית" ב־6.9 אחוזים. תוצאות סופיות של הצבעת 2.1 מיליון אזרחי המדינה בעלי זכות הבחירה מתוך כלל 3.3 מיליון התושבים היו צפויות אתמול רק מאוחר בלילה, מאחר שספירתם נעשית באופן ידני.

מאז נבחר לאנג בן ה־45 לפני שלוש שנים לראשות הממשלה, הוא נודע בעיקר בזכות הרפורמות הכלכליות שהנהיג והאיסור שהטיל על כניסת אניות אמריקאיות נושאות נשק גרעיני לנמלי ניו־זילנד. מדיניותו זו בשאלה הגרעינית גרמה לקרע בין ניו־זילנד וארה"ב ולהתנתקותה של ניו־זילנד מברית אנזו"ס, שבה הייתה חברה לצד ארה"ב ואוסטראליה.

מדיניות החוץ של ניו־זילנד וגישתה לשאלה הגרעינית היו במוקד תעמולת הבחירות של יריבו העיקרי של לאנג, מנהיג מפלגת האופוזיציה „המפלגה הלאומית" ג'ים בולג'ר. הוא הבטיח למצביעים להשיב את ניו־זילנד לאנזו"ס, אם כי לא במחיר ויתור על האיסור של כניסת אניות נושאות נשק גרעיני לתחומי המדינה.

הכביש־המהיר „קנדי" בשיקאגו, ביום ו' בבוקר. כמות שיא של גשם שירדה שם בסוף השבוע גרמה להצפתו של איזור שיקאגו כולו. שכונות מגורים שלמות נהפכו לאגמים, דרכים בין־עירוניות נסגרו לתנועה, ונמל התעופה הבין־לאומי אוהארה נותק מן העיר. (צילום: א.פ)

הגרעון המסחרי בארה"ב גדל ביולי ל־15.7 מיליארד ד'

ואשינגטון (א.פ.).– הגרעון במאזן המסחרי של ארה"ב גדל במידה ניכרת בחודש יולי והגיע ל־15.7 מיליארד דולר, הגרעון השני בגודלו אי פעם – מסר משרד המסחר האמריקאי ביום ו'.

הגידול בחודש שעבר נגרם בעיקר כתוצאה מעליה במחירי הנפט וסחורות יבוא שונות לארה"ב. החודש היתה צפויה ירידה בגרעון, מפני שהממשל החל להשתמש בחישובים חדשים, המתקנים עיוות שהיה קודם לכן בהצגת הגרעון המסחרי עם קנדה. עתה מסתבר, כי אילולי „התיקון הקנדי" היה הגרעון מסתכם ב־16.32 מיליארד דולאר – שיא בדור.

השיא הקודם בגרעון המסחרי היה של 16.05 מיליארד דולאר, והוא נרשם ביולי אשתקד. יצויין עם זאת, שבקביעת שיעור זה לא נלקח בחשבון העיוות בחישוב הגרעון במסחר עם קנדה, ולפיכך ייתכן שהגרעון הנוכחי הוא אכן הגרעון הגדול ביותר בכל הזמנים.

הגרעון הגדול ביותר של הסחר האמריקאי היה גם בחודש זה עם יפאן, הוא עלה מ־5.07 מיליארד דולר במאי ל־5.35 מיליארד ביוני. עם מדינות מערב אירופה עלה הגרעון מ־2.6 מיליארד ל־2.92 מיליארד.

ירידה חדה לדולאר

ירידה חדה נרשמה ביום ו' בשער הדולאר בשוקי ההון בעולם, עם היוודע הגידול בגרעון במאזן המסחרי. הדולאר ירד לשפל של 1.864 מארק או 149.4 ין בבורסה של לונדון, אם כי בסוף היום חלה התאוששות שלו, והוא עלה ל־1.87 מארק ול־150 ין.

כלכלנים בשוקי ההון מסרו אתמול על מתח רב בבורסות העולם עקב הגרעון הגדל והולך במאזן המסחרי האמריקאי. יצויין כי מדד המחירים הסיטונאיים בארה"ב עלה לעומת זאת בשיעור מתון של 0.2 אחוז בלבד.

חברת הכרייה הגדולה בדרא"פ אינה מוכנה לדון עם השובתים

יוהנסבורג (א.פ). – חברת הכרייה הגדולה ביותר של דרום־אפריקה „תאגיד הכרייה האנגלו־אמריקאי" הודיעה אתמול, עם היכנס השביתה ליומה השישי, כי היא לא תהיה מוכנה לחדש את המשא־ומתן עם הכורים השובתים על שכרם.

מנכ"ל החברה פיטר ג'וש אמר עם זאת, כי הוא יהיה מוכן לדון עם השובתים ב„נושאים אחרים", שאותם לא היה מוכן לפרט. ג'וש גם הודיע על כוונת החברה לסגור את המכרה שלה בואאל ריף, המעסיק כ־2,000 כורים, אלא אם כן ישובו הכורים לעבודתם עד יום ג'. החברה הודיעה כבר בעבר שהמכרה פועל תוך הפסדים, ואתמול נאמר בהודעה מטעמה, כי אם לא ישובו הכורים לעבודתם, „היא לא תראה עוד את הפעלתו כבלכלית".

ביום ו' נפצעו כ־90 כורים בהתקלויות עם המשטרה בשתי תקריות נפרדות. רובם נפצעו מפגיעת כדורי גומי וגאז מדמיע. לדברי סיריל ראמאפוסה, המזכיר הכללי של התאחדות הכורים, נפצעו 78 כורים במכרה הסמוך ליוהנסבורג, לאחר ששוטרים שהוזמנו על־ידי החברה בעלת המכרה תקפו אותם ללא כל התגרות מצדם. יצויין, שעצם הזמנת המשטרה היא אירוע יוצא דופן, הואיל ובדרך כלל מסתמכות חברות הכרייה על אנשי הבטחון שלהן.

בתקרית אחרת נפצעו 13 כורים במכרה במחוז טרנסוואל, גם כן בהתקלות עם שוטרים. לדברי המשטרה הוזמנו אנשיה על־ידי החברה כדי לבדוק תלונה מצד כורים שביקשו להפר את השביתה ולעבוד ושהותקפו על־ידי השובתים. רוב הנפגעים בתקרית זו נפצעו במהלך מנוסת בהלה שהחלה לאחר הפגיעה באש של השוטרים.

פיליפ חביב עוזב תפקידו כשליח לאמריקה המרכזית

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). – פיליפ חביב התפטר שלשום מתפקידו כשגריר מיוחד של הנשיא רייגן לענייני אמריקה המרכזית. חביב עשה זאת על רקע חילוקי דעות חריפים עם צמרת ממשל רייגן לגבי התגובה האמריקאית לתוכנית השלום של חמש מדינות אמריקה המרכזית שגובשה בשבוע שעבר בגואטמלה, במגמה להביא לפיוס בין ארה"ב לבין השלטון הסנדיניסטי בניקראגואה.

חביב ביקש לנסוע למרכז אמריקה כדי להתחיל מיד במו"מ על התוכנית, אולם צמרת הממשל האמריקאי מסתייגת מן התוכנית, משום שהיא סותרת בסעיפים רבים שלה את תוכנית השלום של הנשיא רייגן. על חביב נאסרה הנסיעה ובעקבות זאת התפטר.

אסד קיבל בדמשק שליט פדרציית נסיכויות המפרץ

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא אסד נועד אתמול בדמשק עם שליט פדרציית הנסיכויות הערביות במפרץ הפרסי – השייח' זייד בן סולטאן. האורח הגיע לביקור בן שלושה ימים בסוריה בראש משלחת ממלכתית גדולה.

לאחרונה נוקט הנשיא אסד מדיניות ידידותית במיוחד כלפי סעודיה ונסיכויות הנפט במפרץ הפרסי מתוך רצונו לזכות בסיוע כלכלי בהיקף ניכר ממדינות אלה בנסיון לחלץ את סוריה מהמשבר הכלכלי הקשה הפוקד אותה.

במסגרת מדיניות זו העבירו לאחרונה שליחי הנשיא אסד שדרים לשליטי איראן שבהם התבקשו האיראנים לנקוט מדיניות מאופקת יותר כלפי סעודיה ונסיכויות הנפט הערביות ולהמנע מהרחבת המלחמה במפרץ לתוך שטח עיראק.

וילנר התקבל ע"י הונקר: פרסמו הודעה בעד ועידה

(עש"ת).– מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית המזרח־גרמנית נשיא מזרח־גרמניה, אריך הונקר, נפגש ביום ו' עם מזכ"ל רק"ח, ח"כ מאיר וילנר.

בסיום השיחה בין השניים פורסמה הודעה שבה הובעה תמיכה בכינון שלום כולל במזרח התיכון על־ידי כינוס ועידה בין־לאומית לשלום בחסות האו"ם בהשתתפות כל המעורבים בסכסוך, כולל ישראל ואש"ף, הנציג הבלעדי של העם הפלשתיני, וכן חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון.

ארגון הבריאות העולמי יאמץ שיטת עיקור סינית

פקין (א.פ.). – מדענים סינים פיתחו טכניקה חדשה של עיקור, שארגון הבריאות העולמי של או"ם מתכוון לאמצה בפעילותו בעולם כולו – נכתב ביום ו' בעתונה הרשמי של סין העממית „רנמין ריבאו".

לדברי העתון, ביקרו בחודש שעבר בסין שני מדענים מטעם הארגון כדי לבדוק את הטכניקה החדשה, שבה מושג העיקור על־ידי חסימת צינור הזרע בחומר סתימה הניתן להסרה. השניים אמרו, כי בדעתם להמליץ על השימוש בשיטה.

השיטה כבר נוסתה על יותר מ־1,000 איש ב־20 מחוזות של סין ונמצאה יעילה ב־99 אחוז מהמקרים. לתוך צינור הזרע מוזרק חומר נוזלי, המתקשה תוך שתי דקות וחוסם אותו. אחרי ההזרקה אפשר, לדברי העתון, לפתוח את מעבר הזרע או לסוגרו על־פי הצורך. העתון אינו מפרט את הרכבו של החומר המוזרק, אלא רק מציין, כי התהליך כולו הוא חסכוני, יעיל ובטוח.

ויקטור קאנו, איש עסקים לבנוני שהוחזק במשך 11 חודשים כבן ערובה בידי חוטפים אלמונים, שלשום עם שחרורו בחברת אשתו רוז. קאנו היה הנשיא של 39 מועדוני „ליונס" בלבנון ובירדן. שום ארגון לא נטל על עצמו את האחריות לחטיפתו, ונראה שזו נעשתה לשם סחיטת כופר נפש. הוא נחטף בספטמבר שעבר על־ידי שלושה אלמונים במערב ביירות. (צילום: א.פ)

החרם הערבי נגד לשכת הסחר האירופית־ישראלית

דמשק (ק"ר). – משרד החרם הערבי שוקל נקיטת צעדים נגד לשכת הסחר האירופית־ישראלית שהוקמה בפאריס בינואר השנה שעברה – מסר אתמול המזכיר הכללי של משרד החרם זוהיר עקיל.

עקיל מסר כי נושא זה עמד בראש סדר היום בפגישת נציגי משרד החרם, שדנה בדרכים להידוק החרם על ישראל. הוא הביע דעתו שלשכת המסחר החדשה היא הקדמה לשיתוף פעולה כלכלי מלא בין השוק האירופי המשותף לבין ישראל.

בהתייחסו לתחיקה נגד החרם במספר ארצות ובעיקר בארה"ב, אמר עקיל, כי מדינות ערב ימשיכו להפעיל אמצעי הגנה משלהם וירחיבו את החרם כדי שיקיף מדינות נוספות.

הוצתה מכונית אשת ראש משרד אש"ף בקופנהאגן

מאת עלי בהן, סופר „דבר" בקופנהאגן

דנמרק (מיוחד ל„דבר"). – מכוניתה של אשת ראש משרד ההסברה של אש"ף בקופנהאגן, אריקה אלווי, הוצתה ביום ד' האחרון.

איש לא נטל על עצמו את האחריות למעשה ההצתה. מנהל ההסברה של אש"ף בדנמרק עבדול רחמן אלווי אמר, כי הוא נתקל בתופעה של הבלה לראשונה מאז החל לעבוד במשרדים האירופיים של הארגון. קודם לכן היה במשרדי אש"ף במערב־גרמניה ובנורווגיה. בדנמרק הוא נמצא זה שנה. הוא הגדיר את מעשה ההצתה כאזהרה פוליטית של מתנגדים, אך לא פירט.

הלוח הכללי

דירות ובתים

• בבבליה למכירה, דירת קוטג' מדי מדורג לבנות 03-9325767 (24919)

• בכפלה 3 חדרים+ 2 גגות חניה, בינה 03-741085 (23668)

דירות להשכרה

• בגבעתיים... 4 ק"א ע"ע הנקה מי־ נרי גנים 481437 (25946)

• בחולון 5 ממאורת מדרשה 6 דיירים 03-848871 03-879318 (23598)

• ב־ 126 מ"ר בחולון מקרקע־צליות 03-886051 03-340736 03-5591858 (4233)

• ½3 גדולים בעמק־ברכה, פנוי מידי ק"ב, מעלית 03-315347 (6506)

• בקריאתן דירת 3 חדרים מבודדת ק"ע +תבולה 03-348497 (8044)

• ½2 עקיות, עודפית שקטה מבאחרת באבן־גבירול "הבימה" 052-547608 (4621)

דירות בשכ"ח

• שותפ/ה לדירת 3, ליד הבימה. 140. 03-291619 03-281991 (4425)

• 4 ב"נ ארלוזורוב בתנאי קנית חלק מהתכולה מיידי 03-770301 (26241)

הצעות עבודה

• דרוש מתקשר/ בגב +רשיון למשרה מלאה 03-5103777 (29910)

• דרוש/ה פקיד/ת לכונן ורושמת מחלקות וזה לעבודה בבנק הביל מעל 25 03-7514404 ,03-7531595 (21468)

• למשרד עו"ד בת"א מזכירה עבריתי אנגלית אחרי צבא למשרה מלאה נסיון הכרחי בעיבוד תמלילים ותוכנה ארם 08-455153 ,08-454126 בבקר (19312)

• דרושה מטפלת עם המלצות לשעות אחה"צ 03-917247 03-210403 (19310)

דהיטים

• בהזדמנות סט סלון חדש באריזה דגם איטלקי "-440. ,03-734007 03-854528 (23863)

מקררים

• "נגי" קונה מקררים אמקור ותדיראן 794421 בערב 705201 (21255)

הלוואות

• בירוי למכורים עד 2000 ש"ח ללא ערבויות ולכל מטרה 03-372623 (25863)

טלוויזיות

• מבצע שלם 100 ש"ח וקח טלויזיה ווידיאו היתרה ב־3—24 תשלומים א.ה.א. בוזה־קאגן 37 ת"א (19318)

ריפוי והרזיה

• "זוטי" 3 שעות של בילוי וליווי ברמות אינטליגנטיות 03-293220. (24606)

• "צח־מסאז'" פינוקים, מסג', תבולה, 24 שעות בביתך/ בלון... 050-24358 03-452474 (23887)

• ודיסות מסאג'יסטית למרפדי־חבר 03-288618 03-376127 (23832)

• מסג' +סאונה בא אליכם היום תיכנה בגו שתי 03-239685 (23573)

• קליאופטרה במרכז ארלוזרוב 13 פינת בן־יהודה +רדשת 222547 (23871)

• צעירה באה ואוהבת תבגק איתך בביתך, בלון 03-296416 (29655)

• בבבטע מסג' קיבלות וכפים ונית +שרות לבלון, בן־יהודה 51 03-234396 (29604)

• בחורה קלאסית רשופה לבור קלאסי ליוי +בילוי 03-285175 (29573)

• מסג' בהשכל מבסטרות עד הנוה הבלך בזרג' 41 03-299268 (29301)

• מסג' במגע במסכיות אלנבי 11 03-652848 +בלון 03-652270 עד הבוקר (27763)

• מסג' בוצבה ביפוהטית עד הבוקר בן־יהודה 11 03-658594 +רדושה מסג'יסטית (27762)

• ריי +ויקגיות נועצות בהתבולה +ב־ לון דיזנגוף 133 03-236527 (27747)

• פינוק מרגנבביות יפהפיות צעירות וסקסיות בסלון 03-304680 +שירי (27737)

• מסג' כמריף פיגוכיות: לסל 9 03-223236 +רדושות מסג'יסטיות (27735)

• מסג' מרליק מבנות חדש: דיזנגוף 184 עד הבוקר 03-222071 +רדושות (27731)

• רוצה להרגיש בשמיים? בוא לשר בן־גוריון 25 עד הבוקר (27725)

• סקסיות צעירות ויפהפיות בן־יהודה 76 03-232965 עד הבוקר (27702)

• מסג' מטריף בסקסיות הירקון 56 עד הבוקר 03-657890 (27694)

• במבצע מסג' מטריף ב־4־3 ידיים אבר בבאל 35 03-824806 (27690)

• "כרמרון־היהלום" צוות חדש מסג' +סאונה עד הבוקר 03-7515001 (27681)

• במבצע צוות חדש מקלחות במדרים בן־יהודה 51 03-234396 (27686)

• עבודה 24 שעות מסג' ליווי ובילוי מצעירות אלגנטיות ומשחררות 03-454020 (27679)

• אלים מססטלכר חוץ תורה: דיזנגוף 94 עד הבוקר (27429)

• פינוק בבגר וכוררה סקסיות ומודקשלות +לילה +ירושלים 03-376626 (27381)

• עשרות יפהפיות ימבקו אותך בשלמות בביתך/ בלון 03-5448157 (27379)

• צעירות מטריפה לשעה שלא תישכח בביתך 03-653477 03-659213 (27190)

• חדש: 15.- במדי מכ"ל למסג' גועז ומפתה הרצל 98 03-821617 (27706)

• יפהפיות והגועות בדוסטילר 24 בנרים בביתך/ בלון 03-860969 +רודסה (27399)

• "הרקיע השביעי" חדשות "בטיק" כקה ישראל 2, גנה ותוחבת (26785)

• מסאג' עדין בגרין+ מקצועי מסלבי ומסקסיות מטריפות אלנבי 106 03-611196 (26884)

• מסאג' בארוה אנטימית ע"י בנות יפיפיות +סאונה ותבריגרין 26 03-288618 (26278)

• מסג' מפנק נוסת המוגת, עד הבוקר, דיזנגוף 266, 03-5467437 (26257)

• הגרגל מבילס יצא העיסוי המושלם, בן יהודה 73, 03-238863 (26109)

• מסג' מקצועי רפואי לספורטאים מסג'יסטיות מרופלטת 03-804653 חולון. (26181)

• בגע להם מבהוגרינה יפיפיה וליהת בביתך/ בלון 03-245862 (26082)

• עצור בירך תם ולוהם בשיטת המים התשקג, דליה 03-200750 (26098)

• 20.- למסג' עדין המפלק מרוגנבגיות שר בן־ציון 13, 03-285919 עד הבוקר. (26051)

• דוסקרטי ביותר לנשים וגברים מסג' מבאים ובאות 03-370558 (26838)

• חדש: "קיסר" שרות גועז בהשכל והוכגם, בגרושב 26 03-280493 (26869)

• בתגרים 40 מסג' מושובות ובאות ב־ ביתך/ בלון 3-2-053-615751 (26012)

• הססג' הכי מרליק בעיר: עסק־יורש אל 39 ק"ב 03-825431 (26817)

• 20.- למסג' במריף מסקסיות, פין 1 ותנהה מרכזית 03-374837 (26028)

• ג'קסה רו ביהיה לשעת מסג' שכר לי הבאה 03-370122 03-581443 (25889)

• בלעדי: מרצוד במסג' בחלבב בחסר לביקום פנה אליהו הפותרון ב־ 03-861946 (25982)

• "גולי" במגע מתנה, נועז המשגע, דיזנגוף 95, 03-227970 (25911)

• צוות בגוון באורוה מגוח +סאונה, מגה הבוקר, 03-287740 (25853)

• המפתיעה ב"קלאופרי" המבצע ל־4 ידיים 25.- ש"ח 03-827520 (24709)

• צוות חדש, פינוק בגליק בשופוטית, עד הבוקר, נחדואגן 03-813885 (24982)

• עדוד הביתק, במבגע המבוקרי מסקר ביתה הבלי 51, 03-375833 (24624)

• פרגוי תים מבג' במגעוג עדין בבר רמתה המונה 03-5460666 (24444)

• רק אצלגו בהוד ומפתיע באוירה אישית בבוקר: 11 כגר דיזנגוף 03-223723 (24141)

• דוד בשהוד ליוד ובילוי ביזמה גבר הה "שרמל" 03-236733 ,03-259654 (21478)

• בלוגריגית נועצת והטובה לעיטוש ומשלם בבית וסלון 03-296414 (21445)

• יפהפיה אקזוטית במיוחד תבגק אר תך בביתך ובלון 03-286281 (21385)

• הרים השאר "הבאבה" מסג' באורה אבסוטית ע"י בנות סקסיות +סאונה תוהה מרכזית סלבגן 20 03-376122 (19536)

• אקספרס של יפהפיות האיכויות על רמה, רק לבתי־בלון 03-322891 (19475)

• הכבר בסלון "אורוסר" פתח מסג' ע"י מסאג'יסטיות מקלחות צבורות בחדרים ממוזגים בסלון "אורוסר" אלנבי 42 תל־אביב 03-657913 (19510)

• מבצע! למסג' חלומי ממתוקות +סאונה ותחה מרכזית בהירקון 12 03-372987 (19432)

• יפהפיות צעירות לביתך/ בלון 24 שעות 03-449315 +רדושות (19326)

• מפנקת חוסקה מבטיחה הנאה מרשלמת לביתך/ בלון 03-625624 (19323)

• צעירות הנאות ימבקו אותך במסג' גם בבלון 052-578073 (19325)

• צעירות מתוקות וליגרליות ימניקו מסג' בביתך/ בית־סלון 03-256052 (19321)

• הנהלה חדשה מסג' מענג ומשחרר מבנועת נסה והתוכם יהודה הלוי 49 03-612950 ,03-625574 (19520)

• למבן חרש־ אבמרוי ומלהיב +רודשות מבג'יסטיות אלנבי 97 ק"ב (19316)

• 15.- +רוצה להרגיש בעננים אצל בו אלנבי 117 +רודשות (19313)

• הפינוק האמיתי אצלנו בגה והיוחבת בסלור 21 שמנחוקה 03-915178 (19511)

פוליש ונקיון

• "המנצך" נקיון פוליש הדברה ב־3 תשלומים מיידי 03-310030 (23849)

נרשמו לנישואין

• לשכת הרבנות ראשונה סילם יוסף בן שלום רווק רישונה שמוב בלי בזליש בת אליהו רווקה קרית־אונו (27734)

• אשולין חיים בן ההנים בן רווקים רווק ירוחם אלמקיים תמר בת אנג' עזרו רווקה ירוחם (27728)

• תגלי יעקב בן שמואל רווק רישונה גבאר קלרה בת יצחק רווקה ירושלים (27715)

• הרבנות סגר הרא"ה שור אפר זגב רווק ישראל גבעתרים באחור לנורני יחזרית בת דוד רווקה ארגנטינה רחו־ בות (24461)

• דקר אבנון בן דוד ישראל גבעת חי־ ים מאחור גרוס כרמון מרים בת יעקב אוסטר צילה גבעתרים באחור ברזים (24430)

• המועצה הדתית רמת־ישי כהן אור ראקיהודה אהרון רווק ישראל רמת־ישי אים שלוף שרה יצחק שאול רווקה ישראל עשלה (19716)

• לשכת הרבנות אשקלון מואחאושילי יוסף בן גרשון רווק ברית המועצות אשקלון באחאושילי תנה בת אברהם רווקה ברית המועצות אשקלון (19582)

• יתמן גיא בן עמי רווק ישראל אשקלון רודה מרים אהרון רווקה ישראל אור־יהודה (19518)

• הכוהה אברהם בן יצחק רווק ישראל אשדוד אשכנזי רחל בת אליהו גנים רווקה ישראל (19452)

• שליוא שמואל בן דוד רווק מרש אשקלון השמרה לילי בת כאשאלה אר־ רן אשקלון (19445)

• הורגיץ שמעון בן הארון רווק ישראל תל־אביב פורודוסקי לאה בת קלמן רווקה ישראל תל־אביב (19437)

• גו בסור בן יצחק רווק טוניס אשקלון עמור רחל בת דוד רווקה מרוקו רמלה (19415)

• ביינן סימון בן סלומון רווק מרוקו אשקלון לוי עליזה בת בבא ישראל רווקה מרוקו אשקלון (19580)

• סלומון סגי בן שמעון רווק ישראל אשקלון אלבז מיכלית בת גיסים רווקה ישראל אשקלון (19361)

• פילדמן גרי להרגב בן ארתור רווק סקוטלנד אשקלון מבריטנו חגית בת מורים רווקה ישראל אשקלון (19334)

שונות

• החדש בלוגים עלון רוגמה למטמי־ ניס/ות במקום הראשונה את עלוני "קשר" עלון הגברים המגוריות בישראל 0900 ־21.00 04-446023 ,03-733994 +כשעמון (19675)

הכרויות

• אל תכונן לתו"ל כבר להגות בוב־ רת סלחות של "שרמן" שרות אמין ודיסקרטי 03-236753 ,03-259654 (24513)

• "זוטי" 3 שעות של בילוי וליווי מרמות ואינטליגנטיות 03-293222 03-293220 (25839)

• "טיקיקי" לשוחק? לליווי ארוח בגד בבלוגות יפות. ,03-298703 03-235501 (19457)

• הא־ג'י התנדה מסור אות לשרותי ליוי ארוח ברמה בינלאומית בת"א וד־ פה ירושלים הולית עבודה לטלפון +כרטיסי אשראי 03-5464695 (19522)

ירושלים

ריפוי והרזיה

• עירותי מסג' רישקוטים לנשים, גברים בביתך/בלון 02-383395 (23837)

• צעירות מתוקות וליברליות למסג' ביתך/ בלון +ראיקסיות 02-422485 (19319)

מורים

דרושים
לתיכון בוקר
בתל־אביב
★ מתמטיקה
★ אנגלית
★ היסטוריה
★ ספרות
טל: 03-339017,
ובערב 03-449335.

המוסד לביטוח לאומי

לידיעת מי שהתגורר בהולנד לפני 1 בינואר 1957

האמנה בדבר ביטחון סוציאלי בין מדינת ישראל ובין ממשלת הולנד, שנכנסה לתוקפה ב־1 בספטמבר 1985, מקנה זכויות **לקצבת זקנה** מן הביטוח הסוציאלי בהולנד (A.O.W.) לכל אזרח ישראלי ו/או הולנדי **בן 65 שנים ומעלה,** שהתגורר בהולנד לפני 1 בינואר 1957 והיה תושב ישראל ו/או הולנד ב־6 השנים לאחר שמלאו לו 59 שנים.

מי שעונה על התנאים האלה ועדיין לא הגיש בקשה לקצבת זקנה על־פי החוק ההולנדי, וכן מי שכבר מקבל קצבה חלקית על פי החוק הזה, יגיש בקשה לקצבה ללשכת הקשר במוסד לביטוח לאומי **עד 1 בספטמבר 1987.**

על־פי החוק ההולנדי, מי שיגיש את הבקשה לאחר 1 בספטמבר 1987 תיקבע זכאותו לקצבה מיום הגשת הבקשה ולא מ־1 בספטמבר 1985 (יום תחילת האמנה).

טופסי בקשה אפשר לקבל בלשכת הקשר, המוסד לביטוח לאומי, רח' הנביא 11 (פינת רח' ירמיהו). טל: 02/559751.

המען למכתבים: לשכת הקשר (הולנד), המוסד לביטוח לאומי, שד' ויצמן 13 ירושלים 91909.

המח' להסברה וליחסי ציבור

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מילווה קצר מועד

ביום 19.8.1987 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא: —

מספר הסדרה	כמות מוצעת במיליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפדיון	ימים לפדיון
0937 א'	10	16.9.87	28
1027 ב'	40	14.10.87	56
1127 ג'	50	11.11.87	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג', 18.8.1987 (ערך יום ד', 19.8.1987).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שייקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א', ב' ו־ג') התשמ"ד 1984 — קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

במלאת שנה לפטירתו של יקירנו

נחמן טמיר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו מחר, יום שני כ"ב באב תשמ"ז 17/8/87 בשעה 16.00 בבית העלמין בקרית טבעון.

אוטובוס יצא מבית המנוח — רח' אלכסנדר זייד 16, טבעון, בשעה 15.45.

המשפחה

השתתפותנו בצערה
של חברתנו לעבודה
עדה בן ברוך
במות עליה אימה

חיה ז"ל

מועצת פועלי תל־אביב־יפו
חבר העובדים

לחברתנו נחום לאה
אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף הדואר
ההנהלה והעובדים

לחברתנו חסיוק עטליה
אתך באבלך במות

אמך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף הדרום
ההנהלה והעובדים

יצחק משולם ז"ל

קשה להשלים עם המציאות האכזרית שהנה גם משולם איננו עוד איתנו, הרי בסוף מאי השנה ישבנו במשלחת של היציבים הגימלאים בסולל־בונה עם מוטה גור ואהוד שילה ודנו בבעיה מסויימת של הגימלאים היציבים וכעבור חודש חצי ליווינו אותו לעולמים.

הוא הגיע ארצה בשנת 1931 כנער צעיר ממונסטיר שביוגוסלביה, נקלט בעבודה בפרדס בפתח־תקוה, בחקלאות וביציקת תעלות השקיה מבטון וזה קרב אותו לעבודות בנין. בשנת 1933 היה פעיל בשכבית פועלי הבנין בפתח־תקוה, נגד עבודה בלתי מאורגנת בימים ההם. כעבור שנה עבר לעבוד בבנין בתל־אביב, במשרד הקבלני שבמרוצת הזמן התמזג עם סולל־בונה הארצי. המשיך לעבוד בסולל־בונה עד לפרישתו לפנסיה בשנת 1980. בשנת 1945 עבר לירושלים שבה חי עד יומו האחרון.

משולם היה בין מקימי ארגון הפועלים היציבים בסולל־בונה ונלחם להקניית זכויות בסיסיות ליציבים כגון: חופשה שנתית, ימי מחלה, הבראה וקופת־תגמולים. היה פעיל בהתאגדות „הפועל", ובעיריית ירושלים במדור הספורט ונעזר בסכנות. מספר שנים היה מזכיר אגודת פועלי הבנין, ובמוסדות המרכזיים של מפלגת העבודה בירושלים. בכל פניה אליו מצאת לב פתוח ורצון לעזור. הכל על דאבוננו ולא משתכחין.

בשם גמלאי היציבים
משה קלצ'בסקי

עיריית תל־אביב־יפו

מכרז פומבי

בהתאם לסעיף 3 לתקנות העיריות (מכרזים לקבלת עובדים) תש"ם־1979 מכריזה בזה עיריית תל־אביב־יפו על משרות פנויות במרכז הרפואי תל־אביב־יפו.

א. מכרז מס' מח' 73/87
תואר המשרה: מנהל המכון הפתולוגי בביה"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 7־9 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.

ב. מכרז מס' מח' 74/87
תואר המשרה: מנהל מחלקה אף אוזן גרון.
דרגת המשרה: 7־9 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.

ג. מכרז מס' מח' 75/87
תואר המשרה: מנהל היחידה לפסיכיאטריה קהילתית והפגל בית בבי"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 7־8 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.

1) מכרז מס' מח' 87/87
תואר המשרה: רופא בתכונה ברפואה פנימית בבי"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 2־3 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: שתי משרות.
דרישות המשרה: רשיון ישראלי לעסוק ברפואה.

2. מכרז מח' 88/87
תואר המשרה: רופא בתכונה בכירורגיה של בית החזה בבי"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 2־3 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.

1. מכרז מס' מח' 89/87
תואר המשרה: רופא מומחה ברפואה פנימית בבי"ח רוקח.
דרגת המשרה: 4־6 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: משרה אחת.

2) מכרז מס' 90/87
תואר המשרה: רופא מומחה בכירורגיה אורטופדית בבי"ח רוקח.
דרגת המשרה: 4־6 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: 50%.

3) מכרז מס' מח' 91/87
תואר המשרה: רופא מומחה בנירולוגיה במחלקה נוירולוגית בבי"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 4־6 של דירוג הרופאים.
שעור המשרה: 50%.

1) מכרז מס' מח' 92/87
תואר המשרה: מנהל מחלקה פנימית ב' בבי"ח איכילוב.
דרגת המשרה: 7־9 של דירוג הרופאים.
שיעור המשרה: משרה אחת.

בקשות למכרז יש להגיש במעטפה סגורה למשרד העיריה במגנגן, על גבי 6 שאלונים אישיים „בקשה למשרה פנויה", טופס מס' 2025, ולציין על המעטפה את מספר המכרז.

תיאור תולדות החיים, תעודות המעידות על כישורי המועמד ומסמכים אחרים המצורפים לבקשה יוגשו ב־6 עותקים.

טפסים להגשת בקשות אפשר להשיג במגנגן באופן אישי או ע"י הדואר.

בקשות שתגענה ללא תעודות כאמור, לא תובאנה בחשבון.

התאריך האחרון להגשת ההצעות הוא: ד' תשרי תשמ"ח 27 בספטמבר 1987.

כ"א אב תשמ"ז
16 באוגוסט 1987

אלי עשות
מנכ"ל העיריה

רשות הנמלים בישראל

הודעה על משרה פנויה

תואר המשרה: ראש מדור הנהלת חשבונות
מכרז מס': 5/87
הדרגה: כ"ז — כ"ח בדירוג המינהלי של רשות הנמלים.
היחידה: נמל חיפה.
מקום העבודה: חיפה.
דרישות המשרה:
רצויה השכלה אקדמאית באחד התחומים: חשבונאות, כלכלה, רצויים קורסים בתקציב ותמחיר ו/או מנהל חשבונות מדופלם. נסיון של 5 שנים לפחות בעבודה מעשית בהנהלת חשבונות רגילה, ממוכנת, תקציבית ועסקית. נסיון בניהול יחידת חשבונאות פיננסית, תקציבית וניתוח מאזנים. הכרת מערכות לעיבוד נתונים ממוכן, ידיעת השפה העברית על בוריה וידיעת השפה האנגלית.

• בדבר פרטים נא לפנות למדור גיוס ברשות הנמלים, דרך פתח־תקוה 74 תל־אביב. לטלפון — 5121010. פניות בכתב יש לשגר לת.ד. 61201, מיקוד 67215 בצירוף קורות חיים בכתב יד והמלצות, לא יאוחר מיום 30.8.87.

ח.י.ל.ן

החברה הישראלית לעיבוד נתונים בע"מ

הודעה לבעלי המניות

נתנת בזה הודעה על כינוס אסיפה כללי שלא מן המנין, אשר תתקיים במשרד עו"ד החברה, י. זלצמן, רח' בן־יהודה 1 תל־אביב, ביום א' 6 בספטמבר 1987 בשעה 9:00.

על סדר היום:

א. החלטות רגילות

1. על פי דרישת הבורסה לאשר מתן אופציה לרכישת מניות החברה למנכ"ל החברה מיכה שגבי.
2. לבחור בדירקטור נוסף מקרב הציבור.

ב. החלטה מיוחדת

איחוד מניות החברה והפיכתן ממניות בנות 0.001 שקל חדש למניות בנות 1 שקל חדש.

הדירקטוריון

---

50 שנות קשר

מפגש ותיקי הקשר

במלאת 50 שנות קשר אלחוטי בארץ (1937—1987) מארגן חיל הקשר והאלקטרוניקה עצרת חגיגית. העצרת תתקיים באמפיתאטרון קיסריה ביום 8 לספטמבר 87.

ותיקי הקשר בהגנה, בארגונים, בצבא הבריטי ובצה"ל עד 1950, המעוניינים להשתתף בארוע — יפנו עד ליום 25 לאוגוסט 87, בשעות 8.00—17.00 לטלפונים:
03-989122, 989149

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי קרית־גת
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־גת, הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס. 21 לתכנית מיתאר 101/02/9 ביחד עם התשריט המצורף לה.

עיקר הוראות התכנית:
א) הגדרת ייעודים.
ב) קביעת אזור מגורים ב'.
ג) קביעת אזור מגורים ג'.
ד) קביעת שטחים לבנייני ציבור.
ה) קביעת שטח ציבורי פתוח.
ו) קביעת קווי בנין.
ז) קביעת בינוי עקרוני.
ח) קביעת זכויות בניה.
ט) חלוקה למגרשים.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
שטח התכנית: כ־128 דונם.
גושים: 1910, 1912.
מקום: קרית גת בין רחובות הרימון ברחוב הכמונת, העצמאות בנעורב הזבע הפרחים בצפון.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל הזכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי דימונה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה דימונה, הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 5 לתכנית מתאר 212/03/25 ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי:
שינוי באחוזי בניה במגרש 985 מ־100% ל־60%.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 8.988 דונם.
גוש: 39522.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן הזכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי אשקלון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 51 לתכנית מיתאר 101/02/4 — אזור תעשיה.

ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי:
א. קביעת שטח לתעשיה, שטח פרטי פתוח (משתלה) שטח ציבורי פתוח, שטח משולב למסחר ותעשיה דרכים ורשות השטח לתכנון בעתיד.
ב. הנחיה לחלוקה חדשה למגרשים ורשום למטוש התעשייתי הסמוך.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
שטח התכנית: כ־373 דונם.
חלקי גושים: 1222, 398.
אזור תעשיה אשקלון.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רוזנר
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז הדרום

בית משפט השלום בחדרה
תיק אזרחי 2450/87
התובע: בנק הפועלים בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד גולן את גולן רח' ה. סמואל 31 חדרה
נגד
הנתבע: סנדלר יוד מקודם שולי הברוש 32/8 נתניה וכיום מקום המצאו בלתי ידוע.

הזמנה בסדר דין מקוצר
אל הנתבע הנ"ל דע כי התובע הנ"ל הגיש נגדך תובענה לפי פרק ט"ו לתקנות סדרי הדין האזרחי תשכ"ג — 1963 לסך 40.000 ש"ח כמפורש בכתב התביעה שהעתק ממנה שמור עבורך בביהמ"ש זה. אם יש ברצונך להתגונן, עליך לבקש בדרך המרצה רשות על כך מביהמ"ש תוך 20 יום מיום פרסום הזמנה זו. הבקשה צריכה להיות נתמכת בתצהיר בו יפורש אם אתה מתכוון לסמך נגד התובענה כולה או נגד חלק ממנה בלבד, ואם כך — נגד איזה חלק, ועליך למסור לתובע הודעה על בקשה זו בצרוף העתק מן התצהיר.

אם ביהמ"ש לא יתן רשות להתגונן כאמור יהא לתובע הזכות לקבל פס"ד בהתאם לכתב התביעה.

(—) מזכיר ראשי
בית משפט השלום חדרה

לכל המעוניין

בתאריך בלתי ידוע אבדו שני שקים מסומים על בנק דיסקונט נחלת בנימין ת"א לפקודת „תרגאות צילום עין גדי".

פירוטם כדלהלן:
שיק מס' 02144835 ע"ס ־2080. ש"ח
תאריך פרעון 5.6.87
שיק מס' 02144836 ע"ס 1928.91 ש"ח
תאריך פרעון 30.6.87.

כל המשתמש בשקים אלו שם כספו על קרן הצבי.

ברהאות צילום עין גדי

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

מזג האוויר בעולם

אתונה	11	15 –	בעוץ
אמסטרדם	12	21 –	מעונן
בואנוס איירס	11	13 –	גשם
הלסינקי	8	12 –	גשם
הונג קונג	25	29 –	מעונן
ז'נבה	16	20 –	מעונן
לגוס	16	31 –	מעונן
טוקיו	25	33 –	מעונן
טורונטו	19	28 –	מעונן
יוהנסבורג	5	17 –	בהיר
לונדון	15	25 –	בהיר
ליסבון	18	26 –	בהיר
מדריד	25	36 –	מעונן
מונטריאול	18	22 –	גשום
ניו יורק	17	27 –	בהיר
סאן פאולו	22	31 –	בהיר
פאריס	15	25 –	בהיר
פרנקפורט	16	26 –	בהיר
ציריך	16	33 –	מעונן
ריו דה ז'נרו	19	37 –	בהיר
שטוקהולם	12	18 –	גשום
שיקגו	19	28 –	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, ...
ירושלים: רח' יפו 30, טל. 231373
חיפה: דרך העצמאות ... טל. 334635
כפר עציון: רח' האבות, טל. 35282

swissair

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/87־500

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מפעלי הצרה בע"מ הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן: הועדה) בקשה להתרת הקלה בבנם גוש 78 מרחוב מס' שנלר בירושלים והיינה הקלה בגובה הבנין 18.50 מ' כחלק מהבנין במקום 15.50 המותרים.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200־1400.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי פתח תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, כאישור שר הפנים, שינוי תכנית/מתאר מקומית הנקרא: „שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' פ"ת/840".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6367 חלקה 15 רחוב מסיק.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: חלוקה חלקה באזור תעשיה, ביטול דרכים והתקנת דרכים חדשות.

הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3282 התשמ"ו, עמ' 980 ובעיתון בוקר דבר בתאריך 9.1.86 ובעיתון ערב בעריב בתאריך 9.1.86 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף הצופה בתאריך 9.1.86.

שינוי התכנית האמורה במהדורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

א. הזבי
מ"מ יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

15.7.1987

רשתת השינויים
אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת

תל־אביב:
אסף — רוטשילד 165 – 224717
קופת חולים כללית — אמסטרדם 3 – 232385
ירושלים:
כיכר רוממה — זמל 28 – 525191
חיפה:
יבנה — אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה:
קופת חולים כללית — חיים עוזר 985271
בני־ברק — רמתגן:
פרינץ — ר' עקיבא 169 בני־ברק 796324
בת־ים — חולון:
ביי נחים — הביאיאים 3 בת־ים 5598671
אהרון — הופיין 52 חולון 809153
קופת חולים — עין יהב 4 חולון 884854
רחובות:
באורות — בגימין 23 – 457991
רעננה — באר־שבע — ...
סטר מארט — אוסמישקין 3 ...

אלמקס

שערי מטבע חוץ ביום 14.8.87

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	-0.007	1.58	1.65	1.58	1.66	1.58	1.65	1.6174	1.6376	1.6179	1.6381	1.6169	1.6373	1.6277
1 מארק גרמני	-0.015	0.83	0.87	0.84	0.88	0.84	0.88	0.8534	0.8641	0.8556	0.8663	0.8543	0.8651	0.8597
1 לישט"ש	-0.066	2.49	2.60	2.50	2.62	2.50	2.62	2.5510	2.5828	2.5466	2.5784	2.5466	2.5786	2.5655
1 פרנק צרפתי	-0.008	0.25	0.26	0.25	0.26	0.25	0.26	0.2552	0.2584	0.2560	0.2591	0.2553	0.2585	0.2572
100 ינים יפאניים	-0.070	1.04	1.08	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0623	1.0756	1.0608	1.0740	1.0602	1.0736	1.0686
1 גולדן הולנדי	-0.017	0.74	0.77	0.75	0.78	0.74	0.78	0.7569	0.7665	0.7587	0.7682	0.7569	0.7665	0.7627
1 פרנק שוויצרי	-0.027	1.00	1.05	1.01	1.06	1.01	1.06	1.0280	1.0409	1.0259	1.0387	1.0279	1.0408	1.0358
1 כתר שוודי	-0.004	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2459	0.2489	0.2461	0.2492	0.2458	0.2489	0.2474
1 כתר נורבגי	-0.005	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2347	0.2376	0.2347	0.2376	0.2346	0.2375	0.2361
1 כתר דני	-0.003	0.22	0.23	0.22	0.23	0.21	0.23	0.2217	0.2245	0.2216	0.2244	0.2213	0.2241	0.2230
1 מארק פיני	-0.007	0.35	0.36	0.34	0.36	0.34	0.37	0.3533	0.3577	0.3537	0.3581	0.3533	0.3577	0.3559
1 דולר קנדי	+0.006	1.19	1.24	1.20	1.25	1.19	1.25	1.2152	1.2304	1.2166	1.2318	1.1248	1.2300	1.2240
1 דולר אוסטרלי	-0.007	1.07	1.18	1.10	1.18	1.11	1.19	1.1396	1.1539	1.1410	1.1553	1.1415	1.1558	1.1479
1 ראנד דרא"פ	+0.064	0.50	0.60	0.46	0.77	0.48	0.68	0.7654	0.7749	0.7647	0.7742	0.7647	0.7744	0.7693
10 פרנקים בלגיים	-0.009	0.40	0.42	0.40	0.42	0.40	0.42	0.4082	0.4133	0.4105	0.4157	0.4104	0.4155	0.4136
10 שילינגים אוסטריים	-0.023	1.19	1.24	1.19	1.25	1.19	1.25	1.2143	1.2294	1.2156	1.2307	1.2157	1.2310	1.2231
1000 לירטות איטלקיות	-0.008	1.15	1.21	1.16	1.23	1.16	1.24	1.1796	1.1943	1.1789	1.1937	1.1793	1.1942	1.1863
1 „סל" (ECU)	-0.040	—	—	—	—	—	—	1.7714	1.7935	1.7712	1.7935	—	—	1.7827
1 דינר ירדני	-0.019	4.48	4.76	4.58	4.88	4.46	4.77	—	—	—	—	—	—	4.5983
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.09	0.10	0.05	0.08	—	—	—	—	—	—	0.0892
1 לירה מצרית	-0.003	0.66	0.70	0.67	0.72	0.67	0.73	—	—	—	—	—	—	0.6866

דבר פתוח

ציונות אדמיניסטרטיבית / קטסטרופלית / רעיונות

מאת אריה הראל

צדק יותם כאשר קבע במאמרו ב"דבר" ב־3 ביולי השנה: "הנשירה המאסיבית של יהודים בדרך ממוסקווה לארץ ישראל סוטרת על לחי הציונות, על לחי העם היהודי ועל פניה של הריבונות היהודית המתחדשת". אולם התנגדותו לטיסות ישירות מברה"מ לישראל ולביטול הזכות למעמד הפליט לעולה, הנושר בווינה, מחייבת הרהורים נוספים. נהניתי לקרוא את מאמרו של יותם, בגלל סגנונו המלוטש והפיתוח ההגיוני והמשכנע של מחשבותיו, יש לי רק השגה מרכזית אחת על מסקנותיו.

הוא בעצמו כותב ש"מימי הכרזת כורש, דרך הצהרת בלפור, הכרזת העצמאות ומלחמת הנצחון של ששת הימים – אין תגובת העם בגלותו שונה במהותה". לדברי ר' יהודה הלוי, "רק מקצתם נענו ורובם – והחשובים שבהם – נשארו בבבל", וכאן מוסיף יותם: "יהודי לא ייגאל על־כורחו וקרוב לוודאי שעל־כורחו גם לא יהיה ציוני".

והרי כל קורות העם היהודי מעידות על כך, שרק על־כורחם נהפכו היהודים לציונים – למעט בודדים, שעלו כסוללים רעיוניים. הרבים עלו רק בעל־כורחם.

נהוג לקרוא לתופעה זו ציונות קאטסטרופלית או ציונות של אין ברירה. אם אין סכנת השמדה תלויה מעל ראשו של העם, רובו בוחר בסיר הבשר. רק מאות הצטרפו לעליות הראשונה והשניה; מאות אלפים "נשרו" לארה"ב, וגם מתוך אלה שעלו לארץ, הרוב ירד אחר־כך. גורל דומה פקד את העליה הרביעית – עליית גרבסקי. היא באה על־כורחה ורובה ירד מן הארץ בזמן המשבר הכלכלי. האם מישהו משלה את עצמו שמאות־אלפי יהודי גרמניה היו באים לישראל לו היה העולם פתוח לפניהם בתחילת שנות השלושים?

עובדות אלה אינן גורעות מערכם ההיסטורי של אותם מעטים שבאו לישראל ונשארו בה מרצונם ומתוך מניעים רעיוניים. ללא המאות שנשרדו מן העליה השניה לא היתה מתהווה התשתית לקליטת אותם מאות־אלפים שבאו אחר־כך בעל־כורחם. אך לולא עלו מאות־אלפים אלה לארץ בעל־כורחם, לא היתה קמה מדינת ישראל ב־1948, ולא היתה יכולה לעמוד במבחן של מלחמת העצמאות ולזכות בנצחון במלחמת ששת הימים.

השאלה שעלינו להשיב עליה קודם־כל כשאנו דנים בנושא הזה היא: האם קיומו של העם היהודי – ושל כל עם אחר – הוא ערך עליון לאותו העם וערך סגולי לעולם כולו?

חזון אחרית הימים איננו חזון של חברה אנושית חד־לאומית וחד־גונית, אלא חזון של שיתוף פעולה בין עמים ריבוניים, עצמאיים, המסוגלים לפתח את תרבותם שלהם בלי להגביל את תרבות הזולת ובלי לפגוע באחרים. משום כך יש ערך עליון לעצמאות ולריבונות של כל עם ובמובן, גם של העם היהודי.

אין עם המסוגל ליצור את ערכיו התרבותיים בפיזור של תפוצות. מה שהיה אפשר בימי הביניים ובתקופה הפאודלית, תקופה של חברות סגורות, כאשר היהודים שמרו על זהותם הלאומית היוצרת בתחומי הגיטו, לא היה אפשרי עוד מאז נופצו חומות הגיטו. במשך השנים, כידוע, ככל שהעם שבתוכו ישבו היהודים היה נאור יותר, הטמיעה הרחיקה לכת יותר. מה שקורה ליהודים במחצית השניה של המאה ה־20, דומה למה שקרה לאירים בארה"ב, לצרפתים בקנדה, לספרדים במקסיקו. אף כי בארה"ב נמצא ריכוז היהודים הגדול ביותר בעולם, אין בכוחם של היהודים – ותהיה פעילותם נמרצת והשפעתם הפוליטית והכלכלית גדולה ככל שתהיה – למנוע את תהליך הטמיעה ואת נשואי־התערובת. צדק רב סרן כדבריו, שהגלות המודרנית יוצרת בתוכה תנאים קיומיים להשמדה רוחנית־לאומית של העם היהודי.

מדינת ישראל בדורנו היא הסכר בפני הכוחות הרוחניים והפיסיים, המאיימים על קיום העם היהודי, היא הערובה בפני היעלמותו של העם היהודי כעם יוצר. בין הציונות "האדמיניסטרטיבית" לבין הציונות הקאטסטרופלית ובין שתיהן לבין היעלמות העם – יש זכות מוסרית־היסטורית לבחור בציונות "אדמיניסטרטיבית". אני משתמש, בכוונה, במושג הבוטה והשלילי, כביכול, שיותם משתמש בו כדי להבליט שהיא רחוקה מאוד מביורוקראטיה רוחנית, קפקאית.

אין ספק בליבו של כל אדם נאור, שלא רק יהודים אלא כל האזרחים זכאים לחופש תנועה וליתר זכויות אדם בסיסיות. יש סימנים ראשונים המעידים שהם יגיעו לכך גם במזרח אירופה, אך מאבקנו על פתיחת השערים לעליה יהודית הוא ספציפי, כי יש לו משנה תוקף – הוא בא לממש תביעה המקובלת גם על המשטר הקומוניסטי הכוזלייסטי: לכל עם יש זכות למולדת. עליית יהודי ברה"מ איננה הגירה מברה"מ אלא שיבה של העם היהודי למולדתו. שלטונות ברה"מ הכירו בכך, אולי לא דה־יורה, אבל דה־פאקטו. עוד בתחילת שנות השבעים, כאשר לא היתה כל הגירה מברה"מ מערבה, הם נתנו לרבבות יהודים לעלות לארץ. הנשירה הופכת את העליה היהודית להגירה מברה"מ ומבטלת את ההצדקה האיכותית לפתיחת השערים לעולים לארץ ישראל. יותר מזה, קבלת סטאטוס של פליט מטביעה על ההגירה הזאת חותם של בריחה פוליטית והופכת את המהגרים היהודים למתנגדי המשטר הסובייטי, המחפשים מקלט פוליטי. טבעי שבמאבק הפסיכולוגי הקיים בין המערב והמזרח יש למערב עניין מדיני ומוסרי להוכיח קבל עם ועדה שקיימים רבבות רבות של פליטים, המחפשים מקלט פוליטי במערב.

תהליך דומה שהתחולל בשנות החמישים בברלין הסתיים בחומה, שהפרידה הרמטית בין שני חלקי העיר. כל מי שמשלים עם הנשירה חייב להביא בחשבון את הסיכון הזה. לדעתי, בקרב היהודים יש רק שתי קבוצות אנשים היכולים להתייחס בשלוות נפש לנשירה – אלה שלא חקרו לעומק את הבעיה ועל כן אינם ערים למסקנותיה ואלה המתנגדים לברה"מ יותר משהם מחייבים את ההישרדות של העם היהודי.

הרוצים בהישרדות העם חייבים לשאול את עצמם שאלה מוסרית: האם מותר להשתמש באמצעים אדמיניסטראטיביים כדי להשיג יעד זה?

מובן שהדרך הרצויה היא לעשות כל שבאפשרותנו כדי להגדיל בטווח הארוך את מספר העולים לישראל מסיבות רעיוניות, על־ידי העמקת קשרם של היהודים עם תרבות העם היהודי ועם קורותיו ועל־ידי מאמץ מרוכז ושיטתי להקל את קליטת העולים. אבל אין זה פותר את הבעיה העכשווית.

אני מתקשה לראות בטיסות ישירות בעיה מוסרית של זכויות אדם. ראשית, משום שאילו היו לנו קשרים דיפלומאטיים עם ברה"מ היה זה מובן מאליו שמטוסי "אל־על" ואווירוני "ארו־פלוט" היו מטיסים את העולים ישר ממוסקווה ללוד. הם מוטסים דרך וינה לא מפני שביקשו זאת אלא בגלל החלטה אדמיניסטרטיבית של שלטונות ברה"מ.

שנית, יש לנו למעשה חוזה עם העולה, שלפיו הוא מקבל היתר־כניסה לישראל על־מנת שיבוא לכאן. אנו פשוט מעוניינים ליישם את החוזה בינינו.

שלישית, וזה העיקר: לאחר שהעולה יגיע ללוד הוא יהיה חופשי לטוס משם מיד או כעבור זמן מה, לפי רצונו, לכל מקום בעולם. אפילו נקבל את הטענה של יותם, שקיימת מחוייבות מוסרית לסייע לו לעזוב את ה"גלות שהיא ארץ גזירה", הרי בואו לישראל מגשים מטרה זו: כישראל הוא מחוץ לארץ גזירה. כמובן, צריך להיות ברור לו, מן הרגע הראשון, שישראל היא ארץ דמוקראטית וכל עולה חופשי לעזוב אותה ברגע שהוא מחליט כך.

מותר לדבר על עולים הבאים בטיסות ישירות כאילו הם "אנוסים" או "אסירי ציון אמיתיים". יותר מ־250,000 ישראלים בארה"ב מעידים על ישראל, שאין היא מבריחה את נתיניה להישאר בתוכה. בסארקאזם מיותר כותב יותם, ש"רק הבל הוא להניח כי אותם שעמדו להגר לארצות־הברית – משעה שרק תדרוך רגלם על אדמת ארץ ישראל הקדושה, יכרעו לנשק אותה..." גם עולי־על־כורחם, אנשי העליה ה"קאטסטרופלית" לא כרעו לנשקה – רק יחידים ביניהם עשו זאת – אך רובם ככולם היו לשותפים בנס בניית הארץ, וילדיהם וילדי ילדיהם היו לדוגמה של עוז והקרבה בהגנה על גבולותיה. כל זה אינו מקטין כהוא זה את חובתנו האנושית, הלאומית והציונית לעשות כל מאמץ אפשרי להפוך את החברה הישראלית לחברת סגולה מושכת, ובכך לחזק את התשתית הרעיונית של הציונות.

על בעלות ושוויון

מאת דן כרמון

ברשימה ב"דבר" ("לפתוח במוסכמות", 27 ביולי) סקר גד יעקבי את השינויים שגורבאצ'וב מפעיל בברה"מ וכן את אלה של תאצ'ר באנגליה. "האם השליטה הציבורית במפעלים ובחברות ציבוריות או ממשלתיות היא גדולה יותר מאשר בחברות פרטיות, הנסחרות בבורסה ושנציגי ציבור משתתפים במועצת מנהלים שלהן?" שאל יעקבי ובהמשך הוסיף ושאל: "האם החברות הציבוריות והממשלתיות מגשימות יעדים לאומיים, חברתיים או כלכליים במידה מספקת ובאורח שמצדיק את מבנה הבעלות שלהן?" יעקבי לא ענה על השאלות הרטוריות הללו, אבל הקורא צריך להבין שהתשובה היא "לא", למעט במקרים מסויימים שיעקבי מביא בסוף הרשימה.

ביסוד השאלות האלה מונחת ההנחה, שההבדל בין הסקטור הציבורי לסקטור הפרטי הוא רק בכך שהסקטור הציבורי צריך להגשים יעדים לאומיים ואם אין הוא מגשים אותם, הבעלות הנכונה עליהם היא הבעלות הפרטית שאינה חייבת בהגשמת יעדים אלה. רשימה זו באה לטעון שההיפך הוא נכון. דהיינו, אם שני הסקטורים שווים בכל, למעט עניין היעדים, בעלות ציבורית עדיפה.

הבעלות הציבורית עדיפה, בראש וראשונה, משום שלבעלות פרטית יש השפעה שלילית על חלוקת ההכנסות. בכל טקסט הדן בחלוקת הכנסות אנחנו לומדים, שההכנסות מהון מחולקות חלוקה מאד לא שוויונית (ראה, למשל, ATKINSON: THE ECONOMICS OF INEQUALITY, 1983). קשה להביא נתונים מישראל, כי משום־מה כמעט אין נתונים כאלה. לגבי חלוקת הכנסות משכר יש נתונים של הביטוח הלאומי. זה מחדל מעניין, שגם הוא שייך לנושא. לפי דעתי, אין זה מחדל מקרי.

יעקבי מצביע על פיזור מניות מפעלים בקרב האוכלוסיה בבריטניה, ביוזמת תאצ'ר, על־ידי מכירת המפעלים שהיו בבעלות המדינה. אילו פיזור המניות בדרך שוויונית, פחות או יותר, כי אז לא היתה ההנחה שלי נכונה. אלא שאין זה כך. אף־על־פי שגדל מספר בעלי המניות באוכלוסיה, הם עדיין מיעוט. יותר מזה, בתוכם יש מיעוט קטן עם הרבה מאד מניות ורוב גדול עם מעט מניות. אטקינסון מביא בחיבורו נתון של ממשלת בריטניה עצמה, המעיד, שב־1979 החזיקו בידם 5% מבעלי המניות יותר מ־75% מערך כל המניות. אין כל יסוד לחשוב ששינוי רציני מאד התחולל מאז. יותר מזה, לאלה שבידם מניות רבות מאוד יש דרכים חוקיות, וגם לא כל־כך חוקיות, להרוויח יותר מאותה יחידת מניה.

מכירת המפעלים המולאמים באנגליה גרמה להגדלת אי־השוויון שם ואין פלא שהביאה לחיזוק הימין. גם מניות מעטות, כפי שיש כיום בידי מיעוט גדול באוכלוסיה, הן יותר מלא־כלום. והעיקר – המחזיקים בהן זוכים באשליה נעימה של השתייכות למעמד עליון.

בד בבד עם הגדלת אי־השוויון, הבעלות הפרטית מגבירה, באמצעות שוק המניות, את אי־היציבות. בשנים האחרונות למדנו את זה, כמו שאומרים, "בגדול", במשק הישראלי הקטן. שוק המניות בישראל מעודד תרבות של עשיית רווחים מכסף במקום מעבודה. דהיינו, הוא פוגע במוסר העבודה. שוק המניות מאפשר בריחת הון מהארץ מחד גיסא והשתלטות זרים על נכסי המדינה מאידך. בגלל כל אלה ובגלל עוד סיבות, שלא כאן המקום לפרטן, יש להעדיף את הבעלות הציבורית על־פני הפרטית.

עד כאן לא התייחסנו לשאלת השליטה שיעקבי הציג במאמרו. זו שאלה חשובה, אבל משנית לעניין הבעלות. אין כל ספק שבעיית השליטה קיימת בשתי צורות הבעלות. במשברי הבנקים בארץ התברר, שה"שליטה" הציבורית נכשלה בכל צורות הבעלות, גם בבנק דיסקונט. בספרות הכלכלית ידוע, שלנציגי ציבור במועצת המנהלים אין כמעט קשר עם ציבור בעלי המניות; הם אינם מייצגים את אינטרס הציבור אלא את האינטרס האישי שלהם ובסך־הכל יש להם השפעה מעטה. ואף־על־פי־כן, על־אף הקשיים והכשלונות, עדיפים נציגי ציבור שנבחרו בבחירות דמוקראטיות או נציגים שנשלחו מטעם קיבוציהם, על־פני ציבור בעלי עניין כמו ציבור בעלי המניות.

לא היה לי ברור מדוע הכניס יעקבי את גורבאצ'וב לדיון. לגורבאצ'וב אין כל כוונה לשנות את צורת הבעלות על מפעלים בארצו, אלא במקרים שוליים. אולי ביקש יעקבי להצביע על מאמציו לבזר את המשק הסובייטי, אלא שלסוגיית הריכוזיות או הביזור אין כל קשר הכרחי עם צורת הבעלות.

טענתי שאם בכל התחומים הבעלות הפרטית והבעלות הציבורית שוות, יש לבעלות הציבורית או החברתית עדיפות. בדרכם, הדברים לא תמיד שווים. יש להביא בחשבון את תלותנו בארה"ב, את הקשר שלנו לעם היהודי, את מצבנו הבטחוני ואת הצורך לא להחריף ניגודים פנימיים, את רמת ההתפתחות של המשק וגם את שאלת היעילות. יש בהחלט מקום לדיון ציבורי רציני בנושאים רבים ובמוסכמות, ביניהם המוסכמה שהבעלות הפרטית עדיפה על הבעלות הציבורית.

הנושרים אבודים בתור יהודים

מאת הרב ד"ר יהושע קמלמן

במאמרו על נשירת יהודי ברית־המועצות הצליח יותם לנתח את הבעיה מכל צדדיה, אולם בכמה פרטים סעה פורתא לרגלי המרחקים המפרידים בינו לבין הנושרים.

בין היתר כתב יותם, כי "חילוץ היהודים – וקודם כל חילוצם משם – הוא בגדר חובה מוסרית, אנושית ולאומית על כל מי שעתיד העם היהודי חשוב לו – אין שום אסון בכך אם יהודים ישתמשו באשרת המדינה היהודית כדי להינצל מהכליון הרוחני הכפוי עליהם". להווי ידוע לו כי לדאבוננו הרב, כתשעים וחמישה אחוז ממאה־אלף יהודי ברית־המועצות שנשרו לארצות המערב אבודים לנו כיהודים. הם עברו, זה יותר משישים שנה, את כור ההיתוך הקומוניסטי, שעקר מהם את הזיקה לעברם ולשייכותם. אין להם שום ידיעה ביהדות, במסורתה, בלשונה או ברקע ההיסטורי של העם היהודי. הם עומדים איפוא להתבולל בין הגויים אשר בתוכם באו לשבת.

הנושרים פונים למשרדי הקהלה רק בתקופה הראשונה לבואם, כאשר הם מחפשים עזרה וסיוע. אחרי שהם מנצלים את הטבות הניתנות להם, הם יוצאים מן המעגל היהודי. הם בבחינת בל ייראה ובל ימצא בסביבה היהודית, הם לא משתייכים לאיזו קהילה ולא מבקרים בבית־כנסת אפילו בימים הנוראים. הם אינם מעוניינים ללמוד משהו מדתם ומתרבותם ומתעלמים מכל פעולת הצלה למען יהודי ברית־המועצות. לתמהוננו, אלה שהצליחו לצאת משם מתעלמים מגורלם של אלה שנשארו שם ואינם משתתפים בשום תהלוכה או אסיפת־מחאה למען אחיהם אשר בברית־המועצות.

רבני אוסטרליה השתדלו בכל כוחם ומרצם לקרב את יהודי ברית־המועצות – אשר כשבעת־אלפים מהם נשרו למדינה זאת – אל הקהילות המקומיות ואל פעולותיהן ולהדריכם בתורת היהדות. אולם אחרי מאמצים רבים ואכזבות בלי קץ, שהיו מנת חלקם, היו נאלצים לבסוף להתייאש מהם כלה.

כותב השורות האלה ביקר לפני כמה שנים בערי ארצות־הברית, אשר בהן התיישבו רובם של הנושרים, בכדי לחקור ולדרוש על הנעשה בהם שם. לצערו הרב מצא כי סרנא דארעא חד הוא, כי גם שם הם עומדים מרוחקים מחיי הציבור היהודי וכי מצבם הרוחני אינו שונה מזה אשר באוסטרליה: הוא מצא גם כי למעלה משלושים אחוז מיהודי ברית־המועצות בארצות־הברית היו מובטלי עבודה, בזמן שבאוכלוסיה הכללית הגיע אחוז המובטלים לעשרה בלבד. רבים מהם היו מאוכזבים מהסביבה החדשה שלהם. בוודאי: הם נדדו מגולה לגולה ומצאו את עצמם שוב כבכבר, שוב בסביבה זרה ומשונה, שוב בחיים עריטלאים, שוב בין אנטישמים. לא לחינם פנו כמה אלפים מהנושרים בבקשה לשלטונות ברית־המועצות כי ירשו להם לחזור לשם. כדי בזיון וקצף! אספקת אמצעים נוספים לסרבנים לסגירת שערים בפני הגירה יהודית.

לאן הובילו הארגונים היהודיים, היא"ס וג'וינט, כמאה־אלף נושרים אלה? לגולה האמריקאית, אשר ההתבוללות הגיעה שם למימדים של מגפה ממש: כחמישים אחוז מכל הנשואים הם עם גויים; למעלה משני שלישים מכל ילדי היהודים אינם מקבלים שום חינוך יהודי; בני הנוער תועים במחשכים, ללא כל ידיעות מאין באו ולאן הם הולכים, והדמוגראפים חוזים כי רק כחצי מיליון יהודים ישארו בארצות־הברית באמצע המאה הבאה. נתאר לעצמנו, מה היה המצב, למשל, אילו איזה ארגונים היו מובילים כמאה־אלף נפשות חולות, חלשות ותשושות למקום הנגוע במגפה מדבקת, המכלה את מחציתה של האוכלוסיה. איזו צעקה וסערה אדירה היתה מעורר בעולם ומלואו. למה יגרע בעינינו אבדן רוחני ולאומי מאשר אבדן גופני־אימתי – ייחסנו חשיבות יתירה לאבידה מהסוג השני על־פני זה הראשון?

אמנם כמה מהמטפלים בנושרים טוענים, כי אליבא דאמת, מכת ההתבוללות והטמיעה יותר מסוכנת בארצות המערב מאשר בברית־המועצות. האנטישמיות היא כה חזקה וגלויה שם ושנאת היהודים נטועה כל־כך מדורי דורות בלבות הרוסים, עד כי היהודי המתבולל אינו יכול למצוא את מקומו ביניהם. לא כן הדבר בארצות המערב, אם כי גם בהן ישנה אנטישמיות, אולם אין היא כה גלויה וברוטאלית כברוסיה. כתוצאה, ההתבוללות והטמיעה בארצות המערב קלה ונוחה יותר. רוב רובם של הנושרים מביטים על התבוללות הטמיעה בגויים כתופעה טבעית ונכונה. הם אומרים במפורש, שהם מוכנים ומזומנים להתבולל בגויים, כי אין הם רואים שום הבדל בין יהודי לנכרי: "לא הדת והלאום קובע, אלא טיבו ואפיו של האדם בלבד".

השאלה היא, אם בעד כל האבידות הכבדות האלה עוד כדאי או מותר לו לעם להשחית את דרכו ולאמץ לו קוי פעולה הטעונים שקרים ומירמות כאלה של מעשי הנשירה. אין זה אלא איבוד לדעת המוני ולאומי: הכל נעשה תחת המסווה של "בחירה חופשית" להחליט על יעדם. כאילו תחת המסווה הזאת מותר לעבור על כל חוקי המוסר, כאילו אפשר לסבול בחירה חופשית באיבוד לדעת; וכאילו מותר לסייע לעוברי עבירות ולמתבללים בכרם ישראל.

(הכותב הוא אב בית־דין צדק בסידני, אוסטרליה)

והמקורות – נגד

מאת בלהה הלפרין

בעקבות הדיבורים על טראנספר של ערבים לארצות ערב, שבתי ועיינתי בפרשת הטראנספר הראשונה בספר הספרים. ביצע אותו יוסף, בשנות הרעב במצרים, שהיו גם ימי התהוות גלותנו הראשונה, עוד לפני שהיינו לאומה.

יוסף, "המשביר לכל עם בארץ", שבתבונתו הרבה צבר את עודפי התבואה של שנות השובע העשיר את מצרים, כלכל את העם גם בשנות הבצורת והרעב הכבד. אלא שמחיר ההישרדות היה גבוה. היוקר המאמיר כילה את כל כספם ומקניהם של התושבים, ואילו אוצר הממלכה התמלא. בצר לו פנה עם מצרים ליוסף והציע: "קנה אותנו ואת אדמתנו בלחם... ונחיה ולא נמות, והאדמה לא תשם". (בראשית מ"ז). ויוסף הלאים את כל אדמות המצרים, חוץ מאדמות הכהנים, וסיפח אותם לאוצר פרעה. לזכותו של יוסף ייאמר, שתנאי ההלאמה היו נוחים: חמישית בלבד לפרעה וארבע חמישיות לאריסים המעבדים את אדמותיו. אלא שלהנצחת ההלאמה ביצע יוסף טראנספר של התושבים ברחבי מצרים, כנאמר: "ואת העם העביר אותו לערים, מקצה גבול מצרים ועד קצהו" (בראשית מ"ז). יוסף ריכז בידיו סמכויות עצומות: "בלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים" (בראשית, מ"א), אך גם הוא לא היה אלא עבד לפרעה הרודן, שראה בכל ארץ מצרים בית עבדים פרטי שלו. התקנות שהתקין יוסף, לטוב ולרע, היו על דעת פרעה.

אמנם קולו של המון העם לא נשמע ולא נחשב במצרים הקדומה, אך אין ספק שהטראנספר עורר בלב האיכרים שהוגלו זעם ושנאה כלפי יוסף ומשפחתו והכשיר את הקרקע לשיעבוד בני ישראל בימי השושלת הפרעונית שקמה בדור הבא. פרשני התנ"ך מרגישים אי־נוחות מכך שיוסף הצדיק הוא שביצע את הגליית המצרים מעיר לעיר. בגמרא מסכת חולין שבתלמוד, תוהה גם רש"י: "ולא הוצרך לכתוב זאת, אלא להודיעך שבחו של יוסף, שנתכוון להסיר חרפה מעל אחיו, שלא יהיו קורין אותם גולים".

לפי חז"ל, בתנ"ך כתובים רק דברים שהם בעלי ערך לדורות. תקנתו של יוסף הזיקה לעמנו בדורות הבאים, והתורה אף שמה סייג בפני אפשרות של הלאמת אדמות העם על־ידי מלכים רודנים. מדוע איפוא בכל־זאת נכתבו הדברים בתורה? מסקנת חז"ל היא, שיוסף התכוון, באמצעות הטראנספר, להעלות את כבוד אחיו במצרים. המצרים בזו לבני ישראל, שהתיישבו בארץ גושן ולא שבו לארצם, ארץ כנען, גם בתום שנות הרעב. באמצעות הטראנספר היו כל המצרים לגולים בארצם, וגלות ישראל לא היתה עוד לחרפה בעיניהם.

זו מעלתו של פטרון יהודי בגולה, המנצל את קשריו ורום מעמדו כדי לדרוש טוב, ולו גם רגעי, לעמו. אך כלום מתאימה גישה חסרת מעוף זו גם למנהיגים במדינת ישראל העצמאית, שנוסדה כדי לשים קץ לגולה ולדרכי החשיבה הגלותיות?

רעיון הטראנספר הוא גזעני, כי ביסודו מונחת ההבחנה בין בני־אדם בגלל לאומיותם השונה. חמור במיוחד הדבר, שאת הרעיון הזה מפיצים היום יהודים שהיו קורבנות אפליה, גזירות וגירושים במשך אלפי שנים, הן בגלויות שנכפו עלינו מאונס והן בגלויות שבחרנו לחיות בהן מרצוננו החופשי והן נתגלו אחר־כך כמכשלה. אין מוסר כפול. אם הגולה יכולה להיות חיובית, אי־אפשר להוסיף ולדבר עליה בשלילה.

רעיון הטראנספר חותר תחת אושיות הציונות, שהעמידה את חיסול הגלות ואת השיבה לציון בראש מעייניה. חסידי רעיון הטראנספר מאשרים מחדש את הקביעה, כי "באין חזון יפרע עם".

קבלת הסמאנטיקה של האויב

מאת יוחנן רמתי

שי פלדמן, במאמרו "המטרה, מטרה, אבל הדרך", התמקד במחוייבותנו למשטר דמוקראטי, ובציונות כפתרון לבעיה היהודית. הוא האשים את שמעון פרס בשגיאות טאקטיות, בלי לחלוק עליו בעניין המטרות. גם אני דוגל במשטר דמוקראטי ובציונות המסוגלת לפתור את בעיות העם היהודי, אבל ברצוני לבחון אם המטרות של שמעון פרס ושי פלדמן משרתים את המטרות הנשגבות האלה.

לדידי, דמוקראטיה זה שלטון הרוב, המיוצג על־ידי נבחרי העם; דמוקראטיה זה חופש ביטוי – לא רק ברחוב אלא גם בכלי־התקשורת (כדי שהבוחרים את השלטון לפחות ידעו את ההנמקות לעמדות השונות). דמוקראטיה זה שלטון החוק – אך החוק המגן עלינו מפני אויבים, מחבלים ופושעים וממעט להגן על אלה מפנינו. דמוקראטיה זו זכות הציבור לדעת אם מנהיג נבחר רוצה להוביל לכיוון העומד בסתירה למצע שבזכותו נבחר בו.

נדמה לי, שעל איפיונים אלה של הדמוקראטיה לא יכול להיות ויכוח ביני לבין כל מי שהדמוקראטיה יקרה לו באמת. לא כן לגבי התפיסה, שכללי הדמוקראטיה מחייבים מתן זכויות שוות בדיוק לכל תושב של אותה המדינה. דווקא את הנקודה הזאת רואה שי פלדמן כקריטית, עד כדי נכונות להקריב למענה היבטי דמוקראטיה אחרים. תפיסתו זו לא רק שאין היא מובנת מאליה, אלא היא אינה מקובלת ברוב המדינות בעלות משטר דמוקראטי. יתר על כן, היא עומדת בסתירה לעקרונות הציונות: על־פיה עלינו לבטל לא רק את החוקים המשמשים בסיס לפעולת הקרן־הקיימת לישראל, אלא גם כל הגבלה על החזרת הפליטים הערביים למדינת ישראל (לפחות כל־זמן שלא נפסול את חוק השבות, כפי שהמצרים הציעו לנו לא פעם).

חוק השבות עומד ביסוד הציונות. גם של הציונות הסוציאל־דמוקראטית. ישראל היא מדינה יהודית, כמו שצרפת היא מדינה צרפתית או איטליה היא מדינה איטלקית. במעט בכל מדינה לאומית דמוקראטית, הלאום שהמדינה שייכת לו ושלמענו היא הוקמה מופלה לטובה בחוק. אין לנו מה להתבייש, לא מחוק השבות, לא מהקרן־הקיימת, ולא מאי־רצוננו לתת זכות הצבעה לכנסת לערבים שאינם רוצים זכות זו ושיקבלו זכויות הצבעה במדינה משלהם – אם תקום – רק אם יסכימו להצביע בעד הרודן התורן. לא זה מה שמשחית את הציונות. משחיתים אותה הנסיונות לבנות אותה ללא יסודות היסטוריים וערכים יהודיים – על בסיס אקסקלוסיבי מיעוט של אידיאולוגיה ליבראלית מן המערב הרחוק או על בסיס אידיאולוגיה סוציאליסטית מן המזרח הרחוק לא פחות.

כאשר אני שומע את המלה "כיבוש" בקשר ליו"ש או לרמת־הגולן, מתעוררת בי חרדה. כי מלה זאת מסמלת שהמשתמש בה מקבל את טענת אויבינו שאין לנו זכות על ארצנו – או לפחות על חלקים ממנה. מדוע האזורים ששחררנו ב־1967 הם "שטח כבוש" והאזורים ששחררנו ב־1948 לא? האם או"ם כלל במדינתנו את ירושלים, את באר־שבע או את נהריה? איזה מובן יש בכלל למלה "ציונות" במסגרת רעיונית הנשענת על ערכים כאלה? אם כל מה שקושר אותנו לארץ ישראל הוא הרצון למצוא בה מפלט בטוח, הרי כיום אוסטרליה, שוודיה ועוד כמה ארצות בטוחות יותר מן המזרח התיכון. ואם זה מעשה "ציוני" לרדת לשם?

איני שולל את זכותו של יהודי ציוני לחשוב, שמסיבות טאקטיות זמניות עלינו לוותר על חלק זה או אחר של ארץ־ישראל; גם פעולה פוליטית על בסיס זה אינה פסולה בעיני, אף שאתנגד לה בכל כוחי, כיוון שאינני מאמין שנוכל להגן על מה שישאר לנו ואינני חושב שהתחייבויות הערביות על הסכמי שלום תמנענה מלחמה כשהערבים ידעו שבכוחם להשמידנו. אך בין עמדה פרגמאטית בנושא הטריטוריאלי לבין הכרה שחלק ממולדתנו שייך לאחרים, שהננו "כובשים" בו ושה"כיבוש" הזה "משחית" אותנו, משתרעת תהום אידאולוגית עמוקה. כיום, טשטוש תהום זו היא עובדה מצערת, שאחראים לה מנהיגים מסויימים של תנועת העבודה הציונית. הסכנה האמיתית לעתיד הציונות היא בקבלת הסמאנטיקה של האויב, בהכרה בזכויותיו על ארץ־ישראל, ובהתרופפות הדרגתית של אמונתנו בצדקת הרעיון הציוני, שהיא פועל־יוצא מכל אלה.

ומה הן הסכנות לדמוקראטיה? על־פי הסקרים, העם ברובו אינו מוכן לוותר אפילו ויתורים מזעריים ביו"ש וברמת הגולן, במסגרת הסכמי שלום עם ירדן וסוריה. האם הנסיון להובילו לוועידה בין־לאומית, שיצטרך לוותר בה ויתורים טריטוריאליים מפליגים, בתקווה שהלחצים שם יהיו כה חזקים שהוא ישנה את דעתו, זה אכן דמוקראטי? אצטט את שי פלדמן: "פרס שגה גם בהנחתו כי ממשל רייגן יפעיל את שולץ במאמץ לסייע לו לכפות את הוועידה הבין־לאומית על ישראל". האם שימוש בגורם זר כדי לכפות על עמך שלך עמדה פוליטית לא מקובלת עליו משקף את ערכי הדמוקראטיה?

אני רואה גם סכנות אחרות לדמוקראטיה הישראלית – חוסר האיזון בהבאת דעות פוליטיות שונות לידיעת הציבור, תוך הסברה עניינית אוהדת; הניכור בין התיאטרון, חלק גדול מן הספרות והוגים אינטלקטואליים רבים לבין רגשות העם ועוד. אך אלה נושאים המחייבים התייחסות עמוקה ומפורטת יותר.

פדרציית קנטונים

מאת אריה הס

אין לצפות עוד, ששנת 1987 תהיה שנת פריצה מדינית היסטורית, כפי שהאמינו רבים בראשית השנה.

יותר ויותר מתברר שארץ ישראל ותהליך השלום זקוקים לא רק למסגרת שתוביל את הצדדים למו"מ ביניהם, אלא גם לתוכנית כללית ולעקרונות יסוד על מבנה מדיני ארץ ישראלי עתידי.

ישראל, ירדן והפלשתינאים צריכים לחתום על הסכם מדיני, שיושתת על חלוקה טריטוריאלית של ארץ ישראל המערבית תוך פיתוח שותפות שלטונית ואחדות כלכלית. במילים אחרות, על ישראל נגזר לוותר על אחיזתה ושליטתה על שטח של כ־6,500 קמ"ר ביהודה, שומרון ועזה, שמתרכזת בהם אוכלוסית הפלשתינאים. במקום מימשל צבאי ישראלי, המנהל את חיי היומיום של כמיליון וחצי ערבים פלשתינאים, על ישראל לקדם את כינונה של פדראציה פלשתינאית, שתידמה במתכונתה לקונפדרציית שוויץ, קרי: פדרציית קנטונים. מעמדה המדיני הסופי ייקבע ויוכרע במו"מ ישראלי־ירדני־פלשתינאי.

המפתח לקידום ראשיתו של תהליך הידברות והתדיינות ישראלית־פלשתינאית מוצעת זו נתון בידי מפלגת העבודה. במקביל ובד בבד להמשך המאמצים לכינוס הוועידה הבין־לאומית תיטיב מפלגת העבודה לעשות אם תעז לצאת ולהצהיר בפומבי, שלמען קשרי שלום בין שני עמי ארץ ישראל, הישראלים והפלשתינאים (להבדיל מהירדנים), נכונה ישראל לוותר על שליטתה בגדה וברצועה ולהפקיד את ניהולם והנהגתם של חיי ערביי השטחים בידי הנהגה פלשתינאית אוטנטית, שמצידה תביע נכונות להסכמה לחתום על הסכם שלום עם ישראל, מושתת ומבוסס על מבנה מדיני ארץ־ישראלי קונפדרטיבי.

בד בבד שר הבטחון יבחן בתמיכת שרי העבודה, נקיטת צעדים חדשים להעמקת איכות החיים בשטחים ולצמצום מעורבותה של ישראל ביהודה. בין הצעדים הראויים לבחינה ולשימוש: מתן אפשרות להקים בשטחים מפלגות שיאמצו גישה זו, עידוד השקעות בין־לאומיות בפרוייקטים כלכליים וחברתיים גדולים בשטחים וביטול כל המיגבלות על חיי הכלכלה, מתן אפשרות להפעלת תחנות רדיו וטלוויזיה בשטחים, שלא תהיינה עויינות לישראל; הקמת משטרה פלשתינאית ירדנית, שתקבל לידיה בהדרגה את האחריות לבטחון הפנים בערי הגדה והרצועה, תוך הוצאת יחידות צה"ל מרחובות הערים; הנפקת תעודת־זהות פלשתינאית לערביי השטחים וכן עידוד וייזום דיאלוג גלוי בין חוגים וציבורים ישראליים ופלשתינאיים בכל הרמות והגילים על מבנה מדיני עתידי משותף.

אחיינו של מוחמד שניר מ"כנופיית המפוצצים" נעצר בחשד לירי בכחיל

השופט: כל שופט היה עוצר את החשוד על סמך חומר החקירה הזה

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

עוסמאן שניר, אחיינו של מוחמד שניר, נעצר ביום ו' ל־15 יום על ידי שופט בית המשפט השלום בתל־אביב ארי זיזאב, בחשד כי ניסה לרצוח את חסן כחיל מיפו. מוחמד שניר מבוקש על ידי המשטרה לחקירה והוצא צו מעצר נגדו.

עוסמאן שניר, בן 24 מיפו, הגיע לבית המשפט כשהוא מלווה על ידי בלשים בבגדים אזרחיים בשעות הצהרים המוקדמות. באולם בית המשפט ישבה אמו וכמה גברים צעירים ממשפחת שניר. עוסמאן הוכנס לבית המשפט תחת אבטחה, מחשש שינסו לפגוע בו. מוחמד שניר השתחרר לפני שבועיים ממאסר לאחר שנשפט לשמונה שנות מאסר על חלקו ב"כנופיית המפוצצים" ביפו. חסן כחיל שימש כעד מדינה במשפט זה והביא להרשעתו.

לשופט הוגש מסמך, שסומן כמסמך סודי, ובו מוסברים החשדות נגד עוסמאן שניר וזאת על רקע הסכסוך המתמשך בין משפחת שניר למשפחת כחיל. המסמך גם כלל חומר, שהוגדר כחומר אמין ביותר ("לא מידע", לדברי השופט) ושיש בו כדי לבסס את חשדה של המשטרה, כי עוסמאן שניר הוא האיש שביצע בפועל את הירי לעברו של חסן כחיל מיפו. בא כוח המשטרה אמר, כי אין המדובר במידע שיש לבדוק אותו, אלא בחומר חקירה הקושר את החשוד למעשה, ואולם יש לבצע פעולות נוספות כדי לבסס חשד זה.

השופט ארי זיזאב ציין, כי "כל שופט שהיה מקבל לידיו חומר כזה, היה עוצר את החשוד ללא שהיות בשלב זה של החקירה. המדובר בחומר טוב מאוד, שיש להמשיך ולבדוק אותו".

עוסמאן שניר אמר בחקירתו, כי ביום הירי לעברו של חסן כחיל, הוא היה בבית החולים עם רעייתו. בסביבות השעה 18.00, שעת הירי עצמו, הוא היה עסוק בחיפוש ארון בשוק הפשפשים ביפו. חוקרי המשטרה טוענים, כי יש סתירות בעדותו במשטרה בנוגע לאליבי שלו.

פרקליטו של החשוד דן שיינמן, שייצג את דודו מוחמד שניר בעת המשפט לפני שמונה שנים, אמר בבית המשפט, כי החשוד לא היה קשור למה שאירע לפני שמונה שנים ביפו, ועל כן אין להניח שהיה קשור למעשה המיוחס לו, מאחר שאין לו כל מניע לכך.

פרט לכך, אמר שיינמן, לחסן כחיל יש שונאים רבים, ואין כל סיבה להטיל את החשד דווקא על מרשו. "חסן כחיל אגר לעצמו שונאים כחול שעל שפת הים", אמר שיינמן, "ואינני מבין מדוע לעצור דווקא את החשוד הזה. לעצור את בני משפחת שניר נעשה דבר מקובל, נוצר סינדרום שאין לו קץ".

מזכיר האקדמאים בת"א תובע לבטל החלטת ההסתדרות לפטרו מתפקידו

לוצ'יאן טאובמן נחשד שמשך כספים שלא כחוק, אך בג"צ ביטל ההדחה

מאת חיים ביאור, סופר "דבר" לענייני עבודה

לוציאן טאובמן, שהועבר מתפקידו כמזכיר האקדמאים במדעי החברה והרוח בתל־אביב לפני שלוש שנים וחצי, פותח במאבק להחזרתו לתפקיד זה. הוא מסתמך על בג"צ שקבע ביוני השנה, כי הדחתו מהתפקיד מבוטלת.

טאובמן נפסל בשעתו מלכהן בתפקידו כמזכיר האקדמאים במדעי החברה והרוח בתל־אביב לפי החלטתה של ועדת הביקורת המרכזית בהסתדרות (כיום רשות השיפוט), וזאת עקב חשדות שלפיהם משך כספים שלא כחוק מקרן ההשתלמות של האקדמאים.

טאובמן עתר לבית המשפט המחוזי, וזה קבע שההחלטה להדיחו אינה חוקית. בעקבות ערעור ההסתדרות נדונה הפרשה גם בבג"צ, שאף הוא הורה להחזיר את טאובמן לתפקידו.

טאובמן טוען, כי סבר לתומו שיוכל לחזור לתפקיד ב־1 בספטמבר הקרוב, על סמך מכתב שקיבל מחיים סלע, עוזרו של מזכיר מועצת פועלי תל־אביב ואשר העתקים ממנו שוגרו למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ולאחרים בצמרת ההסתדרות.

ואולם בימים אלה הודיעה לו יו"ר רשות השיפוט באיזור תל־אביב נחמה לויתן, כי שאלת חזרתו לתפקידו תידון רק אחרי החגים, בעקבות פנייה של בא־כוח ההסתדרות, עו"ד עודד קלמרו.

עתה מתכוון טאובמן לפנות אל ראשי ההסתדרות – באמצעות עו"ד אמנון זכרוני – ולתבוע את שובו לתפקיד. בדעתו לפנות לערכאות אם התפקיד לא יימסר לו.

המזכיר הארצי של הסתדרות האקדמאים יעקב אוניקובסקי מסר ל"דבר", כי ייעשה הכל כדי למנוע את שובו של טאובמן לתפקיד מזכיר האקדמאים בתל־אביב. לדבריו, "טאובמן מעל בכספים, דבר שלא הוכחש גם בבתי המשפט. לפיכך אין להחזירו למערכת".

ההסתדרות פועלת נגד מעבר מקרנות פנסיה לחברות ביטוח

מאת חיים ביאור, סופר "דבר"

ההסתדרות מגבירה את המערכה למניעת העזיבה של מבוטחים את קרנות הפנסיה שלה.

האגף לאיגוד מקצועי והאגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות הפיצו בימים אלה תזכיר מיוחד בקרב מזכירי האיגודים המקצועיים, מזכירי מועצות הפועלים ומנהליהן של קרנות הפנסיה, ובו נאמר כי "באחרונה מסתמנים הלכי רוח בלתי מקובלים על ההסתדרות ומוסדותיה. ועדי עובדים מסוימים, יחד עם הנהלות מפעלים, מנסים להקטין את השכר המבוטח של העובדים על ידי העברת חלק ממנו לצרכי חסכון בחברות ביטוח (במקום לקרנות הפנסיה) ובכך הם גורמים להקטנה של זכויות הפנסיה".

התזכיר בכעס, כי הביטוח הפנסיוני בקרנות הפנסיה איננו "חסכון", אלא זכויות פנסיוניות המבטיחות את קיומו ורווחתו של העובד ושל בני משפחתו במהלך חייו, בעבודתו ולעת זקנה, וכן לבני משפחתו במקרים של נכות או מוות.

מהלך זה של הפניית חלק מהשכר המבוטח של העובדים לחברות ביטוח במקום לקרנות הפנסיה – קובע התזכיר – פוגע בעובד עצמו מחד, ופוגע במוסדות הבטחון הסוציאלי וביכולתם לשרת את העובדים מאידך.

ארבעה תושבי הרצועה חשודים בגניבת 500 כלי רכב מישראל

מאת נתן רועי

רשת ענקית, שגנבה כלי רכב משטח ישראל והבריחה אותם לרצועת עזה, נחשפה ביום ו' בבית המשפט השלום בתל־אביב. ארבעה תושבי רפיח, עזה, ודיר־אל־באלאה חשודים בגניבת כ־500 כלי רכב מאיזור גוש דן.

באת כוח המשטרה רס"ר עבליה עמרה אמרה בבית המשפט, כי החשודים הם חלק מכנופיה שעוסקת בגניבת כלי רכב בשטח ישראל לאיזור הרצועה. החומר שהוצג לבית המשפט מצביע על מאות כלי רכב שנגנבו מכל רחבי הארץ, ובעיקר מגוש־דן ומאיזור החוף. כן הוצג חומר הקושר כל אחד מהחשודים לעבירות המיוחסות.

אייעד אבו סיטואי בן 36 נעצר בעזה ב־31 ביולי על פי פקודת מעצר מינהלית. ראחאווי מרואן בן 24 נעצר ב־1 באוגוסט בביתו בדיר אל באלאה. ב־12 באוגוסט נעצרו פאיז זיאד בן 30 ואבו־אלמש אברהים בן 42 ברפיח.

באת כוח המשטרה אמרה, כי עד כה זיהו החשודים 27 כלי רכב. ראחאווי מרואן מסר בחקירתו, כי גנב עד כה 500 כלי רכב בארץ והעביר אותם דרך מחסומים, שלא נערכות בהם בדיקות יסודיות. אייעד אבו סיטואי מדיר אל־באלאה הוא סוחר מכוניות, והמשטרה מייחסת לו עבירה של רכישת כלי הרכב הגנוב. שני החשודים האחרים נחשדו בהחזקת רכוש גנוב ובסיוע לגניבת הרכוש.

בהחלטתו לעצור את ארבעת החשודים ב־10 ימים אומר השופט ארי זיזאב, כי החקירה החלה בחקירת גניבות כלי רכב מאיזור הרצליה, ובעקבות מעצרם של ראחאווי מרואן ואייעד אבו שיטואי, התפתחה החקירה למימדי ענק, ויש במעורבות של חלק מהחשודים בגניבת עשרות כלי רכב מישראל והעברתם לרצועה, שינוי זהותם ומכירתם.

השופט דחה את טענת אחד מסנגורי הנאשמים שטען, כי לבית המשפט בתל אביב אין סמכות לדון בעניין. "צר לי, אך כאשר מדובר בכלי רכב שנגנב בארץ, הסמכות קיימת", אמר השופט.

סבתא ונכדה נהרגו בתאונת דרכים

(ע.) . – בבית הקברות בשיכון ותיקים בנתניה הובאו ביום ו' אחה"צ לקבורה תושבת העיר יפה רבהון בת ה־75 ונכדתה רינת איסק בת השמונה, שנהרגו בתאונת דרכים ביום ה' אחה"צ, כאשר הלכו על המדרכה ברח' שלמה המלך בנתניה ומכונית פרטית פגעה בהן.

רינת איסק היתה תינוקת כאשר אביה, מקס איסק, נהרג בתאונת דרכים. המכונית פגעה בסבתא, והיא נהרגה במקום. הילדה הועברה במצב אנוש לבית החולים ואחר חצות מתה מפצעיה.

בבית משפט השלום בנתניה שוחרר ביום ו' בערבות נהג מכונית ה"סובארו" שהיה מעורב בתאונה. האיש בן 50, תושב נתניה, טען בחקירתו במשטרה כי נאלץ לסטות מנתיב נסיעתו בשל ילד שרץ לכביש, ועלייתו למדרכה היתה בלתי נמנעת.

(ע). – רגינה חדד בת 30 מחיפה נהרגה אתמול בתאונת דרכים בצומת חבצלת השרון בכביש החוף. בעלה שנפצע קל אושפז בבית החולים הלל יפה בחדרה.

סמוך לשעה 7 בבוקר התהפכה מכונית הסובארו שבה נסעו בני הזוג. מסיבות שטרם הוברר, הנוסעת רגינה חדד שישבה ליד הנהג נהרגה במקום.

משפטנים יבדקו מחירי מינימום בבתי מלון

מאת דויד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני תיירות

שר התיירות אברהם שריר הודיע לנשיאות התאחדות המלונאים, כי צוות משפטנים יבדוק אפשרות ומשמעות חקיקה בנושא קביעת מחירי מינימום לאירוח בבתי מלון. הודעתו באה נוכח בקשת המלונאים, כי בעקבות תחרות פרועה בנושא מחירי השהייה במלונות, יש לחוקק חוק שיחייב מחירי מינימום וכי משרד התיירות יפקח על רמת המחירים.

המלונאים מציעים לקבוע סכום של 62 דולאר כמחיר מינימום בבתי מלון של חמישה כוכבים לתיירים מחו"ל. במלונות ארבעה כוכבים יהיה מחיר המינימום 40 דולאר, ובבתי מלון של שלושה כוכבים – 26 דולאר. באירוח בחצי פנסיון יש להוסיף 12 דולאר למלונות ברמה של חמישה כוכבים, 8 בארבעה כוכבים ו־6 דולר בשלושה כוכבים.

להצעה זו של המלונות מתנגד איגוד סוכני תיירות נכנסת לישראל, והם הודיעו על התנגדותם להעלאה כה גבוהה של מחירי שהייה במלונות לשר התיירות.

הנזירים רוצים מבנה גדול מעל "בית פטרוס" – המועצה המקומית מסרבת

מאת צבי אילן, סופר "דבר"

בניית מבנה גדול מעל "בית פטרוס" בכפר נחום הופסקה בידי המועצה האזורית עמק הירדן, שתחום האתר העתיק נמצא בתחומה. הצו הוצא לאחר שפג תוקפו של היתר הבנייה הקודם ולפי בקשת אגף העתיקות במשרד החינוך.

"בית פטרוס" הוא מבנה משושה שלדעת החוקרים, הנזירים־הפרנציסקנים, היה ביתו של פטרוס, האפיפיור הראשון. הם התכוונו להקים במקום מבנה גדול, שיגמד את מראהו של בית הכנסת הקדום שבמקום. לפני שנים אחדות היתה מתיחות קשה בין האגף לבין הפרנציסקנים, ובעקבותיה אף נשלח מברק מהארץ לאפיפיור על הבנייה הנעשית באתר עתיק. מאוחר יותר הוצא רשיון בנייה לתוכנית מצומצמת יותר, אך זו לא מומשה.

בסיורים שערכו לאחרונה מפקחי אגף העתיקות הופתעו לראות שמעל "בית פטרוס" הוקם יסוד עץ רחב מאוד, אומנם תוך הקפדה לא לפגוע בשרידים העתיקים. כדי למנוע הקמת מבנה שישנה לחלוטין את אופיו של האתר העתיק הופסקה העבודה.

מנהל אגף העתיקות אבי איתן אמר, שאם תוגש בקשה חדשה לבנייה למועצה האזורית, ויהיה זה מבנה צנוע, שנועד להגן על השרידים, לא יתנגד לכך אגף העתיקות.

עו"ד זיו עוכב בבית המעצר – ומכוניתו נפרצה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

עו"ד התל־אביבי מאיר זיו, פרקליטה של גתית איזראלוב, נפל בשבוע שעבר קרבן לתרמית של שלושה צעירים, בעת שביקר לקוח שלו בבית המעצר קישון שבמפרץ חיפה.

המשטרה חושדת, כי בעת ששני צעירים ניגשו לשוחח עם זיו, פרץ שותפם השלישי למכוניתו שהיתה בחניון בית המעצר וגנב מתוכה המחאות. מאוחר יותר הפיצה החבורה המחאות אלה.

ביום ו' הובאו שלושה צעירים כחשודים בהתפרצות למכונית, גניבת ההמחאות והפצתן. השופט סאלים ג'ובראן הורה לעצור ל־10 ימים את השלושה – דוד ממן ושלמה צבעי מקריית־חיים וחיים בדנאים מקריית־ים – וזאת לאחר שעו"ד מאיר זיו זיהה שניים מהחשודים.

אושר תקציב לרישוי תחנת הכח הגרעינית

מאת יוסף מיכלסקי סופר "דבר" בחיפה

מועצת המנהלים של חברת החשמל אישרה בישיבתה בסוף השבוע שעבר מתן ערבות של שלושה מיליון דולאר לבנק בפינלנד, כדי לרכוש תנור לשריפת פצלי שמן. כמו כן הוגדל חלקה של החברה בחברת פמ"א (פיתוח משאבי אנרגיה) ב־8.3 אחוז, שהם 350,000 דולאר. חברת החשמל מחזיקה בשליש ממניות החברה.

מלבד זאת אישרה מועצת המנהלים תקציב נוסף של 940,000 דולאר להשלמת עבודות הכנה לרישוי של אתר הכוח הגרעיני הראשון במדינה, בחולות חלוצה ליד ניצנה. באתר זה מתבצעות זה שנים אחדות בדיקה וסקרים, כדי להגיש את כל החומר לגופי הרישוי במדינה. זאת כדי למנוע מצב שיתעכבו אישורי בנייה, בשעה שיוחלט על הקמת תחנת כח גרעינית.

(מאת יוסף מיכלסקי) כבאי לבוש בחליפה חסינת אש יורד למרתף בבנין צ"ם ברחוב פלי"ם בחיפה, שם פרצה ביום ו' בבוקר דליקה. למקום הגיעו שש מכוניות כיבוי עם צוותים, שחדרו למנהרה המקשרת את הבניין עם הבנין השני של צ"ם ברח' העצמאות. הדליקה כובתה כעבור שש שעות. איש לא נפגע, אך נשרף ציוד משרדי שהיה במרתף ונפגעו קווי הטלפונים. (צילום: פול מלינג)

דליה ברזילי טסה לארה"ב לניתוח השתלת כבד:

רציתי לעשות הניתוח בארץ אך אטוס לחו"ל מאין תורמים

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

דליה ברזילי, חולת כבד בת 24, נשואה ואם לילדה בת שלוש וחצי, עמדה להמריא אמש אחר חצות לארה"ב לניתוח השתלת כבד במכון להשתלות כבד בפיטסבורג. את עלות הניתוח, כ־200,000 דולאר, גייס למענה ארגון שבכדי חברת חשמל, שם עובד הבעל דורון, בן 27. דורון אמור היה להילוות לדליה.

דליה היתה בטיפולו של ד"ר קם, מומחה להשתלות כבד, העומד בראש המרכז להשתלות כבד בבית החולים רמב"ם בחיפה, והיא העדיפה לעבור את ניתוח השתלת הכבד בארץ. היא המתינה במשך שנה תמימה לתורם מתאים, ומאחר שלא נמצא כזה, ובינתיים חלה הידרדרות במצבה – הוחלט לבצע את הניתוח בארה"ב.

"עד לרגע הניתוח האמנתי כי יימצא תורם, הניתוח ייערך בארץ. רציתי לעבור את הניתוח כאן בידי צוות רפואי שאני אוהבת ונותנת בו אמון, כאשר בני משפחתי וידידי יהיו לידי, אך אין לי ברירה ועלי לעבור את הניתוח בחו"ל. כשאני אחזור לארץ, אעשה הכל כדי להגביר את המודעות בציבור לתרומת איברים" – אומרת דליה.

ד"ר קם, שהתמחה בניתוח השתלות כבד בפיטסבורג, אמר לשנה כי יש בראשות המוסד הבא להגל כמה. הוא הבטיח לדליה, כי אם ניתוח השתלת הכבד במוסד ייבצע בעת שהותו בארה"ב הוא יהיה נוכח בניתוח.

בימים הקרובים עומדים לבצע לניתוח השתלת כבד [illegible]

3 בני משפחה אחת מברטעה אחראים להצתת יערות בצפון

מאת יוסי ליבוביץ

בני משפחה אחת מהכפר ברטעה הם האחראים, לטענת המשטרה, לשרשרת הצתות של יערות הקק"ל בצפון הארץ. עובדה זו התבררה ביום ו' בבית משפט השלום בחיפה בעת הארכת מעצרם של שני חשודים בפרשת ההצתות.

המשטרה טוענת, כי יונס וראפיק קבהה הציתו את היערות האלה על רקע לאומני. ההצתות אירעו ליד מוצבת וזד שבסמוך לקיבוץ מצר. כתוצאה מכך עלו באש מאות דונמים ואלפי עצי אורן בשווי רבבות שקלים.

יום לפני כן הוארך מעצרו של בן משפחה נוסף מוחמד קבהה, שנעצר לראשונה על ידי המשטרה לפני שבועות אחדים.

השופט סלים ג'ובראן, שהאריך את מעצר החשודים בעשרה ימים, אמר בהחלטתו כי הרושם שבידי המשטרה ראיות הקושרות לכאורה את החשודים לביצוע המעשים המיוחסים להם.

לחברנו אלברט פן, מנכ"ל "אוהלו"
משתתפים באבלך הכבד על מות רעייתך
ציונה ז"ל
תנחומים למשפחה ולבית קיבוץ גינוסר
המרכז לתרבות ולחינוך – הוועד הפועל
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

"אוהלו" – מפעל זכרון לברל כצנלסון ז"ל חוף כנרת
לחברנו אלברט פן, מנכ"ל "אוהלו"
משתתפים באבלך הכבד על מות רעייתך
ציונה ז"ל
תנחומים למשפחה ולבית קיבוץ גינוסר
ח"כ אהרון נחמיאס
יו"ר מועצת המנהלים,
חברי ההנהלה
הצוות לעבודה ב"אוהלו"

ליוסף ושלומית שטייניג וב"ב
אנו משתתפים בצערכם במות אמכם
צילה שטייניג ז"ל
בית מושב נכים ועובדיו

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ
חופשה שנתית מרוכזת
במשרדי העסקים בסניפי חברת בזק
משרדי העסקים בסניפי בזק בלבד בכל הארץ, ייצאו לחופשה שנתית מרוכזת
מ־17.8.87 עד 1.9.87
בתקופה זו לא תתקיים בהם קבלת קהל.
בכל שאר יחידות בזק:
בתחנות השירות לתיקון טלפונים, שירות מודיעין "14", שירות התיקונים "16", השירות הבין לאומי "18" וכל שאר יחידות החברה תתנהל העבודה, בתקופה זו, כרגיל.
ניתן לפנות לסניפים או להתקשר אליהם טלפונית במקרים דחופים כגון: ניתוק טלפון או חיבורו. קבלת אישור להעברת בעלות וכד'. בכל סניף יפעל צוות מצומצם של עובדים אשר יטפל בפניות אלו.
קבלת הקהל תתחדש
ביום ד' 2.9.87

לרחל שנהב
ולמשפחה
אתכם באבל על מות
האב ז"ל
בית דפנה

שטיחים פרסיים
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה • החלפה
ניקוי • תיקון
לפנות שילוני
ת"א, לילינבלום 28, טל' 657064

אנו מאושרים לברך את צעיר נכדנו בהגיעו למצוות
אלון יצחק כץ נ"י
לרבות הוריו אראלה ופנחס כץ ואחותו לילך
עם עליתו לתורה ביום שני כב' באב תשמ"ז 17.8.1987
האירוע יתקיים ברחבת הכותל המערבי בירושלים בירתנו.
המברכים: סבו דוד משה פלשנר
סבתו כץ אסתר
דודו קיבלוביץ יעקב
ובני הדוד דבי ורני
בני משפחה כץ שרה ויוסי
דרורה וגבי חזן

לחברנו
נחומזון דב ומשפחתו
מזל־טוב בהגיע בתך
רעיה
לבת־מצווה
בית "דבר"

לניצה ואברהם ולפנזון
להולדת הנכד
להורים הצעירים – להולדת הבכור
זר ברכות
ביה"ס לפעילי ההסתדרות
ע"ש זלמן ארן

תזכורת
לעולי צפון אמריקה – העליה החלוצית
מפגש בקבוץ עין השופט
ביום שבת 22.8.87 התכנסות בין השעות 16.00 עד 18.00
קבוץ עין השופט

Clarke
American Lincoln
הרינו שמחים להודיע שקיבלנו
את הנציגות הבלעדית של חב'
Clarke-American Lincoln בישראל
החברה בעלת המוניטין העולמי.
ציוד ניקוי תעשייתי
לרשויות מקומיות, מפעלים
בתי מלון, בתי חולים, חדרי אוכל,
מסעדות וקבלני ניקיון.
הציוד כולל:
מטאטאים, מכונות לשטיפת רצפות,
שואבי אבק, חופפי שטיחים
ומכונות פוליש.
צורה־אדם
סוכן בלעדי:
המשביר המרכזי
להשיג: רשת המשביר המרכזי,
המחלקה הטכנית טל. 03-389210
המשביר לצרכן, "הובית" ברשת הירושלים תנובה.
לכל בעלי ציוד Clarke-American Lincoln
ניתן לפנות לכל סניפי המשביר המרכזי
לשם קבלת שרות.

ה"לביא" – להכרעה ● ה"לביא" – להכרעה ● ה"לביא" – להכרעה ● ה"לביא" – להכרעה ● ה"לביא" – להכרעה ● ה"לביא"

דבר היום

אין מנוס מהחלטה

ככל שמתקרבת החלטת הממשלה על עתיד תוכנית ה"לביא", היא מאיימת לשוב ולהתרחק. ברור שזוהי הכרעה קשה בכל מקרה: לקטוע מפעל כזה באיבו, זה כואב ומכאיב. לקבל את הסיכון של המשכו, זו אחריות כבדה. להצבעת השרים יהיו משמעויות לאומיות־בטחוניות, חברתיות וכלכליות – ובדרך שרבים מהם חושבים גם על ההשלכות הפוליטיות. התעשיות הבטחוניות הנתונות במשבר בגלל הפניית התקציבים ל"לביא" עדיין לא הפעילו שתדלנים כמו התעשייה האווירית, שאחד מהם (משה ארנס) יושב בממשלה עצמה.

מכל הסיבות האלה רב הפיתוי לקבל החלטה שהיא למעשה דחיית ההחלטה. בפועל פירושה בזבוז עשרות ואולי אף מאות נוספות של מיליוני דולארים, שהרי בציפייה לבחירות לכנסת ואף לנשיאות ארה"ב ההכרעה תידחה שוב ושוב. לכאורה, תהיה שנת הבחירות הבאה שנת כושר לחלץ מן המועמדים לנשיאות התחייבויות שיסתרו את עמדת הממשל הנוכחי, שברור תצפתו מעז לעשות בירושלים מה שעושים דיפלומטים ושתדלנים של ישראל בוואשינגטון יום יום.

כמה מחברי הממשלה גילו כי טוב מאוחר מאשר מוקדם: מי שכבר החליט כיצד יצביע ונרשם באחד משני המחנות, של התומכים ושל המתנגדים, משול לפוליטיקאי משעמם. העניין מתמקד במתלבטים, שהם מחוזרים ומסוקרים. לאחר שאלה חלבו את כל הכותרות והמצלמות, הגיעה עת ההכרעה. עם כל ההבנה, אין זו שעה להאמלטים או לנימולים מהחלטה.

חרדה כל־ארצית

לכאורה, הפגנותיהם האלימות של חרדי ירושלים אינן צריכות להטריד את תושבי היישובים האחרים. הדברים נוגעים לאורח החיים של אוכלוסיית העיר המעניינת את שאר הישראלים רק כבירה. אבל חייב להיות עניין לכולנו בהשפעת הדבר על ההרכב הדמוגראפי בבירה, פן יברחו ממנה החילוניים ויתחזק הרוב האנטי־ציוני (הערבי והחרדי) בה. ויש עניין כל־ארצי במניעת כפייה דתית, וגם עניין מדיני בקיום אופייה הפתוח הרבגוני של ירושלים, כעיר שאינה מפלה לא בין דתות שונות, ולא בין דתיים לבין שאינם כאלה. נסיונות התכתיב של החרדים מעוררים חרדה.

מדינות ערב ופליטי ערב

מאת מאיר בראלי

הטוען שהקדמת בעיית הפליטים מפריעה לתהליך השלום, יבדוק נא את טיעונו וימצא ששלום בלי יישוב בעיית הפליטים הוא פיקציה

המאבק המדיני, וגם הצבאי, על גורלה של ארץ־ישראל הוא בין מדינות ערב ומדינת ישראל. בין אם יש במסגרת הלאומיות הערבית ("קאומיה") גם שבט פלשתינאי נפרד ("וטניה") אם שהם רוזה־סורים, כפי שנחשבו פעם – לא ערביי ארץ־ישראל הם היריב האמיתי שלנו. אילו הם היו היריב, מזמן היתה הבעיה נהפכת לפרק היסטורי, שאין לו השלכות להווה. כוחם של ערביי ארץ־ישראל לא הספיק להם כלל כדי להתמודד עם היהודים.

בשל מניעים אנטי־אמפריאליסטיים, שחוקי מכחו של התסכול על ששנים לא מעטות היתה הציונות זקוקה להגנת האימפריאליזם הבריטי, נטו אצלנו לייחס לאימפריה הבריטית את הכנסתם של מלכי ערב של או לסכסוך. היתה תופעה כזאת, ואין כוונתי לזלזל בתפקיד שמילאה בריטניה (ובעיקר אנטוני אידן) בהקמת הליגה הערבית. עם זאת הסנטימנטים הכל־ערביים והאידיאולוגיה הערבית הכללית היו ונשארו גורם רב השפעה בארצות ערב, בלי קשר לשום גורם זר.

הפלשתינאים עצמם הם חוד המחץ של ההצדקה למאבק הערבים בישראל, הם התשובה על הטענה הציונית, כי בשבילנו ארץ־ישראל היא הכל, ובשביל הערבים היא רק חלק זעיר מאוד מהטריטוריה שהם רואים בה מולדת. הנה, הפלשתינאים גם הם עם שבשבילו פלשתין היא חזות הכל. רק בראשית שנות השישים, שנים אחדות לפני מלחמת ששת הימים, הקים עַרפאת את ה"פתח", כדי שגם הפלשתינאים עצמם יילחמו בישראל.

משגורקה הסיסמה הפלשתינאית להללו של העולם המדיני, נזעקו אל דגלה גם לא מעטים מאחינו, כמנהג יהודים מימים ימימה להיות יותר מאובייקטיביים כלפי יריבי עמם. גולדה מאיר אמרה, בשעתו: "מה פירוש פלשתינאים? גם אני פלשתינאית..." התכוונה לומר, שהפלשתינאים הם בסך הכל בעלי דרכון מנדטורי בריטי, ש"פלשתיין" רשומה בו. גם לה, ולרבים מאתנו, היה דרכון כזה.

אין אני בא לתקוף את הטוען שכיום יש עם פלשתינאי נפרד בקרב האומה הערבית הגדולה. כל מה שאני בא לטעון הוא שלא עם זה (או אנשים אלה) הוא השולל מאתנו שלום ושלווה, אלא מדינות ערב. הן שעושות זאת. סבלם של הפלשתינאים נמשך שנים רבות כל כך מפני שמדינות ערב מונעות פתרון לבעיית הפליטים והן עושות זאת באורח מלאכותי ומכוון.

במאבקם של הערבים, שבעיית הפליטים לא תיחשב כבעיית הבעיות של הפלשתינאים, הם מתעלמים מכך שהם מקיימים בעיה זו כנשק עיקרי במאבק על דעת הקהל בעולם ומתעים את קליטת הפליטים בעולם הערבי. בטענתם שהבעיה הפלשתינאית היא בעיית עם ולא רק בעיית פליטים, הם ביטלו את בעיית הפליטים במחשבות הפתרון, או בעצם הרחיקו אותה כדי שתישאר פתוחה גם אחרי הפתרון ותערער כל הסכם ישראלי־ערבי. במצב זה חובה על ישראל לתבוע פתרון בעיית הפליטים כצעד ראשון לקראת כל פתרון אפשרי. פתרון בעיית הפליטים הוא יישובם בארצות ערב.

המוקד הקשה ביותר של בעיית הפליטים הוא ברצועת עזה. השאלה שם אינה מי שולט ברצועה, אלא מה יקרה לפליטים המתרבים. הישראלים הכמהים לצאת מעזה אינם מבינים שגם אם נצא משם תישאר עזה פצצת זמן או אקדח המכוון אל לבה של ישראל. ועידה בינלאומית, ועידה אזורית או דרך טובה משתיהן למו"מ – בכל דרך יש להביע דעתנו שהתחנה הראשונה תהיה פתרון בעיית הפליטים על־ידי מדינות ערב בתמיכתן. את בעיית הפליטים בעזה וכן ביהודה ושומרון יש לפתור מחוץ לארץ ישראל, ודאי מחוץ לארץ ישראל המערבית. אי־אפשר לומר ברצינות שאם ניסוג משם יחדל הדבר להיות עניינו – אמירה זו היא שטות כל כך מובהקת שקשה להעלות על הדעת שמישהו מקבל אותה ברצינות. כל עוד הפליטים נמצאים במחנותיהם, הם נשק תעמולתי נגד ישראל. פתרון הבעיה יכול להיות, תיאורטית, בתחום ארץ־ישראל המערבית, אלא שזה אפשרי אך ורק אם הם יבואו במקומנו, אם יורשו אותנו מפה. מי שרוצה על הסף פתרון זה, חייב לתבוע את יישובם בארצות ערב הריקות למחצה, לצד אחיהם הדוברים בשפתם ומאמינים באמונתם. זה הפתרון ההומאני היחיד. מי שאינו פועל למענו מתעלם מהסבל האנושי של הפליטים, גם אם הוא מעלה מס־שפתיים רב לסבלם.

הטוען שהקדמת בעיית הפליטים לכל בעיה אחרת מפריע ל"תהליך השלום", יבדוק־נא את טיעוניו ויתבדר לו, ששלום בלי יישוב הפליטים הוא שלום פיקטיבי, הוא שלב לקראת המטרה הערבית – השמדת ישראל. לכן אין לתת יד. קיומה של ישראל ובטחונה קודמים בעינינו לכל דבר אחר.

בזווית חדה / חגי אשד

לדחות את הביטול

שלא ימכרו לנו את הסחורה הזאת של הכל ביחד או לא כלום, של עכשיו או לעולם לא. עד כדי כך היו ראשי האוצר והביטחון של היום דלים בתושיה?

ההחלטה שצריכה להתקבל היום בממשלה בעד או נגד ביטול פרוייקט ה"לביא" תיעשה במצב דומה למדי למצב של אונס – ספק אונס מרצון, כפי שטוענים לעתים בבתי המשפט, ספק אונס בכפייה גסה וספק אונס בפיתוי, שמתגלה לאחר מעשה כשקרי וכזוב. ואולי תערובת מהורה של כל האלמנטים הללו גם יחד. והו אונס קבוצתי המלווה גם באיומים וגם בפיתויים לנאנס או לנאנסת – יש בימינו קורבנות משני המינים – כמה טוב יהיה להם אחר כך ואיזה תמורה הם יקבלו אם יסכימו. ולחלופין, כמה רע יהיה אם ינסו להתנגד. ובכלל, אין להם סיכוי לעמוד בהתנגדותם. וכיוון שכך מוטב שיצביעו היום השרים בעד ביטול ה"לביא" כפי שדורשים־מאיימים־מפתים אותם לעשות צה"ל ושר הבטחון והפנטגון וכל אלה שמצטרפים למעשה האונס הקבוצתי.

הדבר הטוב ביותר שאפשר לעשות כאשר נקלעים למצב כזה הוא לנקוט תכסיסי התשה. להקטין או לבטל את אלמנט האונס ולבדוק היטב את אלמנט הפיתוי והשידול. מה לעשות, אבל למרות כל ים המאמרים והאוקיאנוסים של מלים שבהם מנסים להטביע את ה"לביא" נשארו בעינן שאלות נוקבות שהללו מנסים להדחיק ולהשכיח. וקודם כל – כדאי להעמיד למבחן את ביצוע הבטחות הפיתוי. אפשר להעמיד מייד תקציב ביניים לרשות מה שנקרא "חלופות צה"ל" – כל אותם אמצעי לחימה לשדה הקרב העתידי – ולהתחיל בייצור של כמה מהם ולזרז את הפיתוח של אחרים. לא מדובר כאן באמצעי אחד בלבד, שהוא חלופי למטוס ה"לביא" כולו. המדובר הוא באמצעים רבים ושונים, בדרגות שונות של אמינות מוכחת ושל יחס נאות של עלות־תועלת לעומת אמצעים קיימים – טיל אחד לעומת פגזים רבים, למשל. נראה אותם. הם לא כולם מעור אחד ולא ממחיר השוואתי אחד ולא מגיל אחד של תחילת פיתוח וסיום ייצור.

שלא ימכרו לנו את הסחורה הזאת של "הכל ביחד או לא כלום", "עכשיו או לעולם לא". מה קרה להם ולנו? עד כדי כך אנשי האוצר ומשרד הבטחון וצה"ל, מהדור הנוכחי, נהיו עניים ודלים ורקים בתושיה, בדמיון יוצר, ביכולת לאלתר ולהראות תוצאות תוך שנה־שנתיים – בהשוואה לקודמיהם שהיו עשירים ועתירים ומשופעים בכל אלה? כל החבורה הזאת שמסתערת על שרי הממשלה במין אולטימטום כוללני אין לה רקורד של הצלחות מרשימות בתחום התיכנון והחיזוי והביצוע. שיהיו יותר מתונים ויותר צנועים.

האם הכלכלנים של האוצר ובנק ישראל והאקדמיה נחלו רק הצלחות בתחום המקצועי בארץ הזאת? האם יש להם נסיון בהקמת פרוייקטים שאכן עובדים ומייצרים תוצרת וגם מייצאים אותה? זה קל לומר שאם יבטלו את ה"לביא", כל הסכומים וכל האנשים שעסוקים בפיתוחו ובייצורו יתחילו למחרת היום לייצר ולייצא את כל מה שהכלכלנים הללו מסבירים להם ולנו שכדאי ואפשרי לייצר ולייצא. קל מאד להגיד ולכתוב ולייעץ. קל מאד להיות כלכלן. קשה מאד מאד בארץ הזאת להיות פועל עברי ותעשיין עברי ויצרן עברי למעשה ולא רק על שולחן התיכנון. קל מאד לממשלה להחליט על ביטול ה"לביא" ועל דלדול התעשייה האווירית – זאת שכל הכלכלנים וכל אלופי צה"ל דאז התנגדו להקמתה ולכל אחת מהצלחותיה, וגם לכשלונותיה. שהרי אין אלה בלי אלה. על אחת כמה וכמה שכל קהילת הכלכלנים משפיעה על השרים ועל כולנו עריבוביה של נתונים ומספרים ששום אדם בר דעת אינו יכול למצוא בהם את ידיו ורגליו. למי מהם להקשיב ואיזה נתונים לקבל ואיזה לדחות?

גם צה"ל שלנו, שכולנו אוהבים ומעריצים, לא הצטיין בחיזוי ובתיכנון. לא במלחמת לבנון, שהיתה כשלונו של צה"ל כולו, לא רק של שר הבטחון אריאל שרון שעמד בראשו. זו האמת המצערת והכואבת – צה"ל נכשל גם בתיכנון "המלחמה המתוכננת ביותר" וגם בכוננות נפשית וביכולת לבצע את התיכנון. אלי גבע לא היה היחיד. היו הרבה מאד אלי גבע, אבל רק אלי גבע אחד אמר מה שכולם חשו נוכח כשלונם המקצועי כמתכננים וכמבצעים. וגם הוא היה גיבור למחצה והטיל את אשמתו ואשמת חבריו על כתפי אחרים. איך הם תיכננו את המלחמה? האם הם לא ידעו שיש בלבנון אוכלוסיה אזרחית, גם נשים וילדים וזקנים, שייפגעו מהקרבות, ושיש בלבנון כבישים צרים שייסתמו ושיש גדודי קומאנדו סוריים שיכולם ללחום נגד טורי השריון הכבדים התקועים בפקקי הדרים? האם הם לא תיכננו מה לעשות אם נופלים למארב כמו בסולטן יעקוב?

גם בתוצאות של מלחמת ששת הימים אין יסוד להתרברב יתר על המידה. מי שלא נעצר הגיע עד תעלת סואץ, במקום להשאיר אותה ואת ערי התעלה במסתור תותח וטנק, כבני ערובה בידי צה"ל וממשלת ישראל, הביא בהכרח למלחמת ההתשה, שהיא ההמשך הישיר של מלחמת ששת הימים, וגם למלחמת יום כיפור. אי אפשר להפריד בין המלחמה לבין תוצאותיה, אם רוצים לשפוט את טיב החיזוי והתכנון וגם הביצוע של מלחמות העבר.

השרים שלנו לא כולם כלכלנים ולא כולם אלופים בצה"ל. אבל אין להם סיבה להיתקף ברגשי נחיתות מול אלה ואלה. כבודם במקומם מונח וגם זכר טעויותיהם וכשלונותיהם, בצד הצלחותיהם ונצחונותיהם. ואין אלה בלי אלה. לא תמיד יודעים הגנרלים מה טוב להם. ולא תמיד יודעים הכלכלנים מה טוב לנו. וגם עכשיו הם מדברים על "שדה הקרב העתידי" כאילו הוא יתנהל רק בגיזרה אחת ורק בשלב אחד ורק בסוג אחד של אמצעי לחימה. זה לא היה כך אף פעם במלחמות העבר. תמיד היו הפתעות ותמיד יהיו – גם בשדה הקרב העתידי. יהיו קרבות התקפה והגנה ונסיגה ויהיה פיצוח ביצורים וחיסול מאסות של שריון וארטילריה ושבירת מוראל של גייסות. ויהיו גם קרבות טנקים לפני ואחרי שהנשק המונחה המודרני יעשה את שלו. תלוי באיזה גזרות ומה יעשה האוייב. וטנקים יהיו זקוקים למטריה אווירית וצה"ל תיכנן

(המשך בעמ' 8)

לזכור הצבעת 8.6.82

מאת טדי פרויס

מי מחברי הממשלה, שבהכרעה על פרוייקט המטוס יושפע מזעמו על הפנטגון בשל לחצו, שיזכור את הצבעת ההכרעה על מלחמת לבנון, כדי שלא יצטרך לאכול את כובעו בעוד שנה־שנתיים, כשייעצר הפרוייקט מעצמו

ביום השלישי למלחמה, כחודשיים ומשהו לפני "יום הנצחון" על־פי שרון – פינוי המחבלים מביירות – דנה מליאת הכנסת בהצעת אי־אמון שהגישה סיעת רק"ח־חד"ש בגין ההתנפלות על לבנון. ההצעה נדחתה ברוב מכריע כשנציגים מימין ומשמאל מתחרים ביניהם בהשמעת קריאות ג'ינגו בנוסח מרגרט תאצ'ר אחרי הנצחון בפוקלאנד. רק 11 נועזים סירבו להביע אמון בממשלת בגין־שרון. סיעה אחת בלבד מצאה את האומץ והשכל (אם כי מהסיבות הלא־נכונות) להצביע נגד הממשלה־מלחמה: רק"ח־חד"ש. מה לא היו מפ"ם, שאר הנמנעים ורבים מאלה שתמכו אז במלחמה, נותנים, אילו יכלו לשנות בדיעבד את הצבעתם?

עם רדת שורות אלה לדפוס לא ידוע עדיין אם הממשלה תחליט היום בנושא גורלי, אמנם לא כמו ההצבעה ב־8 ביוני 1982, אך בכל זאת חשוב – ה"לביא". לתומכים, כמו למתנגדים לפיתוחו, יהיו נימוקים ענייניים, אך קיימת סכנה שהפטריוטיזם ישוב למלא תפקיד גדול מן הראוי לו בשם הסיסמאות: מטוס ישראלי, עבודה עברית והמוח היהודי. לאלה עלול להתוסף תסביך "רפובליקת הבננות" של מנחם בגין, כנגד הלחץ האמריקאי בעד גניזת הפרוייקט. לא כאן המקום לדון בשאלה, אם "חוגי הפנטגון" נהגו בחכמה כשהביעו זעם למפרע על הנטיה להמשיך בפיתוח, אך יהיה זה טפשי אם לנוכח הלחץ יחליט שר זה או אחר לנהוג כמו הבעל האמיץ המסתתר מתחת לשולחן וצועק לעבר אשתו, כי רק הוא עצמו יחליט מתי לצאת משם...

חבר בממשלה שהרהורים כאלה יעלו בדעתו מוטב לו שיזכור בהצבעת אי האמון בתחילת מלחמת לבנון, כדי שלא יצטרך לאכול את כובעו מקץ שנה־שנתיים, כשהפרוייקט ייעצר מעצמו מכיוון שבקופת המדינה לא ישארו דולרים, גם לא שקלים. ברחבה שלפני משרד ראש הממשלה יצעדו המובטלים ממכוני מחקר שפוטרו מחמת הצורך לאסוף כסף ל"לביא". בבסיסי חיל האוויר יהיו טייסים מדרג ב' שלא יצליחו להגיע לרמה המקובלת בגלל קיצוץ שעות טיסה, וחיל הרגלים יעלה לרצועת הבטחון בלי להתאמן באש חיה, עקב המחסור בפגזים ובתחמושת לתרגולת "רטובה". תמורתם תוקדש ל"לביא".

בחדר הישיבות של הממשלה יתנהלו ויכוחים. אריאל שרון יסביר שהוא, בעצם, היה תמיד נגד ה"לביא" ואף ינסה לבלום את הששים אלי פיתוח, אלא שראש הממשלה דירבן – בדיוק כמו ב־1982, כשביקש למנוע מלחמה בסורים ובשלא לקח חלק בהצבעה לפני [illegible] הק"ב, כי שהה בשבת ההיא ברומניה. [illegible] במסמכים יסביר שרון, כי [illegible] יוזמי הפרויקט, הוא – מחמת אי רצונו [illegible] נגד ראש הממשלה וחבר כנסת שהיה פעם ראש [illegible] – המצב בכפה רפה. שרון גם ימציא [illegible] ה"לביא".

שמשון פרס [illegible] ולהזכיר, כי לפני הצבעתו בעד המשך [illegible] להגדיל את תקציב הבטחון ב־150 מיליון דולר. [illegible] ארבלי־אלמוזלינו תאמר שתמכה ב"לביא" [illegible] הכבד נפסק. חוץ מזה לא קיבלו את [illegible] ומכאן פשיטת הרגל [illegible] בחיפה, בבאר־שבע, אילת, ירושלים, תל־אביב [illegible]. יעקב צור יצטדק: הוא תמך בפרויקט [illegible] את ממדי היציאה [illegible] צ'רנסקי וחבריה. כיצד יכול היה [illegible]: הוא לא יכול היה [illegible] יורשו לצאת, ומכיוון שלא נמצא להם [illegible] הכסף הופנה ל"לביא") – שבו [illegible], כי חשב שהכספים שיאסוף "כוח [illegible]" [illegible] השקעה, ורק משום כך הצביע בעד ה"לביא". [illegible] ארנס יוכיח כי אלמלא שר האוצר, [illegible] היו האמריקאים נותנים את כל הכסף [illegible] התנגד, כלום אפשר היה [illegible] ביוקר שיתנו יותר משנכים תובעו?

יצחק [illegible] (נגד) לרגל הנסיגה מלבנון. [illegible] מהמצוקה, כשכפו עליו את דעתם: [illegible] על ה"לביא" הם הצביעו [illegible]? הרי כבר מזמן אמר ש"[illegible]" [illegible] לא הופתע מהם לטובה. ח"כ יורם [illegible] ה"לביא" היתה אחת מאבני הפינה של [illegible]. אולם יורשיו גנבו ממנו את [illegible] את הכתרים המגיעים בעצם לו. [illegible] הוא היה כמובן נגד, אך כלום אפשר היה [illegible] כבו מודעי?

הכתואר לעיל אינו [illegible]. [illegible] הזמן והמקום הוא התרחש לא [illegible] בעת הפלישה ללבנון, כשהמערך הצביע בעד [illegible] (גם שרון) הודיע, כי ימנה ועדת חקירה [illegible] האופוזיציה כך היה גם ביולי 1985 [illegible] הכלכלית אל שולחן הממשלה – הרוב [illegible] הליכוד הצביע נגדה. רק משנתברר [illegible] התכנסו כדי לשתות לחיי יצחק מודעי [illegible] מהאינפלציה. כל זה יחזור על [illegible] הצביעו בעד ה"לביא" יגלו, כי בעצם [illegible] ציוותה את עמדתם; כמו שכחה [illegible] ב־4 ביוני 1982 שהוא מצביע נגד הפלישה.

לשמעון פרס, [illegible], גד יעקבי ושושנה ארבלי־אלמוזלינו [illegible], כי הם האחראים לפלופ, מכיון שהצביעו [illegible] בר־לב, יצחק נבון ועזר ויצמן [illegible] לפלופ, מכיוון שהצביעו [illegible]. יצחק פרץ ויוסף שפירא, רק משה [illegible] יהיו נקיים מאסון ה"לביא". [illegible] ויצחק שמיר? הוא יודע רק מה שהוא צריך [illegible].

עד אבסורד

מאת אורי שחר

נכונה קביעת ארנס, כי שרידות ה"לביא" היא הגבוהה ביותר, אבל הקשר בינה לבין תוצאת מלחמה בעתיד מוגבל. כי באין לצה"ל עוצמה כוללת מספקת, יהיה האיום הכולל של האוייב חזק יותר בכל נפח אווירי שבו יפעל המטוס

ההכרעה בסוגיית ה"לביא" היא מן הגורליות שידענו אי־פעם. גורלית אף יותר מהכרעת ממשלת בגין על מלחמת לבנון. ההכרעה לצאת למלחמת לבנון היתה גורלית בראש וראשונה לחיילים שנפלו או נפגעו בה אך גם לעובדה שסוריה הכפילה כלקח את עוצמתה הצבאית. ההכרעה על ה"לביא" תקבע אף היא את היקף האבדות במלחמה הבאה אך גם את יחסי העוצמות בין ישראל למדינות ערב. אם המוכשרים שבבני העם, העומדים בראש המערכת הבטחונית־הצבאית, משוכנעים שצה"ל יחלש לעשורות השנים הבאות אם ייוצר ה"לביא" – המשמעויות ברורות לחלוטין. לא זו בלבד שהחלשת ההרתעה תגדיל סיכויי פרוץ מלחמה; שבמלחמה נתקשה בהגנה ובביטול הישגי האויב; שבסיום המלחמה תיחלשנה העמדות במו"מ – לא אלה בלבד, אלא שמחיר הדמים באבדות יהיה בהיקף אשר יעמיד את היקף האבדות במלחמת לבנון.

כיצד יכול להרשות מישהו לעצמו להרחיב את סיכוני המלחמה והיקף האבידות בה בגלל שיקולים של יוקרה לאומית? העם שבחר את ראשיו הפוליטיים לא נתן אף לאחד מהם מנדט לכך ואף נבחר אחד אינו זכאי ליטול לעצמו, בשטחיות מזועזעת, מנדט כזה. הציבור אינו מעמיד את נבחריו רק למבחן פוליטי. בקשר להחלטה הגורלית על ה"לביא" עומד כל חבר ממשלה כפרט וכולם יחדיו כצוות למבחן מנהיגות בפירושה הרחב, האמיתי והעמוק ביותר. לעם ישראל מסורת של גאווה לאומית גם לגבי תוכמתו. אם אכן יש בסיס לכך שהעם נבון – צריך להיות ברור לנבחריו שיחסו אליהם יהיה על פי תוצאות מבחן המנהיגות ולא המבחן הפוליטי.

העובדה המתמיהה, שלא שמו לב אליה, אך היא בחזקת אבסורד: מדינית התומכים מקרב השרים בארץ ישראל השלמה ובמדיניות בטחון תקיפה ביותר הם גם התומכים הנלהבים ביותר בהמשך פרוייקט ה"לביא". מה יותר ברור מכך שמדיניות כל כך תקיפה וכה בלתי־מתפשרת צריך שיהיה לה גיבוי של עוצמה צבאית מרבית? אם בתהליך של שנים צה"ל יהיה חלש יותר, מה יהיו סיכויי חסידי ארץ ישראל השלמה לשמור על שטחי יהודה שומרון וחבל עזה, בלי להתר על שעל אדמה אחד, בין כתוצאה ממלחמה ובין כתוצאה מאיום צבאי המשולב באיום של כפיה מדינית מעצמתית? לפחות תיאורטית היו צריכים כל שרי חטיבת "חירות" במפלגת הליכוד לשאוף לביטול מיידי של פרוייקט ה"לביא" ולחיזוק עוצמתו של צה"ל. במקום שיקולים חסרי פניות ממשיכים שני התומכים הנלהבים ביותר מביניהם בהמשך פרוייקט ה"לביא" להטעות את הציבור ואת חבריהם בממשלה – ואולי שלא מדעת.

הדוגמאות הבולטות הן השרים ארנס ושרון. שניהם טוענים כי זה "המטוס הטוב מסוגו בעולם". אפילו היה זה נכון (אם כי בחיל האוויר עצמו אין חושבים כך) – מה הקשר בין דבר זה לבין החיוניות היחסית של ה"לביא" בהשוואה לכלל אמצעי הלחימה המתאימים והחיוניים יותר לשדה הקרב ולבטחון בעתיד?

האם העובדה שישראל יכולה (היפותטית לפחות) לרכוש את המשחתת הטובה מסוגה בעולם, אולי את נושאת המטוסים הטובה בעולם, ולהבדיל את המסוק או את הטיל קרקע־קרקע הטוב בעולם – האם עובדה זאת לבדה כבר מצדיקה את הרכישה? מה על ההתאמה המחיר? לכאורה קיימת התאמה של ה"לביא", שהרי חיל האויר איפיין אותו. אבל כאשר התאמה זו קיימת גם בחלופה המונעת קריסה כלכלית – אין כל הצדקה להצטייד ב"לביא". השר ארנס קבע "כמהנדס אוירונאוטי", כי כושר השרידות של ה"לביא" הוא הגבוה ביותר. עובדה זאת אכן נכונה. השרידות של ה"לביא" היא נתון איכותי שניתן אף לכימות. הוא גם קבע כי "ישנם כלכלנים שלא ראו מטוס מימיהם", והם מעיזים להביע דעתם על ה"לביא". גם עובדה זאת אולי נכונה.

בעניין השרידות יש, אולי שלא במתכוון, מגניבת הדעת. הקשר בין תוצאת המלחמה לבין שרידות ה"לביא" הוא מוגבל בהחלט ומטעם פשוט למדי. באין לצה"ל עוצמה כוללת מספקת, יהיו איום האש של האוייב ופריסת יחידות הקרקע, האויר והנ"מ הקני והטילי שלו גבוהים יותר בכל נפח אוירי נתון שבו יפעל ה"לביא". המטוס בעל כושר השרידות הגבוה בעולם יעמוד אז למבחן מול יותר אש שתכוון אליו מהקרקע, מול יותר מטוסי יירוט שלא נצליח להשמידם על הקרקע או באויר, ויפעל יותר זמן בסכנה שיותר אוייב בלתי פגוע נמצא בו. כושר השרידות הגבוה עוד יכול להיות פיתוי לקחת סיכונים גבוהים יותר בביצוע משימות שאפשר לבצען באמצעים אחרים, בלי להיות מעל שטח האוייב כשאין בכך הכרח.

השר ארנס מרגיע לכאורה בקביעתו כי רק שבעה אחוזים מתקציב הבטחון מוקצים לפרוייקט ה"לביא". האמנם אין השר ארנס יודע את מה שכולנו יודעים, כי עיקר תקציב הבטחון הוא התקציב השוטף לאחזקת הצבא, לאימוניו, לפעילות הבט"ש וכמובן לתשלום משכורות. האם מה שנותר אחרי הוצאות אלה – להצטיידות ולפיתוח – איננו הגורל שרק ביחס אליו נכון למדוד את אחוז ההשקעה ב"לביא"?

הקביעה השניה של ארנס מקוממת יותר. אני למשל משוכנע שגם "כלכלן שלא ראה מטוס מימיו" זכאי להביע דעתו על ה"לביא". אפילו חתן פרס ישראל האחרון לכלכלה, או פרופ' ברונו וכלכלני משרד האוצר (וסלחו כולם אם כן ראו מטוס) זכאים. בגלל סיבה זאת אתנגד למי שבהקבלה ישלול את זכותו של השר ארנס להביע את דעתו על ה"לביא" רק כיוון שארנס לא ראה מעודו כיצד נראה שדה קרב מודרני מתאו של טייס קרב או ממוצב הפיקוד של מי שמפקד עליו. ארנס זכאי להביע דעתו על המטוס ועל שדה הקרב העתידי. אבל היושר האינטלקטואלי והציבורי צריך לחייבו להתייחס לראייה הכוללת הרחבה ביותר של השלכות המשך ייצורו על הבטחון הלאומי במובנו הרחב ביותר. מי שמוכן לבנות את העתיד כשבסיסו הוא ההימור על המשך הסיוע האמריקני לפרוייקט ה"לביא" עד תום ייצורו בשנות ה־2000 המוקדמות, נוטל סיכון לא מחושב. אם התרומה של ה"לביא" לבטחון היתה מצדיקה סיכון כה גבוה, עוד אפשר היה להבין גישה כזאת – גם בלי להסכים איתה. אבל כיוון שה"לביא" רק גורע ויגרע עוד יותר מן העוצמה הבטחונית, יהיה ההימור כלכלי כזה נדבך חשוב במגדל קלפים שעלול לקרוס כולו, ואתו חס וחלילה גם הבטחון.

כשתיפול ההכרעה נדע אם יש גבול לאבסורד.

לולא קוצץ תקציב הבטחון

מאת אריה ארד

כיוון ש־400־450 מיליון דולר בשנה יידרשו גם להצטיידות במטוסי "אף־16" – שלא לדבר על עלות סגירתו של פרוייקט ה"לביא" – לא יוכלו כוחות היבשה וחיל־הים ליהנות מביטול הפרוייקט ואפילו פרוטה לא תישאר לחלופות המפורסמות

הוויכוח סביב ה"לביא" יוצא שוב ושוב משליטת ההיגיון והעובדות. הדיון הציבורי מגיע לאבסורדים ובלבד סיוכה שיום הוא לילה ולילה הוא יום. צריך להחזיר מכנפי הדמיון אל המציאות.

מאז שממשלת האחדות החלה את כהונתה קוצץ תקציב הבטחון ב־650 מיליון דולר. אילמלא הקיצוץ הזה, לא היה שר הבטחון יצחק רבין מערער על המשך הפרוייקט. יתירה מזאת. לפני שנה, בעת שהחלו דיוני התקציב לשנה הנוכחית, ביקש שר הבטחון להוסיף לתקציב משרדו 120 מיליון דולר. אילו נענתה בקשתו, גם אז לא היה מערער על המשך הפרוייקט. זאת ועוד. באפריל־מאי, כאשר החל הדיון הנוכחי, הודיע שר־הבטחון, שאם יוגדל תקציב הבטחון ב־220 מיליון דולר בשנה, ימשיך את הפרוייקט. גם בקשה זו לא נענתה.

כשבוע שעבר חזר ואישר בתכנית "מוקד" בטלוויזיה, שבעיית הפרוייקט היא תקציבית, לא איכותית. השר רבין אומר, כי "לביא" הוא "מטוס טוב... בן כיתתו של ה"אף 16"." מפקד חיל האוויר האמריקאי אומר, ש"לביא" עולה על "אף 16" בכמה תכונות חשובות. "לביא", כמו "אף 16", אינו בא כמובן במקום "אף 15", שנועד להשגת עליונות אווירית. אך אין לו לפי שעה תחליף בסיוע לכוחות הקרקע, במיוחד בתקיפת דיכוי כוחות ושיירות הנעות לחזית וכן בתקיפת סוללות טילי נ.מ.

צריך לזכור, כי מוקד הבעיה אינו בגרעון בתקציבו של הפרוייקט, אלא בחסרון כיס של מערכת הבטחון. לפני שנתיים הקצה שר הבטחון 550 מיליון דולר בשנה ל"לביא". עד היום לא גלש תקציב הפרוייקט מעבר לסכום זה. השנה יעלה הפרוייקט 420 מיליון דולר בלבד, וסכום זה שווה פחות או יותר לסכום בו הוגדל תקציב הסיוע לישראל, בהתחשב בצורכי ה"לביא". לא זו בלבד שצה"ל אינו תורם פרוטה ל"לביא", מעבר למה שהקציב לו הקונגרס, אלא שתקציב הבטחון אף נהנה מעודף של 130 מיליון דולר מן התקציב שנועד לפרוייקט, 90 מיליון דולר מתוכם מוקצבים בשקלים. מכיוון שלהצטיידות במטוסי "אף 16" יידרשו 400־450 מיליון דולר בשנה, בלי לקחת בחשבון את עלות סגירתו של הפרוייקט, לא יוכלו כוחות היבשה וחיל הים להיבנות מביטול ה"לביא" ובסופו של חשבון לא יהיה גם די כסף לחלופות המפורסמות. צריך איפוא להודות ביושר, שהמאבק הוא על שימור העודף התקציבי הקיים; כלומר, גם כשיגיע לשיאו לא יעלה הפרוייקט הרבה יותר ממה שהוא עולה השנה.

תכנית הקיצוצים שהוכנה בלשכת ראש הממשלה משיגה את היעד הזה, לא פחות ולא יותר. התכנית עשויה משלושה מרכיבים: [illegible] לרבות פיטורי 1,450 עובדים, הקטנת [illegible] קצב ייצורם של המטוסים. [illegible] יחסכו לתעשיה האווירית 54 מיליון דולר [illegible] ופרוייקט ה"לביא" מרכז 20 אחוז [illegible] לזכותו 11 מיליון דולר, [illegible], בעקבות הצלחתה [illegible] וכתוצאה מהצלחת [illegible]. כאן מתבטא הקיצוץ ב־10 אחוזים – [illegible] בעשרות מיליוני דולרים [illegible] בתכנית נובע מהאטה [illegible] בשנה ל־15. אם נאמר [illegible] 13.5 מיליון דולר, [illegible] בשנה את ההוצאה [illegible]. בסך־הכל מדובר בחסכון של [illegible] אחת משנות השיא בעשור הבא. [illegible] תקציב ה"לביא" לעמוד לאורך זמן על 450 מיליון דולר בשנה. אולם רק 100 מיליון [illegible] שקיצצו הם חסכון בפועל. [illegible] 100 המיליון הנחסכים בפועל [illegible] הבטחון, כדרישת השר רבין, את התקציב [illegible] להגדיל ב־120 מיליון דולר.

מדוד אפוא [illegible] שביקש שר־הבטחון להוסיף לתקציב [illegible] נובעים מצורכי השלמת הפרוייקט. אדרבא, [illegible] ה"לביא" לצמיחה עשויה לאפשר [illegible], תוספת לתקציבו. הפרוייקט יתרום [illegible] 5.5 מיליארד דולר עד [illegible] 775 מיליון דולר מזה יבואו מייצוא מוצרים נלווים. [illegible] של תקציב הבטחון בתל"ג קבוע – 15 אחוז – כי אז [illegible] ה"לביא" במישרין לתקציב הבטחון תוספת של 525 מיליון דולר עד שנת 1994, 103 מיליון דולר בממוצע בשנה. כלומר התוספת הממוצעת הנדרשת מעבר [illegible] היא רק 17 מיליון דולר בשנה. עיקר [illegible] לקראת סוף התקופה, לא בשנה הבאה. [illegible] מוטל לגשר על הפער הזה. השאלה היא [illegible] צריך להגדיל מסים, כפי שטוענים [illegible], או שדי בשינוי סדרי העדיפות בתקציב, כפי שאומר השר גד יעקבי, במיוחד כאשר גם בשנה [illegible] יש עודף תקציבי עצום. האם טוב [illegible] גדול כל־כך, או מוטב ליטול אחוז [illegible]? מהו סדר העדיפות: לחלק [illegible], להרחיב הקמתם של יישובים [illegible] את החישול המיוחד על הרכב, להוזיל [illegible] המכוניות ולאבד הכנסות [illegible] את פרוייקט ה"לביא"?

בכל מקרה, [illegible] לתקציב הבטחון בעשור הבא קרובה [illegible] דולר מאשר ל־2 מיליארד דולר. סכום [illegible] הכלכלי. אולם מסכום זה יש עוד לקזז [illegible] המוצרים הנלווים לפרוייקט. [illegible], ש־ההפרש של 2 מיליארד דולר בין [illegible] ה"לביא" ה"אף 16" אינו אלא מספר [illegible] "אף 16", המגיעים עתה לחיל האוויר, [illegible] 57.3 מיליון דולר כל אחד, לעומת 16.7 מיליון דולר [illegible]. ומי יודע מישהו, כמה באמת יעלה "אף 16" בעשור הבא?

(המשך בעמ' 8)

מכתבים למערכת דבר

נכסים פיקטיביים

במדור „משק וכספים" של „דבר" (13.7.87) ניתנת ידיעה במסגרת מאת האיר הדמור מטעם עורכי הסקירה הכלכלית של בנק הפועלים מחודש יולי. הנכסים הפיננסיים של הציבור הגיעו ל־92 מיליארד שקל, והם כוללים פקדונות למיניהם, פח"ם, אגרות חוב, מניות בהסדר, מניות חופשיות, תוכניות חיסכון, קופות גמל וביטוח חיים.

לכאורה, הכל בסדר. הציבור משופע בממון. 92 מיליארד שקל, זה סכום נכבד השווה, לדברי הסקירה, ל־2 שנות תוצר.

אולם, אם ירצה הציבור לממש את נכסיו הפיננסיים, כמו שרצה לממש את מניות הבנקים – מצבו יהיה דומה בדיוק. והסיבה לכך, שהכל ניירות שאין מאחוריה כסף ונכסים ממשיים:

1. מהירות המחזור של הכסף היא בסביבות 7, ואז 92/7=11.7 נשארים בה – 12 מיליארד בלבד כספים ממשיים.

2. כל הכספים הללו מושקעים בניירות, והללו שוב בניירות, או בתעשיות וכד'. אין אף פרוטה אחת שאפשר לממש אותה בעת הצורך, חוץ כמובן לגימלאות השונות שמשלמים לנזקקים בקופות הגמל השונות שהוא סכום קטן.

אם הציבור ירצה את כספו, תהיה למדינה אפשרות אחת בלבד: להדפיס עשרות מיליארדי שקלים חדשים ולחלק אותם לדורשים את נכסיהם הפיננסיים. ואז האינפלציה תהיה של אלפי אחוזים. כי אין סחורות בשוק תמורת הכסף הזה.

אפשרות אחרת היא להגדיל התוצר התעשייתי והחקלאי ולהגדיל את מלאי הסחורות (שאינן מיבוא שאין לו כל קשר לתוצר המקומי), ולזה דרושה צמיחה רבתי שאיננה. ה„תוצר" השירותי אין לו כל חלק בהגיגה הזאת, וחבל שמצרפים אותו לתוצר היצרני שרק הוא משמעותי מבחינה כלכלת ישראל. אלא אם 10% מ־450 אלף עובדי השירות הציבורי יופנו למיגזר היצרני – 45,000, וכדאי לבעלי הנכסים הפיננסיים לממן מכספם את המעבר הזה במקום להשקיע כספם ב„ניירות" שאין להם כל ערך.

הנכסים הפיננסיים של הציבור זוהי פצצת זמן חמורה הרבה יותר מבניות הבנקים. ואם היא לא תטופל בהקדם וביסודיות, היא תערער את הכלכלה והדמוגרפיה מיסודן.

עמי ליבנה
עין־הוד, מאוחד

אפילו עם השטן

ראשי שתי המפלגות הגדולות תמימי דעים שאין לשתף את אש"ף בכל משא ומתן על הסדרי השלום בין מדינת ישראל והערבים. בקשר לזה ברצוני להעלות זכרונות:

א. בשנת 1903 נסע ד"ר הרצל לרוסיה ונפגש שם לשיחה עם שר הפנים פלווה. שר זה היה משונאי ישראל מהמובהקים ביותר ברוסיה בתקופה ההיא. פגישה זו התקיימה סמוך לפרעות בעיר קישינב (אפריל 1903) והשר פלווה האשם בארגונן של פרעות אלה. בדרך חזרה נפגש ד"ר הרצל עם משה גליקין והלה הטיח בפניו דברי כיבושין על „שלחץ את ידיו של אדם שדם היהודים עדיין לא יבש עליהן". ד"ר הרצל ענה: „על גשר הפיקוד של רב־החובל כתוב: אל תפריע למפקד בזמן שהאניה מפליגה" (שולמית לסקוב, „קודם כל", עמ' 133).

ב. במלחמת העולם הראשונה עמד במשך זמן מסויים בראש מדינת אוקראינה העצמאית האטאמאן פטליורה. ידי פטליורה היו מגואלות בדמם של אלפי יהודים שנרצחו על־ידי הקלגסים שבפיקודו של פטליורה. והנה נכנס ז'בוטינסקי למשא ומתן עם רב־טבחים זה וגם חתם איתו על הסכם מסויים בקשר ליהודי אוקראינה. ז'בוטינסקי הצדיק פועלו זה באומרו, כי למען הצלת יהודים מוכן הוא לנהל משא ומתן ולחתום על הסכם אפילו עם השטן בעצמו.

ג. בישיבת הנהלת הסוכנות היהודית ב־23.2.39 אמר בן־גוריון: „עלינו להפגין את שאיפתנו להסכם עד לרגע האחרון, משום שאנחנו מואשמים בחוסר נכונות לכך, כביכול. אהיה מוכן לשבת אפילו עם המופתי: אין אני פונה אליו כאל גורם מוסרי, אלא אך ורק כאל גורם מדיני" (מאיר אביזוהר, „הציונות הלוחמת", עמ' 109).

ד. אחרי מלחמה ארוכה ואכזרית עקובה מנחלי דם נגד הטרוריסטים באלג'יר נכנס בסופו של דבר דה־גול למשא ומתן עם טרוריסטים אלה ולחתימת הסכם־שלום. בדרך זו הלכה גם אנגליה במושבות שלה.

דוד רובנר
חיפה

החלטת מועצת הביטחון כפשרה

יש מקום לבדוק היטב אם קריאה (החלטה) של מועצת הביטחון לירדן, סוריה ולבנון להיכנס למשא־ומתן ישיר ודו־צדדי עם ישראל על שלום, על בסיס החלטות 242, 338 – אינה יכולה לבוא בתחליף לוועידה בין־לאומית.

אם זכרוני אינו מטעני, הרעיון של הלופה זו הועלה לפני כמספר חודשים על־ידי מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן־אהרון, בעת ראיון בטלוויזיה וזה אומר, כי הוא מקובל על ראש הממשלה.

השאלה שנשארת פתוחה נוגעת לעמדתו של המלך חוסיין. ההיגיון מחייב שהוא יקבל את הפשרה מפני שזו, בדיוק כמו הוועידה הבין־לאומית, עונה על צרכיו – גיבוי בין־לאומי וצירוף סוריה לשיחות.

מה שנותר הוא תיאום בין ארה"ב וברה"מ להבטחת השתתפותם של המעורבים בשיחות וחיבור נוסח החלטה מוסכם על הצדדים. לישראל נותר גם מיזכר הבנה עם ארה"ב, ואולי גם עם בריטניה וצרפת, בו יובטח וטו אמריקאי להכשלת כל ניסיון של כפיה בתהליך של מו"מ ישיר מצד המועצה.

אביגדור ברנוביץ
ירושלים

פלשתינה – ארץ־ישראל

יהודה ושומרון נקראים בפי חסידי פלסתין היהודים „הגדה המערבית". זו טעות הנובעת משתי סיבות.

ראשית: יו"ש זה השם העברי המקורי של אזורים אלה בארץ־ישראל. איש כאיתנו לא יקרא לצרפת „פראנס" רק מפני שהצרפתים קוראים לו כך. ההונגרים, קוראים לחבל בארצם אורדיי לברות שסבו הרסבי תחת השלטון הרומני הכובש הוא טרנסילווניה.

באטלס של ארץ־ישראל, הוצאת קרן הינוך ראשי ב־1954, מבדירים בבשורים בשלטון ירדן על יו"ש אך הם נקראים שומרון ויהודה. על ממלכת ירדן כתוב שהיא שוכנת בחלק המזרחי של ארץ־ישראל ואויה לקנה"ר הכסכה...לי פירכם זאת היום.

הסיבה השניה הבורה בלפי באמני פלסתין, יהודים וערבים כאחד. „הגדה המערבית" הוא שם שהוענק ליו"ש לאחר 19 שנה על־ידי הכובש הירדני. שגול איתו מבני העמים הנוקנים עליה. גם אם תקום מדינת פלסתין, לא תהיה זאת לאומנית מצידנו לקרוא לה ארץ־ישראל ולאזוריה שרון, שומרון, גליל וכדומה.

לו בזמן המנדט היינו משקיעים כל כך הרבה במאמץ ובזרץ לקרוא לפלשתינה ארץ־ישראל, כמו שמשקיעים עכשיו לקרוא לארץ־ישראל פלסתין, היינו זוכים במדינה עוד שנים קודם.

משה איתם
חיפה

האופציה הירדנית־פלשתינית

כחבר מפלגת העבודה ולשעבר – במפא"י כאז (היוסרה) המזדהה עם עקרונותיה ודרכה הפוליטית, מטריד אותי – במצע שלה בייחוד בזמן האחרון – עת מופעלים על־ידי מנהיגיה מאמצים כבירים להשגת שלום עם העולם הערבי ופתרון נאות של תושבי השטחים – יש"ע, אחד הסעיפים המרכזיים הקרוי: „האופציה הירדנית־פלשתינית" שניסוחו: מצד אחד – „אי־הקמת מדינה ערבית נוספת בין ישראל לירדן" ומצד שני – „מתן ריבונות ועצמאות לתושבי יש"ע במסגרת ירדנית־פלשתינית".

לכאורה, במדינה תיאורטית אין סתירה ביניהם, אך למעשה – מי יערוב לנו שבעבור זמן, להיות לא רב, לא יחליטו שני השותפים – „בני הזוג" החדש – הירדני והפלשתינאי – להתגרש וזאת מתוך הסכמה הדדית, מסיבות יכיבות או נימוקים לכך לא יחסרו...) ולהקים כל אחד לעצמו „יחות מדינית" או מדינה עצמאית בנוסח הידוע לנו ממקורותינו אנו: ישראל ויהודה דבר שהנה זכר רואה בו כיום גם לגבנו כאופציה אפשרית ובעיני כישהו אולי אף רצויה...

דב רוזנטל
רמת הוד

ועדת חקירה ממלכתית!

אין ספק, שהצורך הנפשי של אריק שרון לומר לעם את כל האמת, מחייב לעשות צדק עימו ולהקים בהקדם ועדת חקירה ממלכתית לבנון. אם ישנם עוד צדיקים האחראים, מעורבים או משפיעים על ההכנות למלחמה, תיכנונה, ביצועה ומטרותיה, כפי שטוען שרון, נשמה כאחד להסיר את בילם.

התעקשותו של יצחק רבין בתוכנית „מוקד" הטלוויזיונית (12.6.87), להרצות על התוצאות השליליות של המלחמה, במקום להסיב על עמדותיו ודעותיו ומעורבותו בזמן המלחמה, כפי שנשאל על־ידי המראיינים, נותנת להבין שאריק שרון, אכן לא היה הצדיק היחידי, ואת זאת זכאי העם לדעת.

יצחק חסון
רמת אביב

בגין השבר

כאשר שר האוצר נסים מכריז שלא תהיה בשום אופן העלאה בשכר הוא שוכח וכדאי להזכיר לו שכמנהיג הליכוד, מנחם בגין, הכריז בשעתו בכנסת שאם תהיה העלאת מחירים על־ידי ביטול סובסידיות או ביטול פיקוח על המחירים – תהיה העלאה בשכר.

בוויכוח עם שר האוצר דאז רבינוביץ הוא טען, איך אתה הוגב שתהיה העלאת מחירים ולא תהיה העלאה בשכר – כן תהיה העלאה בשכר.

כוב ששר האוצר נסים יידע דברים אלה שאמר בגין בכנסת.

ישראל קרגמן
תל־אביב

„עלית" זכתה במכרז

נדהמתי לקרוא ב„דבר" (12.8) ידיעה שלפיה „ורד הגליל" זכה במכרז של התעשיה הצבאית לאספקה שי ואילו „עלית" רק תארוז את המוצרים. העובדות לגבי המכרז של התעשיה הצבאית הן: „עלית" זכתה במכרז הן לגבי האריזה והן לגבי רוב המוצרים המיוצרים על ידה. כמו כן בקשה התעשיה הצבאית מאיתנו לארוז גם מוצרים של חברות רבות אחרות לרבות מוצר אחד של „ורד הגליל". למניעת ספק, התכולה באריזה שלנו גדולה בהרבה מתכולתה של „ורד הגליל".

צר לי שהעובדות סולפו לחלוטין.

דוד מושביץ
יו"ר

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

קומנדו ר"צ

צעירי ר"צ החליטו להקדים תרופה למכה והגיעו להפגנה מול סינמטק ירושלים חמושים במסיכות צלילה, למקרה שהמשטרה תחליט לפזר אותם בגאז מדמיע, כפי שכבר עשתה בשבת שעברה. מי שלא מצא מסיכה, הסתפק במטפחת.

צילום: דן לנדאו

מזל טוב

היחידה להפריה חוץ־גופית בבית החולים „השרון", בראשות פרופ' יעקב (ז'אק) גולדמן, היא בקושי בת שנתיים, אבל כבר נולדו „לה" 31 תינוקות, בהם רביעיה, שלישיה, חמישה זוגות תאומים ו־14 לידות יחיד. אחוז ההצלחות הוא נמוך מן המקובל, שהוא 20. היחידה אינה דוחה גם פונות מעל גיל 39 ונרשמו הצלחות גם לקבוצת גיל זו. ממצאי ההשגים של היחידה הוצגו על־ידי פרופ' גולדמן (בתמונה) בכינוסים מדעיים בקיימברידג' ובהיידלברג בימי השנה, וכן נמשכים מחקרים במגמה להקל את מצוקת הזוגות ואת מצוקת התקציב כאחד. ברגע זה יש בין מטופלות היחידה עשרות נשים בהריון מתקדם, המצפות לתינוקות מבחנה – ביניהם צפוייה רביעיה אחת, שתי שלישיות, ארבעה זוגות תאומים. שיהיה בהצלחה לכולן וליחידה.

ימולדת שמח: הרביעיה – שחין, מוניה, איבראהים ופאריד – הם עתה בני שנה. בצילום הם עם הוריהם, אמל וחליל נאסר, תושבי חיפה. אמל, בת 34, חיתה במשך 17 שנים עקרה ועברה טיפולים בבתי־חולים רבים. הרביעיה נולדה לה בחפריית מבחנה בבית־החולים „השרון". ביום שישי היתה שם מסיבת יום הולדת, שבה השתתפו עוד תינוקות והורים – כולם מן „המשפחה" של המטופלים ביחידה להפריה חוץ־גופית במרכז הרפואי „גולדה" (השרון) בראשותו של פרופ' יעקב גולדמן. היה כיבוד, כולל שתי עוגות ענק שהביאו הנאסרים, והיו ברכות ותיבובקים ונשיקות, והתרגשות אמת והרבה הכרת טובה. (ראה גם קטע נפרד).

חם בטבריה

יהורם גאון (בתמונה מימין) ירד לטבריה להינפש קצת מירושלים. לא לבד. התלוותה אליו לסוף השבוע עינת ארד (משמאל), המככבת לצידו בתשדירי השרות לירושלים, וכן שני ילדיו. הארבעה בילו בבריכת מלון פלאז'ה ולא ניסו אפילו להסתתר מהצלמים, אדרבא – כשהבחין בצלם קרא גאון לידידו ביקו, המציל, והושיב אותו במקום טוב באמצע – בינו לבין מי שהיא, כנראה, חברתו החדשה.

צילום: הרדן שם טוב

אשדוד על המפה

ראש עיריית אשדוד, אריה אזולאי, קרא אמש בפתיחת הפסטיבל הים־תיכוני הראשון למדינות הים־התיכון, כולל אלו שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל, לשלוח לפסטיבלים הבאים להקות ואמנים כדי לנטות גשרי שלום וידידות בין עמי האזור. הוא הודיע כי כבר בשנה הבאה יופיעו בפסטיבל אמנים ולהקות מארצות שונות באגן הים התיכון. הפסטיבל נפתח בחגיגת מחולות. כן נערך במקום „יריד אמנים" ולידו פועל לונהפרק. הבוקר יערכו בחוף תחרויות שיט, גלישה ופיסול בחול, ובערב יופיעו בפסטיבל ירדנה ארזי, הברירה הטבעית, הפרברים והזמר התורכי איהדור. מחר ינעלו את האירוע עדית גלרון ורמי קלינשטיין, שהופעתם תלווה בזיקוקין די נור. חיל־הים יערוך מחר, בחמש אחה"צ, משט הצדעה לעיר אשדוד.

דני צוקרני

מלך למכירה

ביום ששי נערכה בממפיס מכירה פומבית של מזכרות אלוהים פרסלי. המכירה היא רק חלק קטן מעשרות האירועים לציון 10 שנים למותו של מלך הרוק. אלפי צעירים מכל העולם הגיעו כבר בשבוע שעבר לגרייסלנד, אחוזתו של אלוויס בממפיס, כדי לעלות לקברו, לבקר באחוזה, להניח פרחים ולהעשיר את יורשיו בכסף הרב שיוציאו על מזכרות ועצרות למיניהן. בצילום: תמונת ענק של אלוויס מוצעת למכירה.

אורח

מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר קיבל ביום ששי בבית הועה"פ של ההסתדרות את שר העבודה בממשלת ארגנטינה, קרלוס אלדרטי, העושה בארץ על־פי הזמנת חברת „כור־סחר". בשיחה עם קיסר נדונו, בין היתר, הדרכים להדוק קשרי המסחר בין המשק ההסתדרותי ומדינת ארגנטינה. כמו כן דובר על הידוק הקשרים בין ההסתדרות לבין האיגודים המקצועיים בארגנטינה, שהשר האורח היה מראשיהם כיו"ר האיגוד המקצועי של עובדי החשמל בארגנטינה.

אמנות מגוייסת

ביום ה', ה־27 לחודש, תתקיים בגלריה „מימד" בתל־אביב מכירה פומבית של ציורים והדפסים, שהכנסותיה קודש ל„אנס", מדרשה לדמוקרטיה ולשלום על־שם אמיל גרינצווייג ז"ל. ההדפסים והציורים נתרמו כולם על־ידי הקרן ההינוכית על־שם אמיל, שביוזמתה הגיבו באביב 1983 כ־50 מבחירי האמנים בארץ על הרצח – בציור. הקמת המדרשה, שתנסה להקנות ערכים דמוקרטיים לתלמידי בתי־ספר ברחבי הארץ, תלויה בתרומות שייאספו. את הערב ינחה מני פאר.

העיקר הבריאות

ראש הממשלה, יצחק שמיר, שיגר מברק איחולי החלמה לראש עיריית ניו־יורק אד קוץ' (בתמונה). „שמחתי מאד לשמוע שאתה מחלים ממחלתך ואני מאחל לך שיבה מהירה לבריאות מלאה ולמרץ הרגיל שלך", כתב שמיר – „עיריית ניו־יורק ותושביה זקוקים לך כשאתה במלוא כושרך. רפואה שלמה".

הנדסאי אירועי ע"י מיכל פלג

תקציב הבטחון

(המשך מעמ' 1)

האסור לעניין התעסוקה. ברור לחלוטין, שהפסקת הפרוייקט תביא מיידית לצמצום מספר המועסקים במשק ב־7,000 איש. מספר זה יירד בשנה הבאה ל־6,600 איש. רק 400 ייקלטו בינתיים בחלופות. האבטלה הזאת תצטמצם בהדרגה ובעשור הבא יתייצב הפער בין מספר המועסקים בפרוייקט ובין בחלופות לכדי 2,400 איש. אבטלתם של 2,400 איש משקפת את אובדן הייצוא של נגזרות ה„לביא", אשר עשוי להסתכם עד סוף העשור הבא בכ־4 מיליארד דולר. לעומת זאת אין צופים ייצוא של החלופות עד סוף העשור הבא.

מדינת ישראל נתונה בתהליך שנוצר על־ידי המהפכה־נגד ריאקציונית, שמחוללים הם שר האוצר הקודם יצחק מודעי והמשיכו משה נסים בהשראת פרופ' מיכאל ברונו. עיקרו של התהליך הוא בשינוי תנאי הסחר של ישראל ביזמותה, לרעת הייצוא ולטובת היבוא והייצור לשוק המקומי. על אף ההבדלים בנסיבות, אין זו אלא שיבה למדיניותו של שר האוצר יורם ארידור – ריסון האינפלציה באמצעות התאמת כמות התמורות והשירותים המוצעים לציבור לכמות הכסף שבידיו.

האבטלה בארץ משתקפת בין היתר בירידתם של כמה מסובי המוחות של ישראל לארה"ב – כ־32 אלף איש, לפי נתונים רשמיים. יכול כיכתו לראות בהם „נפולת של נמושות", אולם ברור ששם אין מתייחסים אליהם כך. הצרה היא, שהירידה נוהה למבסר הכלכלי. היורדים אינם נכללים במספר „הבלתי מועסקים", ואין צורך לשלם להם דמי אבטלה או להוסיף את מספרם למסגרת האבטלה הסמויה הקיימת במשק.

יחסו של הממסד הכלכלי ל„לביא" הוא מביטוייה החריפים ביותר של המהפכה־הנגד הזאת. השדים המתבקשים להחליט הזום על עתידו חייבים להביע דעתם, אם זה הכיוון הנבון לניהולו של המשק. על כך נכוש הדיונות.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי קצרין
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קצרין שבקצרין, רמת הגולן, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 5517 שינוי לתכנית מפורטת כל/1 ג/138/361 – יעד קצרין.

ביחד עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
כמסומן בקו כחול בתשריט.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: איחוד מגרשים קיימים למגרש אחד המיועד ליקב ולשנקציה הנלווית אליו.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנימוקים ובלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

כ"ט אייר התשמ"ז
28.5.1987

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון

ברידג' אנטיקות

מאת ארנונה שפאן

בכל בית המכבד את עצמו תמצא איזה רהיט או פריט דקורטיבי אחר שנכלל תחת סעיף „אנטיקה", ולכן, בהתאם לצו האופנה, נביא בפניכם יד סיכולה להשתייך לקטגוריה זו. היד שוחקה בשנת 1973 אולם ריחה הטוב, כביין ישן, רק משתפר עם השנים.

	♠ A K 6 5 ♥ 8 3 2 ♦ – – – – ♣ A Q 10 9 8 7	
♠ 7 4 2 ♥ Q J 10 5 ♦ 9 4 3 2 ♣ 5 3	צפ מז מע דר	♠ Q J 8 3 ♥ 9 4 ♦ A J 7 5 ♣ K J 2
	♠ 10 9 ♥ A K 7 6 ♦ K Q 10 8 6 ♣ 6 4	

מחלק: דרום
פגיעים: כולם
ההכרזה:

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 קלאב	– – –	2 קלאב	– – –
2 דיאמונד	– – –	2 ספייד	– – –
2 בלי שליט	– – –	6 קלאב	– – –
	– – –		

היד שוחקה על ידי מאתיו גראנובאסר, וזכתה אותו בפרס המשחק הטוב של השנה (1973). הכרוז לא יכול היה לפתוח ב־1 דיאמונד, משום שזו הכרזה בלתי טבעית של יד חזקה, ולכן פתח ב־1 קלאב והתגלגל לחוזה של 6 קלאב לכל שחקן, הן מתקדם הן מתחיל, ברור שעל הכרוז למסור שתי לקיחות בקלאב, אולם הכרוז חשב אחרת (עלינו לציין שבמהלך ההכרזה, טעה צפון והכריז פאס על ההכרזה של 2 בלי שליט, אולם „באותה נשימה" נוכח בטעותו ותיקן את ההכרזה ל־6 קלאב, כשמזרח אינו מתנגד לתיקון ההכרזה, ואפילו נראה מרוצה, לאור ההתרחשויות במהלך ההכרזה, החליט הכרוז שאין כעם לבצע עקיפות בקלאב והחליט לשחק את היד בצורה הבאה:

מערב הוביל באורס, הכרוז זכה בידו, חתך דיאמונד בדומם, חזר ליד באורס, דיאמונד נחתך בדומם, אלוף ובלך ספייד, ספייד נחתך ביד, דיאמונד נחתך בדומם, ספייד נוסף נחתך עם ה־6 קלאב, ודיאמונד נחתך בדומם. כשהמצב כזה:

	♠ – – – – ♥ 8 ♦ – – – ♣ A Q	
♠ – – – ♥ J ♦ – – – ♣ 5 3	צפ מז מע דר	♠ – – – ♥ – – – – ♦ – – – ♣ K J 2
	♠ – – – ♥ 7 6 ♦ Q ♣ – – – –	

הכרוז שיחק הארט מהדומם, מזרח נאלץ לחתוך, ולשחק קלאב לעבר המזלג שבדומם, והחוזה בוצע. בחוזר השני שוחקה היד בחוזה של 3 בלי שליט שהוכשל. כששמעו את התוצאה של 6 קלאב היו בטוחים שמזרח ומערב החליפו ביניהם את הקלפים (בטעות) והיו צריכים „מלאכת שבוע רצינית" כדי שיאמינו שהחוזה בוצע.

לדחות את הביטול

(המשך מעמ' 7)

את ה„לביא" בדיוק לצורך זה. ולפתע פתאום אומרים לנו שלא צריך את ה„לביא", בעוד שקודם אמרו לנו שיש בו צורך, מכיוון ששום מטוס אמריקאי אינו מתאים למילוי הצורך הייחודי הזה.

האמת הרי ידועה לכל. צה"ל התחרט על הסכמתו לקיצוץ תקציב הבטחון מלפני שנתיים ונוספה לכך הירידה בערך הדולר והוא רוצה להגדיל את תקציב הבטחון על חשבון ביטול ה„לביא". זה בערך כל הסיפור. במקום לבטל את ה„לביא" לאלתר צריך לגייס את פקידי האוצר לעבוד שעות נוספות ולבחון מחדש את עצמם ואת חוכמתם הכלכלית. בכל הכבוד ובכל הצניעות. בסך הכל הם נלחמים נגד ה„לביא" כדי להבטיח לנו יציבות מחירים במשק פלוס עלייה גדולה בצריכה המקומית פלוס עליה קטנה בצמיחה ובייצוא. זה לא בדיוק ביג דיל. וגם את ההישג החלקי הזה הגישו להם הפוליטיקאים, שהכלכלנים כל כך זילזלו בהם ובתוכמתם ובפשרות שלהם. וגם ההישג החלקי הזה נתון עכשיו בסכנה. מה שיקצצו מה„לביא" יילקח לעליה נוספת ברמת החיים ובגידול הצריכה. מה שיילקח מבטחון המדינה יינתנו ל„כיכר המדינה" בתל אביב. קצת יינתן גם ל„חלופות צה"ל". ואת הקצת הזה וקצת יותר צריך לתת לצה"ל גם בלי לבטל לאלתר את ה„לביא".

כדאי שהכלכלנים שלנו יאמצו יותר את מחלקת השכל ושהממשלה תקים מטה מבצעי שימצא דרך להשגת תקציב הביניים – על ידי גיוס הכנסות וקיצוץ בהוצאות – לצורך הצורך הפיתוח של חלופות צה"ל בתקופה של שנה־שנתיים ואחרי שנראה אותן בעין אפשר יהיה להחליט את כח הן יכולות וצריכות להחליף ומה לא. ואת ההחלטה על ביטול ה„לביא" אפשר לדחות עד אז.

ולבסוף: את חברי הקונגרס האמריקאי יהיה צורך לשאול איזה מין מימשל יש להם ולנו: מחזית קידום השלום המימשל האמריקאי ערך ברגע המכריע. למען השלום הם לא מוכנים לנקוף אצבע ואילו את כל הלחץ והאיומים והסנקציות הם מפעילים דווקא למען ביטול ה„לביא" – זה שהקונגרס האמריקאי התחייב לאפשר את פיתוחו ואולי גם את ייצורו. למען השלום – שום דבר. למען ביטול ה„לביא" – הכל. איפה כאן ההגיון ואיפה הצדק ואיפה התועלת? לשאול מותר? לחכות לתשובה מותר? זה מה שצריכה לעשות היום הממשלה. גם מהאמריקאים וגם מחכמי התיכנון הכלכלי והצבאי שלנו. שיחשבו גם על חלופות נוספות.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה שמעונים הופקד שינוי תכנית המקר שינוי תכנית ונקראת שינוי מס' 4 לתכנית מפורטת 311/03/ז – ישוב ביזוזאי שדות.

ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
א. הקצאת שטח לשכונת מגורים, חלוקה למגרשי בניה פרטית, אתור מערכות הצבור הדרושים, השטחים הצבוריים הפתוחים, התוויית רשת הדרכים, הגדרת התכליתים וקביעת תנאי בניה ביחס לדרכים כמסומן בתשריט.
ב. קביעת המגבלות והתנאים לפיתוח בשטח התכנית כמפורט בטבלת השימושים והמגבלות להלן.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 263.840 דונם.
גושים: חלק מגוש 100084
חלקות: לשטרים 144
שכונה מס' 2 ב' בערוער.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקה בלווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

לפני 60 שנה

ראש המועצה המושלמית נאשם במעילות

העתונים הערבים בא"י, העריכים את הוה"פ הערבי, וכמו כן כמה מעתוני מצרים מוסיפים להתקיף את נשיא המועצה המוסלמית העליונה בא"י, אמין אל חוסייני, ולהאשימו במעילה בכספים שנועדו למוזרי סוריה.

ג'יימס רוטשילד מתנדב

ג'יימס רוטשילד, בנו של הבארון מפאריס, היושב בלונדון, שלח על ידי פיק"א 500 לי"ש לטובת נגועי הרעש בארץ ישראל.

לפני 40 שנה

מחאה על מעצר עורך „המשקיף"

בישיבה של „ועדת התגובה" (של העתונים היומיים בארץ ישראל) הוחלט למחות על מאסרו של עורך „המשקיף" אייזיק רמבה, שנעצר בלי הבאת אשמה נגדו, ולדרוש את שחרורו.

עתון לעולים דב

אחד מחסידי היטלר מוכ"א בברלין עתון „דער אנגריף" (ההתקפה) הניתן חנם לכל עובר ושב בחוצות ברלין. בעתון הזה מסופר על מקרית נוצרית שנרצחה על ידי היהודים שהתמסו בדמה לצרכי פסח.

هكذا من الاصل

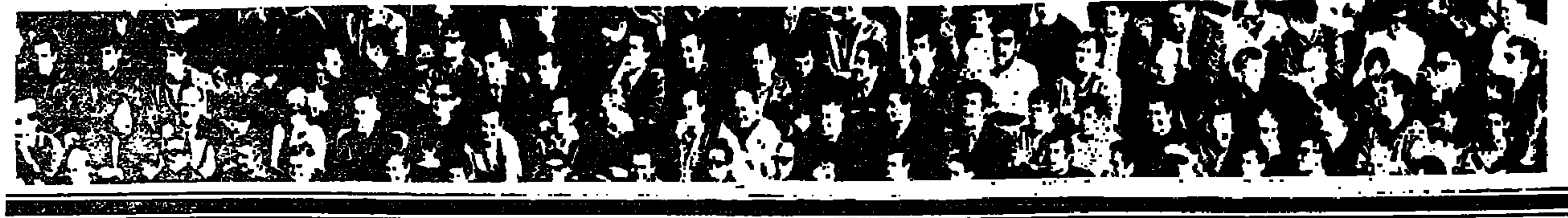

[illegible] בסוף השבוע [illegible] את [illegible] באירופה

שחקני נבחרת הקאדטים התנחמו בסוף השבוע בשני נצחונות נאים, שהקנו להם את המקום הי9 באליפות אירופה, שנערכה בהונגריה.

ביום שישי גבר חניכיו של יוסי הררי על נבחרת הונגריה בתוצאה 91:106. במשחק זה לא הוטל היתרון הישראלי בספק. לישראל הירבו לקלוע: גודס (24), כץ (23), חנוך (21).

אתמול גברה נבחרת ישראל על נבחרת תורכיה בתוצאה 78:96. לישראל הירבו לקלוע: גודס (24), כץ (19), חנוך (16).

למשחק הגמר העפילו נבחרות איטליה ויוגוסלאוויה, ששתיהן שיחקו בבית הישראלי. נבחרת ישראל עומדת לשוב הערב לארץ.

מכבי ת"א מצפה הערב לג'מצ'י

קבוצת מכבי ת"א תפתח היום את הכנותיה הרשמיות לקראת פתיחת עונת המשחקים וראשי הקבוצה מקווים שכל השחקנים יטלו חלק באימון.

בחודש האחרון קיימה הקבוצה אימוני רשות ורוב השחקנים נטלו בהם חלק. רק דורון ג'מצ'י וקווין מאגי, שהגיע רק בסוף השבוע לארץ, נעדרו מאימונים אלה.

במהלך האימונים הצפוי לקבוצה עוזר המאמן, ברוס ויקטור. השאלה הגדולה היא האם דורון ג'מצ'י יטול חלק באימון הערב. כמה ממקורבי מכבי הביעו את דעתם שג'מצ'י יטול בסופו של דבר חלק באימון.

שמלוק חזר

מנהל מכבי ת"א, שמואל מחרובסקי, שב אמש לארץ לאחר עשרה ימי שהות בארה"ב שם בדק אפשרויות להחתים שחקן זר שני לקבוצתו. חבר הנהלת הקבוצה, רוני שטיינין, נשאר בארה"ב והוא ימשיך לנהל גישושים ומגעים עם שחקנים וסוכנים.

כושי חדש למכבי חיפה

שחקן הוושינגטון בולטס בעבר, גאי ויליאמס בן ה־26, יהיה הכדורסלן הזר השני של קבוצת מכבי חיפה. ויליאמס, המתנשא לגובה של 2.06 מ', שיחק בעונה שעברה באיטליה והעלה את קבוצתו לליגה הראשונה.

כתבנו יוסי גלזר מציין, שוויליאמס יחליף את ריצ'י ג'ונסון, וראשי חיפה עומדים להשקיע בו סכום כסף ניכר. מאמן הקבוצה, יוסי הרדי, עומד לשוב הערב לארץ וכבר מחר ינהל את אימונה של מכבי חיפה. באימון זה יטלו חלק כל שחקני הקבוצה.

הפועל חיפה מתאמנת

חמישה כדורסלנים עומדים ליטול היום חלק באימון קבוצת הפועל חיפה. החמישה הם: רונלד יוסטון, קליפטריק חלס, אבנר שם טוב, דורון קסקי ואיל טסלר.

כתבנו בחיפה, יוסי גלזר, מציין, שהאימון יוקדש לכושר גופני. מצטרף לאימוני הקבוצה גיא גודס, העומד לשוב הערב לארץ יחד עם נבחרת הקאדטים. לגודס יש כרטיס טיסה לארה"ב, שם הוא מעוניין ללמוד ולשחק כדורסל. מקורביו מסרו, שרק חתימת חוזה לשנתיים תשאיר אותו בארץ. השחקן המתאזרח של הקבוצה, רוברט יוברס, יגיע לארץ רק שבוע לפני פתיחת משחקי הליגה.

דאוסן מגיע היום

הכדורסלן המצטיין ג'ו דאוסן עומד להגיע היום אחה"צ לארץ. דאוסן אמור היה לבוא לארץ כבר בסוף השבוע, אבל הרעלת קיבה השאירה אותו שלושה ימים נוספים בארה"ב.

מנהלי ושחקני הקבוצה החולונית עומדים להשתתף הערב בחתונתו של שחקן הקבוצה אבי מאור. אימוני הקבוצה ישתתו באופן רשמי מחר וראשי חולון צופים שקהל רב יבוא

בין הסלים

מאת משה כהן

רכבת שחורה לבית"ר

שני הכדורסלנים שחומי העור, לואיס בראון ומרק סמפסון, עמדו

להגיע אמש לארץ כדי להיבחן בקבוצת בית"ר ת"א. מנהלי הקבוצה מצפים היום לבואו של הכדורסלן המעולה ג'ו אסקיו, שהיה מועמד לשחק העונה בשורות הלוס־אנג'לס לייקרס.

אסקיו מתנשא לגובה של 2.14 מ' וראשי הלייקרס מעונינים שהוא "ישתפשף" בעונה הקרובה באירופה.

פליישר ורוזנברג נעדרו

נבחרת ישראל ערכה בסוף השבוע שני אימונים. ביום שישי נטלו חלק כל השחקנים באימון. מאימון אמש שנערך בחולון נעדרו עופר פליישר בגלל בעיה אישית ואריך רוזנברג השומר שבת. היום בבוקר יערך אימון נוסף.

לחזות בארבעת ה"מוסקטרים" שחומי־העור של הקבוצה בפעולתם הראשונה בארץ.

נבחרת במקום מכבי

משחק הזיכרון לזכרו של השופט אבי רז ז"ל יהיה בין נבחרת ישראל לנבחרת חיפה. ראשי הנבחרת הלאומית ביקשו, שהמשחק יהיה עם נבחרת חיפה ולא עם מכבי חיפה כדי לאפשר לשחקני מכבי חיפה בנבחרת ללבוש את המדים הלאומיים במשחק זה. כתבנו יוסי גלזר מציין, שכל הכנסות המשחק יוקדשו לקרן לזכרו של אבי רז. את המשחק יזם הכדורסלן דורון ג'מצ'י.

לברקוזן מגיעה היום

סגנית אלופת מערב־גרמניה, קבוצת לברקוזן, עומדת להגיע לארץ כדי לבחון בשלושה משחקים את נבחרת ישראל. כבר ביום רביעי יערך בחולון משחק ראשון בין שתי הקבוצות.

אף פעם לא מאוחר מדי: קונורס ניצח את מקנרו

ג'ימי קונורס בן ה־34 הצליח סוף סוף לנצח את יריבו המושבע ג'ון מקנרו ברבע הגמר בטורניר מונטריאול 3–6, 6–3, 3–6.

קונורס משחק בחצי הגמר נגד הצ'כי איוואן לנדל ואילו בחצי הגמר השני יפגיש את בוריס בקר ואת סטפן אדברג. בקר ניצח את השוודי פטר לונגרן 6–1 1–6 2–6. יש לציין שלונגרן ניצח קודם לכן את אלוף ווימבלדון האוסטרלי פאט קאש. ואילו אדברג הכניע בשתי מערכות את קווין קארן.

חצי הגמר לנשים בלוס אנג'לס יהיו משחקים חוזרים של ווימבלדון כאשר נברטילובה תשחק מול אוורט וסאבאטיני נגד גראף. סאבאטיני ניצחה ברבע הגמר את אנה מאנדליקובה מצ'כיה.

המבורג ניצחה את דייגו נאפולי

[illegible] הכדורגל המבורג ניצחה במגרשה את נאפולי האלופה מהליגה האיטלקי 2–3 לאחר שפיגרה 2–1 במחצית. המשחק נערך לרגל 100 שנות היווסדו של המועדון הגרמני.

הקבוצה האורחת פתחה בשער ע"י הרכש החדש שלה הברזילאי קרקה אולם הפולני אוקונסקי השווה להמבורג. דייגו מאראדונה היקנה יתרון נוסף לנאפולי בבעיטת 11 מטרים. את הנצחון להמבורג העניק היינץ גרינדל שהבקיע את שני השערים האחרונים.

נבון: יש להתחיל לבנות איצטדיון כדורגל בירושלים

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, אמר, כי הגיע העת להתחיל בבניית איצטדיון כדורגל בירושלים. השר אמר, כי יש להסיר את כל ההתנגדויות הלא עינייניות סביב הקמתו ולהתחיל בבנייה, לאחר שיגמרו כל ההליכים החוקיים.

נבון אמר, כי הטענה שהאיצטדיון החדש יביא לחילול שבת, אינה במקומה, שכן אוהדי הכדורגל הרבים בירושלים אינם מוותרים, בשום מקרה, על המשחקים ונוסעים לשם כך בשבתות גם לערים אחרות. כן הדגיש, שהמגרש הנוכחי המצוי במרכז ירושלים אינו מוסיף לשמירת השבת.

שר החינוך הוסיף ואמר, כי לאחר שנים כה רבות ראוי הציבור הירושלמי למגרש משלו ועל כל הרשויות הנוגעות בדבר לאפשר את תחילת העבודה ללא דיחוי.

נצחון למתעמלות על נבחרת יוון

בסוף השבוע נערכו במכון וינגייט תחרויות אליפות הפועל בהתעמלות בהשתתפות מתעמלים מיוון. מתעמלי ישראל הציגו יכולת טובה בתחרויות אלו.

בין הבנות סימה רוויטל שרון במקום הראשון – 76.05 נקודות, לפני פרנסין גארט – 74.85 ומיכל הרטן – 364.45.

בתחרות הקבוצתית זכתה ישראל במקום הראשון עם 364.45 נקודות לפני יוון – 352.60.

בין הבנים זכה בבכורה יעקב לוי עם 111.35 נקודות, לפני רון קפלן – 108.75 ועודי רחמים – 107.70.

בתחרות הבנים נטלו חלק רק ארבעה מתעמלים מיוון. שני המתעמלים הנוספים נעדרו מהתחרות בגלל פציעה.

באליפות הפועל הרגה לאומית ב' זכה בבכורה רועי מלכה עם 84.45 נקודות.

היום אליפות צה"ל בכדורגל

אחרי הפסקה של שבע שנים מתחדשת הבוקר אליפות צה"ל בכדורגל על גביע הרמטכ"ל. באליפות משתתפות 12 קבוצות המייצגות את הפיקודים והזרועות.

לפי תקנון האליפות נאסר על הקבוצות לשתף כדורגלנים מהליגה הלאומית. הקבוצות חולקו לארבעה בתים ומכל בית יעלו קבוצות לשלב רבע הגמר. המשחקים יערכו במגרש האוניברסיטה בת"א ומידי יום יערכו שני משחקים, ב־9 בבוקר וב־5 אחה"צ.

שני המשחקים הראשונים יפגישו את מחלקת ההדרכה עם אגף כח אדם ואת הנחל עם חיל הים. משחק הגמר יערך ביום חמישי (27 באוגוסט) בשעה 5 אחה"צ באיצטדיון העירוני בהרצליה.

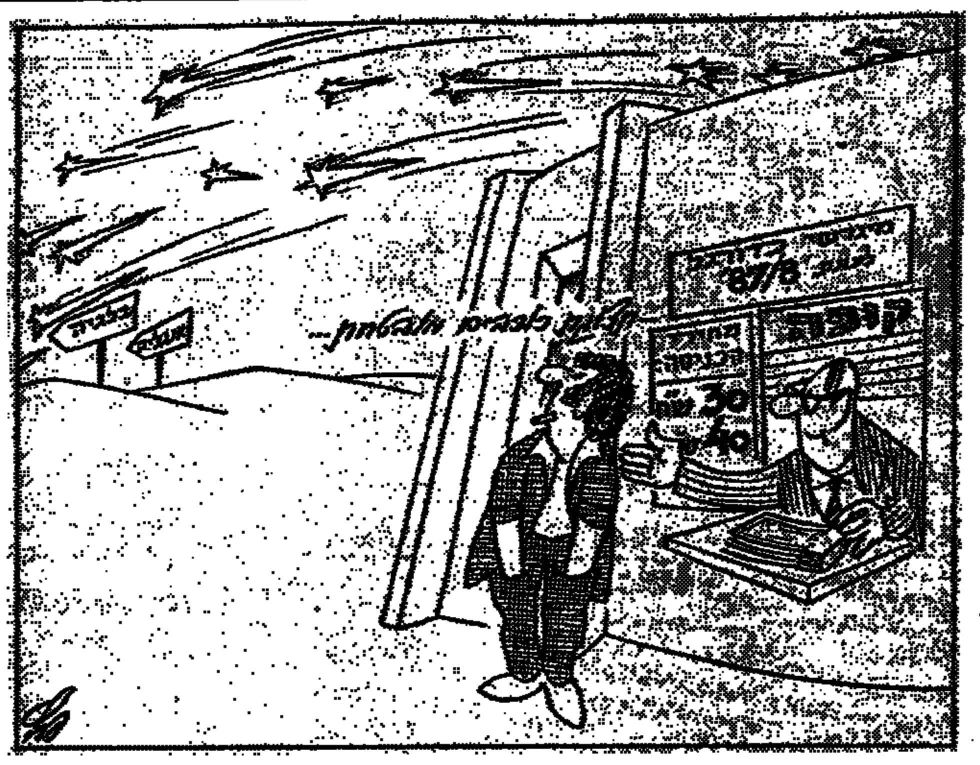

נצחונות לאברטון וליברפול בפתיחת הליגה האנגלית

קרי דיקסון, הלוצה של צ'לסי, התגבר בשער הראשון של הליגה האנגלית, שנפתחה אתמול. שערו, כבר בדקה החמישית, הספיק לנצחון ביתי עם שפילד ונסדיי – 1:2.

"תותח" אחר נפל בחלקו של מיק הרפורד מלוטון, שהיה המורחק הראשון של העונה במשחק עם דרבי.

האלופה אברטון הוכיחה, כי יש לה יומרות להגן על כתרה. אף שחסרה ששה שחקנים השכילה אברטון לגבור במגרשה על נוריץ' 0:1 משערו של פול פאואר בדקה הי35.

בת עירה, ליברפול, רשמה נצחון־חוץ על ארסנל 1:2. סטיב ניקול הבקיע את שער הנצחון שלוש דקות מהסיום. ג'ון אולדריג' הבקיע שער ראשון לליברפול כבר בדקה התשיעית ופול דייוויס השווה בדקה הי17.

העולה החדשה, דרבי, פתחה ברגל ימין בנצחון על לוטון 0:1. עולה אחרת, פורטסמות, יצאה בשן ועין ממשחק החוץ שלה באוקספורד – הפסד 4:2.

טוטנהאם נוצחה אצל קובנטרי 2:1. דייוויד ספידי, הרכש החדש, וגרג דאונס הוליכו את קובנטרי ליתרון לפני שגרי מאבוט צמצם.

מנצ'סטר יונייטד היתה מרוצה למרי מתיקו החוץ שלה אצל סאות'המפטון – 2:2. היה זה קרב פרטי בין נורמן וויטסייד מיונייטד ודני וולאס המקומי, שהבקיעו שני שערים לכל קבוצה.

קבוצתו של דוד פיזנטי, קווינס פארק ריינג'רס, הדהימה בנצחון ב"דרבי" הלונדוני על וסטהאם 0:3.

שאר המשחקים: נוטינגהאם – צ'רלטון 1:2; ווטפורד – ווימבלדון 0:1.

בליגה השניה: בירמינגהאם – סטוק 0:2; ברדפורד – סווינדון 0:2; הדרספילד – קריסטל פאלאס 2:2; האל – בלקבורן 2:2; איפסוויץ' – אסטון־וילה 1:1; שרוסברי – לסטר 0:1; מנצ'סטר סיטי – פליימות 1:2; מידלסבורו – מילוואל 1:1; בורנמות – שפילד יונייטד 0:1; ווסט ברומיץ' – אולדהאם 0:0.

הפסד נוסף לאבי כהן

קבוצתו של אבי כהן, ריינג'רס, נחלה הפסד שני ברציפות, הפעם במגרשה של אברדין 2:0.

סלטיק רשמה נצחון נוסף על מוטרוול 1:4 והיא מוליכה בראש הטבלה בסקוטלנד עם מלוא שש הנקודות.

תבוסה למנשנגלדבך

קבוצת שטוטגארט רשמה את התוצאה המדהימה של המחזור השלישי בליגה הגרמנית, כאשר הביסה את מנשנגלדבך 0:6.

שטוטגרט, שניה בטבלה, מפגרת בנקודה אחרי באיירן מינכן, שרשמה נצחון שלישי ברציפות על מנהיים 1:2.

יתר התוצאות: קייזרסלאוטרן – ברמן 0:0; בוכום – קלן 0:0; לברקוזן – נירנברג 1:1; קרלסרוהה – שאלקה 1:4; דורטמונד – הומבורג 0:2; אורדינגן – פרנקפורט 0:3.

ג'ון בארנס (מימין), שחגג בכורה מוצלחת בליברפול, חוסם את וויליאמס מארסנל

ג'ויינר בעקבות דרשלר – 7.45 מ'

הקופצת האמריקאית ג'קי ג'ויינר־קרסי העניקה מימד איכותי מעולה למשחקי פאן־אמריקה באינדיאנפוליס, כאשר השוותה את השיא העולמי ברוחק – 7.45 מ'.

יותר משנה חלפה מאז קבעה המזרח־גרמניה הייקה דרשלר את השיא העולמי. האמריקאית הציבה, איפוא, סטנדרט גבוה לתחרויות האתלטיקה, שעד־כה לא הציגו שיאים משמעותיים. עתה מצפים ל"מלך" קרל לואיס, שינסה אף הוא לנפץ את השיא העולמי ברוחק, המוחזק בידי בוב בימון מזה 17 שנה.

בבריכה צברו האמריקאים ארבע מתוך חמש מדליות הזהב. רק הקנדית קלטי דוגאן מנעה זכיה אמריקאית טוטאלית, כאשר ניצחה ב־100 מ' חזה.

מבוכה רבה פקדה את הקנדים לאחר שהשחיינית כאלי גילברט נכשלה בבדיקת סמים. רק היום ייקבע אם מדליית הארד במשחה השליחות החופשי ל־200 מ' ישאר בידי קנדה או שהנבחרת תפסל בגלל גילברט. השחיינית בת ה־17 עמדה בבדיקה ביום הראשון של התחרויות.

שחיין חרש למחצה ניפץ השיא העולמי ב־400 מעורב אישי

דייב וורטון, שחיין אמריקאי חרש למחצה, הגשים חלום ילדות שלו כאשר ניפץ בבריסביין את השיא העולמי ב־400 מ' מעורב אישי והעמידו על 4:16.12 ד', שיפור של 1.19 ש' לשיאו של הקנדי אלכס באומן.

וורטון ציין לאחר המשחה, כי שאב דוגמא מהמנצח באולימפיאדת לוס־אנג'לס, ג'ף פלאט, שאף הוא חרש למחצה. נצחונו של וורטון בן ה־18 בתחרות פאן־פסיפיק לווה בהתרגשות רבה. מאמנו משך אותו מהמים וחיבק אותו. "אני חייב הרבה למאמני דיק סולברג. הוא הפך אותי מספרינטר לשחיין מעורב", הדגיש וורטון, הנושא מכשיר שמיעה וקורא שפתיים.

את אליפות העולם במאדריד הפסיד בגלל מחלה והשיא העולמי מהווה עבורו פיצוי. "נצחון הנחישות", הוגדר ההישג הגדול של וורטון, שהצליח להתגבר על נכותו ולהגיע לפסגה העולמית.

נבחרת ארה"ב זכתה במדליית הזהב ה־13 שלה בתחרות, בה משתתפים שחיינים מ־14 מדינות, לאחר נצחונה של ג'אנט אוואנס ב־400 מ' – 4:09.32 ד'. במשחה המקביל לגברים ניצח האמריקאי מאט צ'טלינסקי בזמן של 3:49.51 ד'.

גם אוסטרליה השתתפה בחגיגת הזהב בזכותה של ניקול ליווינגסטון, שהציבה את הזמן המהיר ביותר השנה ב־200 מ' גב – 2:11.84 ד'.

מאט ביונדי, השחיין המהיר ביותר, הוליך את ארה"ב לזכיה במשחה השליחים למרחק 100 מ' חופשי.

היום הגדול של דייב וורטון, שחיין חרש למחצה: וורטון קבע שיא עולמי ב־400 מעורב אישי (משמאל) והניף ידיים מאושרות בסיום המשחה בבריסביין

אלי דריקס עדיין מחרים את אימוני מכבי תל־אביב

מאת שמואל קליגר

אלי דריקס עדיין מחרים את אימוני מכבי תל־אביב. עכשיו נמצא הכדור שוב במגרש המוכר של עורכי־הדין. השאלה איננה כבר באיזה מגרש יתחיל לבעוט אלי דריקס את הבעיטה הראשונה, אלא כיצד יש לפרש את החוזה עם מכבי תל־אביב.

אלי דריקס

מה יהיה גורל הריבית והפרשי הצמדה ומתי יקבל השחקן את הכסף, אם בכלל.

ובינתיים תור הסנקציות: עד שהעניינים המשפטיים לא יסתיימו אין אלי דריקס בעצמו יודע מה יהיה. אתמול, למשל, לא השתתף במשחק האימון של קבוצתו. לעומת זה ערך אימון אישי אבל "זה לא זה", הוא הודה בעצמו בשיחה טלפונית מביתו, בדיוק בשעה שחבריו היו על כר הדשא.

בגלייבטר ישחק בבלגיה

לעומת אלי דריקס הרי מצבו של אייל בגלייבטר ברור לחלוטין. בשנה הבאה יופיע אייל בקבוצת הליגה השניה בבלגיה, האסלט. גם בגלייבטר יודע זאת וגם מנהלי קבוצתו מכבי פתח־תקווה כמו נאלצו לברך על המוגמר. אינם יכולים עוד לעמוד בדרכו של הבחור. ביום שישי העבירה הנהלת הקבוצה להתאחדות לכדורגל את טופס השחרור. בגלייבטר מתכונן לצאת לבלגיה עוד השבוע.

ההסכם עם אייל אומר, שהוא יוצא לבלגיה למשך שנה אחת עם אופציה להמשך. מה שברור: כשהשחקן יחזור הוא ישחק בישראל רק במכבי פתח־תקווה. על כך לא היה שום ויכוח.

מכבי ת"א בזיל הזול

היוזמה הברוכה של מכבי תל־אביב ראוייה לחיקוי. מכבי ת"א מציע את עצמו לקהל אוהדיו בכדורגל בזיל הזול. 100 שקלים, ממש בחינם – זה המחיר, שאותו ישלם אוהד מצוי של הקבוצה אם יאות לרכוש מנוי לעונה תמימה (16 עד 17 משחקים – כולל ה"פליי־אוף").

במחיר מצחיק של 6 שקלים למשחק – משהו כמו מחיר כרטיס קולנוע – יוכל אוהד של מכבי תל־אביב לראות את קבוצתו במשחקי הליגה ואם ירצו יוכל לראות גם את משחקי בית"ר תל־אביב, שתופיע ביחד עם מכבי באצטדיון רמת־גן שתכולתו היא 45,000 צופים.

והשאלה המתבקשת היא מי מבין הקבוצות האחרות מוכנה להרים את הכפפה ולחקות את התקדים הברוך של מכבי תל־אביב.

המהפכה השיווקית של הקבוצה נובעת מכמה סיבות. ראשית, הם התקנאו בקבוצת הכדורסל שלהם ורואים בה מודל לחיקוי. שנית האצטדיון: אין שום בטחון שיציעי האצטדיון יהיו מלאים אפילו במשחקים חשובים כמו נגד בית"ר ירושלים או מכבי חיפה. ואפילו במשחקי "דרבי" עם הפועל תל־אביב. וברור, שבמשחקים פחות חשובים יהיו היציעים כמעט ריקים.

תחת הסיסמה "להחזיר את האוהדים הביתה" יצאו מנהלי מכבי במהפכה שיווקית של ממש.

אייל בגלייבטר

אדם שלדוב סמנכ"ל דלתא, הספונסר של מכבי, יהודה אליעזר פירסומאי ואוהד ישבו יחד עם אלדד בוקשפן יו"ר הקבוצה וגיבשו החלטה מהפכנית. לדעת היו"ר המכבי לקבוצת מכבי תל־אביב אוהדים רבים, שרגזו אשתקד על הנהלת הקבוצה שגבתה מחירים גבוהים לעומת הצגות מאכזבות.

הנוהג למכור מנויים מקובל בקבוצות ספורט רבות, אך היוזמה הפעם להביא למכירה מוגברת של כרטיסים בתחילת העונה כדי לאזן את הקופה.

רוכשי המנויים יוכלו לשבת ביציע המרכזי הישן על טריבונות אבן ישנות. הקונים ישתתפו בהגרלות החל מכדורי רגל של הקבוצה, נסיעה לאנגליה ואפילו ישיבה על ספסל הקבוצה במשחקי בית.

בעיות בססיות בלוד

להחזיר את כרטיסי השחקן של הפועל לוד למרכז הפועל או להופיע בפתיחת הליגה עם שחקני נוער – זה האיום החדש של הנהלת קבוצת הכדורגל. עדיין אין שום בטחון, שאימוני הקבוצה יתחילו השבוע לאחר שטרם נמצא פתרון לחוב של 150,000 דולר לשחקנים ולמאמן.

עדיין לא ברור מעמדו של המאמן צבי רוזן. גם לו עדיין חבה הקבוצה חוב מהעונה החולפת וטרם סוכמו תנאיו לעונה הקרובה.

"היומיים הקרובים יהיו קריטיים", התבטא כרדונו מהנהלת הקבוצה, תוך שהביע אופטימיות זהירה שהעניינים יסתדרו עוד השבוע.

נצחון להכח על פ"ת

הכח רמת־גן מהליגה הארצית ניצחה אתמול במשחק אימון את הפועל פתח־תקווה מהליגה הלאומית 2:4. הבקיעו את השערים להכח: עופר צעירי, שהועבר להכח מבני יהודה, יצחק מוסרי ונאור גלילי, שהבקיע 2 שערים. השערים לפתח־תקווה: מני בסון ואלי כחפה.

שוער הפועל פתח־תקווה, רוני ג'רבי, לא יצטרף היום לקבוצתו, הממריאה לגרמניה שם תקיים מחנה אימונים. השוער טרם סיכם את תנאיו הכספיים עם קבוצתו. גם רונן הלל אינו ברשימת היוצאים.

עסקת העברתו של שימי מכלוף, מגן מכבי נתניה, להפועל פתח־תקווה עלתה על שרטון לאחר שנתגלעו בעיות בין השחקן לבין מכבי נתניה.

כפ"ס – חולון 1:2

קבוצת הפועל כפ"ס גברה במשחק אימון על הפועל צפרירים חולון 1:2. את השערים לכפ"ס הבקיעו גדעון סיימון ומאיר נוהר ואילו לחולון הבקיע יוסי עברני.

בשורות כפ"ס שיחק אלי יאני בעוד שבחולון נבחנו חיים מסיקה ושימי מחלוף ממכבי נתניה.

מכבי ת"א – שעריים 1:1

מכבי ת"א לא השכילה לגבור על מכבי שעריים ונפרדה ממנה בתיקו 1:1. את השער למכבי ת"א הבקיע חיים גולדברג.

רוני ג'רבי

רבינזון נשאר בארץ

דורון רבינזון אינו יוצא עם מכבי נתניה לגרמניה למרות שבימים האחרונים התאמן בקבוצה זו. לעומת זאת נכללים ברשימת היוצאים האחים יגאל ושמעון מנחם וכן הבלם חיים בר. נתניה תקיים בגרמניה משחקי אימון עם שתי קבוצות מהליגה הלאומית הגרמנית.

בן־שאנן יבחן במכבי פ"ת

היום יתחיל להתאמן במכבי פתח־תקווה הקשר הבאר־שבעי חיים בן־שאנן. השחקן הוזמן למבחן על ידי המאמן ג'ק מנצל ובתוך שבוע יוחלט על עתידו בקבוצה זו.

פישוקים

מרטינה נברטילובה מאבדת את שיווי משקלה בנסיון להחזיר חבטה עזה של המערב־גרמניה, אווה פראף, במהלך טורניר בלוס אנג'לס.

· הכוכבת הצ'כית המולה בת ה־31, העושה עתה במסע משחקים ברחבי ארה"ב, ניצחה בסיום את הגרמניה הצעירה 6:7, 1:6. נברטילובה כבר לא צעירה, אך הפוזה מפגינה שהיא לא מתכוונת לוותר בקלות על כס המלכות. פראף עדיין לא בתמונה, אבל נראה שבית היוצרים הגרמני עתיד לרשום שם נוסף בצמרת הספורט הלבן הנשי, אחרי שטפי גראף וקלודה־קילש.

פסק זמן
עם: אהרן להב

קילקולים

בחירת מומלצי הפועל להנהלת ההתאחדות לכדורגל באסיפה הכללית שתהיה ביום ד' הקרוב, גרמו בהפועל כמה וכמה משברים, קילקלו יחסי חברות ובוודאי ישאירו הרבה משקעים בין אישים בהפועל. אין זאת הפעם הראשונה שועדת המינויים בהפועל נדרשת להכריע בין יותר ממועמד אחד לראשות מוסד חיצוני כמו הכדורגל, הכדורסל, הטניס או ההתאחדות לספורט. בעבר הרחוק נעשו הדברים ברוח חברית. ואפילו נפגעו עסקנים שרצו להבחר ולא זכו – היו הדברים נשכחים ומסתדרים עם הזמן.

למעשה התרחשו דברים כאלה למן אותה החלטה במרכז הפועל, אשר ביטלה לפני כ־20 שנה את החזקה שהיתה לכמה עסקנים מטעם הפועל בהתאחדות לכדורגל, על פיה הם נבחרו להמשיך בתפקידים ל"נצח" בלי להיות מוגבלים במספר הקדנציות. השיטה ההיא הפכה כמה שליחים ל"אנשים החזקים" בכדורגל הישראלי אשר הקרינו הרגשה שהכדורגל זה הם.

שני אירועים הביאו לחיסול השיטה הישנה: מסקנות ועדת עציוני על השחיתות בכדורגל וקביעת תקנון רוטאציה לשליחי מרכז הפועל במוסדות הספורט הכלליים לפיו יכול השליח לכהן במוסד חיצוני, בין כיו"ר ובין כחבר הנהלה, שלוש קדנציות רצופות של שנתיים כל־אחת, אבל זאת לא זכות מוקנית. בכל שנתיים יכולים חברים להתמודד על כל התפקידים.

ההתמודדות סוירי – הברפלד בכדורגל לא היתה ראשונה בסידרה. קדמה לה התמודדות שלפני שנתיים, כאשר הברפלד סיים שלוש קדנציות בהנהלת ההתאחדות לכדורגל ותפקיד היו"ר נותר פנוי. שלושה הציגו מועמדות: שאול סוירי, יורם אוברקוביץ' ומיכאל אלמוג. מזכ"ל הפועל יצחק אופק, ביודעו את הכוחות המשפיעים שמאחורי כל אחד מהמועמדים, החליט לחרוג מתקנון ועדת המינויים, לא לאפשר סימון מועמד מועדף ולקיים בחירות חשאיות בתוך סיעת העבודה בהפועל והנבחר (סוירי) הובא כמועמד יחיד ומומלץ לתפקיד. זמן קצר לאחר מכן נעשה אותו תרגיל גם בהתאחדות לספורט. תפקיד היו"ר התפנה (עו"ד מיכאל צלטנר לא רצה להמשיך) והמתמודדים היו שניים: עמי שלף ושמשון בובר. ההכרעה לטובת שלף נפלה בסיעת העבודה על חודו של קול.

לדעתנו, הסטיה הזאת מתקנון ועדת המינויים היתה אבי אבות הקילקולים בדרך בחירת נציגי הפועל למוסדות החיצוניים. עובדה היא, כי מאותו רגע – למרות שעוד לא חזרו לסטיה – חל כירסום בתקנון וכל מועמד חיפש מיד תומכים בקרב סיעתו ועד מהרה החלו להיווצר גושים ו"גרופים".

★ ★ ★

הבחירה הפעם לתפקיד יו"ר ההתאחדות לכדורגל לא היתה דומה לפעם הקודמת. המקום לא היה ריק. כלומר: שאול סוירי סיים רק שתי שנות כהונה (קדנציה אחת מתוך שלוש אפשריות) בעוד שהמועמד השני חיים הברפלד היה בשכתנו של שנתיים מכוח הרוטאציה, לאחר שקודם לכן שירת בהתאחדות שמונה שנים רצופות (שנתיים בזכות דעה מייעצת, קדנציה כחבר הנהלה וגזבר ושתי קדנציות כיו"ר ההנהלה).

אין ספק, חיים הברפלד הוא איש כדורגל, אוהב את העיסוק בכדורגל. חבריו ומקורביו ואפילו הוא, כשרוח טובה עליו אומרים, כי אילו ניתן לו לבחור בין שני תפקידים ופרנסות – יו"ר האגף לאיגוד מקצועי או יו"ר בשכר בהתאחדות לכדורגל – היה בוחר בכדורגל.

אף־על־פי־כן כאשר העמיד את עצמו לבחירה מחודשת הוא הפתיע, אם כי היתה לו זכות לגיטימית על פי התקנון הדמוקראטי בהפועל וכאשר הודיע על הכרזת מועמדותו – עמד על זכותו זאת ואילמלי הסתייעותו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בן המהלך ושיכנועים של חברים, היה מתמודד עד הסוף.

ובכל זאת גרם המהלך לשיבוש חברי, לקילקול. כי היו חברים שחשבו, כי הפעם לא היה התפקיד פנוי וצריך היה ראשית להחליט בועדת המינויים אם סוירי היה טוב בתפקידו והאם הוא ראוי להמשיך עוד שנתיים בתפקיד. אם אכן היתה ועדת המינויים מגיעה למסקנה כזאת לא היה צורך להגיע להכרעה בין המתמודדים, כי יצירת מצב כזה פוגעת באורח אוטומטי בבעל הכהונה הנוכחי (סוירי) ואין מנוס מן המסקנה, כי יש בזה משום ריח של הדחה.

נאפיזודה לבחינת הדברים. לפני שנתיים היה הברפלד בין המבליגים על יורם אוברקוביץ' לתפקיד יו"ר הכדורגל מול סוירי ואלמוג. אילו נבחר אוברקוביץ', האם היינו עומדים היום בפני מצב שהברפלד מתמודד נגד אוברקוביץ'? אם כן, הרי שיחזור וייווצר מצב מן העבר לפיו יש שני סוגים של חברים הראויים לתפקיד: כאלה שכיהנו שלוש קדנציות (שש שנים) וכאלה שיסתפקו "פקק" לשנתיים (קדנציה אחת) אפילו הצליחו בתפקידם ויאלצו להחזיר את התפקיד לסוג א', שהיו בתקופת צינון מקבלת ועתה רוצים לחזור לסיבוב חדש של שלוש קדנציות.

על פי כל סבבי הדמוקראטיה זה לגיטימי, אבל על פי השכל הישר לאו כי הכוחות, אפילו הם טובים בתפקידם, ייאלצו לעזוב לטובת בכירים יותר שכבם הולך לפניהם בהנהגה בשטח אחר לחלוטין. מהלכו של חיים הברפלד לא התקבל כפשוטו והנחיל קילקולים בין חברים בהפועל.

★ ★ ★

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ומחזיק תיק הספורט בוועדה המרכזת יעקב ישי היו בדעה, כי על חיים הברפלד לוותר. קיסר הביע את דעתו הנחרצת בעניין בפני הברפלד ולא עסק בהצהרות לכלי התקשורת. יעקב ישי נהג אחרת, יצא חוצץ נגד מועמדותו של הברפלד והביא בכלי התקשורת הרבה נימוקים. הברפלד נפגע מדרך טיפולו של ישי בעניין. הוא הוכיח זאת בדיון בפני חברי מזכירות מרכז הפועל והוכח, כי התבטאויותיו של ישי הזינו את הברפלד באנרגיה להתמיד בהצגת המועמדות עד לרגע האחרון למרות הפצרות חבריו לרדת מהמועמדות זמן רב קודם.

מחזיק התיק הנוכחי נוקט סיגנון התערבות הרבה יותר נוקשה בענייני הפועל המינויים לעומת הקודמים לו בתפקיד. הוא מוריד על מזכ"ל הפועל הנחיות בכתב כאשר נראה לו, כי איש זה או אחר צריך להכנס או לצאת במוסד ספורט מסויים. למחזיקי התיק לפניו היו גם כן משאלות פרסונאליות כאלה או אחרות וזה לגיטימי בתנועה רב גונית, אבל הם לא כפו. היו מציעים ומנסים לשכנע, אך תמיד ידעו את הגבול וכי התקנון קובע שועדת המינויים ומזכירות מרכז הפועל הם הגופים הבלעדיים להכרעה. במזכירות מרכז הפועל, לאחר בחירתו של סוירי לתפקיד היו"ר, דיבר יעקב ישי על חברות שנפגעה ונפגמה בדרך הליכי הבחירה. דברים קשים, כולם נכונים, והם שייכים ל"מדור הקילקולים".

★ ★ ★

הרצון לחרוג מהתקנון כדי לזכות בחלק מהעוגה בהנהלה, בולט בססיה בתקנון ועדת המינויים בכל הקשור ל־7 המחוזות בהפועל. התקנון קובע לאקוניה: הוועדה תמליץ לפני המזכירות על המועמד ליו"ר ועל חברי ההנהלה על פי שיקול דעתה. אין סייגים, אין אבל ואין יחסנים. אף־על־פי־כן, השתלט נוהג שסבעת המחוזות של הפועל, בחלוקתם הג'אוגרפית, מתבססים במקומותיהם ובוחרים נציגים בעקבם להנהלה. מכאן ששבעה מקומות, מתוך 14, חסומים והוועדה משמשת לשמות אלה חותמת גומי עד כדי כך, ששם המועמד מתקבל – אפילו במחוז לא נערכו בחירות ומאן דהוא חשוב במועצת הפועלים שלח את שמו במכתב.

זהו פתח לא אכזב לקילקולים. להנהלה מגיעים לעתים מזומנות אנשים הרחוקים מהענף אותו נשלחו לנהל וגם אחרי שנתיים אינם רוצים להפרד מהכסא ואם תובעים החלפתם הם זועקים – הדחה. יש מקום להציב נציגי מחוזות כדי לייצג אינטרסים כלליים. אולם לשם כך לא נחוצים שבעה נציגים. לדעתנו די בשלושה ובכל שנתיים ייצגו משלושה מחוזות אחרים. את ארבע המקומות הפנויים יוכל הפועל לאייש באנשי מקצוע וכדורגלני עבר מהדור של יעקב הודורוב (יקיר הפועל), רחביה רוזנבאום, אבכציה לבקוביץ', איציה כנחם ויש עוד. זהו דור שלא פנה או לא נידחק או לא נקלט בעסקנות הספורט הוולונטארית. אך הוא בהחלט חסר בנוף הכדורגל שלנו.

★ ★ ★

יש גם כאלה שרוצים לחזור אחורנית אל הימים של "אתה בחרתנו". לאלה מפריע תקנון הרוטאציה בהפועל כשם שהוא הפריע לדוד הרניק באיגוד הטניס אחרי שלוש קדנציות. הוא הפר אותו בריש גלי וגרם בהפועל לקילקול אחד גדול. פצע שישאר פעור זמן רב. לדעתנו אין טוב מהתקנון של שתי שנות כהונה. כי אם האיש הנבחר אינו עונה לצרכי התפקיד זהו פרק הזמן הקצר ביותר שהולך לאיבוד עד לפרידה ואין צורך להמתין שלוש או ארבע שנים. יוצרי התקנון אז עמדו כבר על קילקולי העבר ורצו בדרך זו להעבירם מן העולם. מי שאומר ששנתיים זו לא תקופה מספיקה להקלט בתפקיד וולונטארי אומר כאילו מראש שהשליח אינו מוצלח. לשליח מוכשר לתפקיד – 100 ימי חסד הם תקופה מספיקה בהחלט.

מזכירות מרכז הפועל תדון היום על החלק החשוב של עבודת ועדת המינויים – החלק של הסקר. בסקר שורה ארוכה של המלצות. אם במשך השנתיים הבאות יתגשם רק חלק מהמלצות אלה, מובטחת לכדורגל הישראלי התקדמות גדולה מאד ובתוך הפועל שידוד מערכות רציני.

חברי ועדת המינויים שמרו הפעם על כבודם על פי התקנון. לא הסכימו לסטיות ושמרו על זכות הפועל ויתר התקנות בבואם לבחור במועמדים המומלצים. אילו לא אימצו את סידור המחוזות, אפשר היה להביא להנהלה סגל אנשים עשיר ומגוון יותר.

אם יידעו מזכ"ל הפועל, מזכירות מרכז הפועל ומחזיק תיק הפועל בהסתדרות לכבד את כל התקנונים לכל אורך הדרך, לא לסטות ולא לנסות לעקוף אותם – יתווה פחות קילקולים בין חבר לחבר ובין חבר למקום.

סימסטר קיץ — קבוצות בהכנה

הפועל גליל־עליון

עוד ענף במשק

ויכוחים פנימיים על תקציב ועל יבוא זרים לכדורסל • חזן, "סמל" הארץ, עזב • הנפלד ממשיך ולצידו בחמישיה גם גבוה משלנו — פליישר • שחום־עור כלבוניק — פרימן וענק מרטין • למאמן קצורין תקוות — דף חדש לו ולקבוצה

מאת משה כהן

חובבי הכדורסל יתקשו להכיר במשחקים הראשונים של עונת כדורסל את קבוצת הפועל גליל־עליון, שראשיה ביצעו ניתוח של ממש בהרכב הקבוצה בתקווה לעונה מוצלחת יותר. למרות המצב הכלכלי של רוב קיבוצי הגליל, ראשי הקבוצה מדברים על קיצוץ בתקציב, אבל למעשה, ימשיכו משקי האזור להקציב סכומי כסף ניכרים למען הצלחת נציגתם הבכירה בכדורסל הישראלי.

על רקע המצב הקשה של רוב קבוצות הפועל בליגה הלאומית והתבוססותן של כמה קבוצות פאר בקשיים, אוהדיה הרבים של הפועל גליל־עליון מקווים שגורל דומה לא יפקוד את קבוצתם.

ההגינות מחייבת לציין את העובדה שהדעות בקרב תושבי קיבוצי האזור חלוקות על תפעולה של הקבוצה. תושבים רבים טוענים שאסור לסכסך את קבוצת הכדורסל על חשבון דברים חיוניים אחרים, לעומתם, יגידו אחרים, שהכדורסל הוא הבידור הכמעט בלעדי של תושבי האזור וחייבים להעניק לכולם בילוי הולם בשעות הפנאי.

בידור לגליל

ואכן, הרכבה של הפועל גליל־עליון עשוי להעניק הרבה בידור לקיבוצניקים מהאזור. אי־אפשר להתחיל לדבר על השחקנים החדשים ללא מסירת הרקע לבואם ועל מה שקרה בקבוצה בשלהי העונה שעברה.

רוב חובבי הכדורסל באזור יוצרו לשכוח את אותה עונה, שכן חרף ההשקעה הכספית העצומה והתקנת מרקיעות השחקנים לזכות באחד מהתוארים הנכספים מעדה הקבוצה ברגעי ההכרעה של העונה וכל ההשגים במהלך אותה עונה נעלמו כלא היו.

הפועל גליל־עליון סבלה מחוסר יציבות שבא לידי ביטוי בהדחתה המביישה כבר בסיבוב הראשון של משחקי הגמר־סל. המדיחה היתה קבוצת הפועל ת"א שסיימה את העונה במקום ה־6 ולא התקשתה לגבור פעמיים על יריבתה שדורגה במקום ה־3.

זכרון הגמר המר

אולם, ההפסד המכאיב ביותר היה במשחק גמר גביע המדינה בכדורסל. כל עם ישראל ראה כיצד רומסים שחקני הגליל את האלופה הגאה, מכבי ת"א ומוליכים בתום המחצית הראשונה ביתרון של 20 נקודות. בגליל החלו לתכנן את נשף הזכיה בגביע עד המהלומה הידועה שהונחתה עליהם במחצית השניה של אותו משחק דראמטי, שבסיומו זכתה שוב מכבי ת"א בגביע הנכסף.

זה כבר היה יותר מידי עבור קברניטי הקבוצה שהניפו אצבע מאשימה לעברו של המאמן השנוי במחלוקת אריה מליניאק, שנאלץ לעזוב את הנוף המקסים של הגליל בבושת פנים. מליניאק לא נשאר חייב ופיו הגדול לא פסח על הניהול של הקבוצה ועל הנעשה בה. אין ברצוני להתייחס לדבריו, כיון שאני משוכנע שאם הוא היה ממשיך לאמן את הגליל עונה נוספת – דבריו הקשים לא היו נאמרים כלשון המעטה.

במקום מליניאק מונה מאמן אחר שלא הצליח בעונה שעברה – מולי קצורין, שגם הוא ירצה לשכוח את משחקי הגמר־סל האכזריים כמאמן הפועל חולון.

קצורין את מנקין

קצורין מקווה לפתוח דף חדש בעזרת עוזרו, אריק מנקין שדחה הצעה לשמש מאמן שחקן בהפועל קרית־שמונה ובלחץ ראשי הגליל הסכים לכבד את ההסכם שלו בקבוצה. לגבי קצורין ניתן לאמר כי הוא מקווה שעבודתו תפתח הזמנה המצב מהצפון ולא כמו הפסוק הידוע...

...גם השחקנים, לא יצאו נקיים מהכשלון הצורב. הרכז הוותיק שמואל זיסמן עזב את הקבוצה וראשיה לא ניסו לשכנעו להשאר עונה נוספת בגליל. בחדרי חדרים נמתחה על זיסמן ביקורת על חוסר התעלותו ברגעי המצוקה של הקבוצה.

שני שחקניה הזרים של הקבוצה, קרטיס ברי וסרי ווייט הוחלפו, למרות יציבותם ברוב המשחקים, אבל בגליל מחפשים כנראה שחקנים יותר אטראקטיביים וכוכבים שמסוגלים ל"גמור" משחקים כמו ידיהם.

עזיבתו של ארז חזן היתה קשה יותר. בתחילה לא רצו ראשי הקבוצה לשמוע על שחרורו. לגביהם חזן אינו עוד שחקן אלא סמל סגרל בקבוצה. ואכן, עזיבתו מותירה את הפועל גליל־עליון ללא שחקני חמישייה תוצרת בית. חזן הצליח להשיג את השחרור בעזרת לחצים ואיומים על כניסה להסגר ולאחר שקיבוצו, אמיר, אישר לו לעבור לעיר הגדולה. עקשנותם של ראשי הגליל גרמה להפועל ת"א להחתים את יונתן דלול במקומו, אבל חזן לא ויתר והוא עבר לשחק בעיר גדולה אחרת – ירושלים.

זר נמוך וזול

בניגוד לקבוצות האחרות לא החתימו ראשי הקבוצה שני שחקנים גבוהים. שהותם הממושכת של המאמן, מולי קצורין ויו"ר הקבוצה, ישע כהן בחיפושים בארה"ב הניבה תוצאות שאת פירן נדע רק במהלך העונה.

את האטראקציה יהווה ווין פרימן, שמש..., כשחקן חוץ ורכז. פרימן המתנשא לגובה של 1.92 מ' לא שיחק בעונה שעברה כדורסל ולפני כן הוא שיחק בספרד. בגליל טוענים ששליטתו האבסולוטית בכדור ומשחקו המהיר והמלהיב יהוו כח משיכה לצופים וכולם מזכירים את הצלחתו של קרל וינפרי הנמוך בקבוצה לפני חמש שנים.

השחקן של הגליל מתחת לסלים יהיה טרי מרטין, שעל יכולתו האמיתית אין הרבה מידע, אבל בגליל מקווים שהוא יהווה תשובה הולמת לענקי הליגה הלאומית.

אין ספק שראשי הגליל לקחו על עצמם סיכון רב כשהחתימו רק שחקן זר גבוה אחד. רבים מפרשני הכדורסל מטילים ספק בהצלחת הקבוצה רק עם ענק שחום עור אחד. השחקן הגבוה השני של הקבוצה יהיה ישראלי. לעופר פליישר שבמשך שנים "התייבש" על ספסל המחליפים של הפועל ת"א תנתן השנה הזדמנות חייו להוכיח שהכדורסל הכחול לבן שווה משהו בין הזרים הרבים.

הימור מסוכן

פליישר העדיף את הצעת הגליל על־פני הצעה לשחק וללמוד בארה"ב. גבוה ישראלי נוסף שודאי נראה אותו בפעולה יהיה אבי מזרחי, שבדקות המעטות בהן הוא שותף עד כה הוא הוכיח כי טמון בו פוטנציאל רב. השאלה הגדולה היא כיצד הם יצליחו להתמודד מול אריות כמו קווין מגאי ולאבאן מרסר למשל.

ברד ליף ימשיך לכבב במדי הקבוצה עונה נוספת. ליף כבר נהפך לחלק בלתי נפרד מהגליל ויש לקוות שהשנה הוא יהיה יציב יותר ויתרום יותר לחבריו.

לאחר מאבק משפטי ממושך החליט בית המשפט המחוזי בת"א שגרג הנפלד ישחק בגליל עונה נוספת. קבוצתו, רמת השרון רצתה להעבירו לחולון, אבל הנפלד העדיף לשחק עונה נוספת בגליל כדי לצבור ניסיון עשיר יותר. רבים סבורים שהעונה הנוכחית תהווה קפיצת דרך להנפלד שרבות דובר על הפוטנציאל הטמון בו.

עזיבתו של שמואל זיסמן תתן אפשרות רבה יותר ליאיר בן־עסר להוכיח את יכולתו. בן עסר לא הצליח להתבלט במהלך העונה שחלפה וכעת מקווים בגליל שהוא יצבור יותר בטחון ויממש את העושר משנותיו הרבות במכבי ר"ג.

כדאי יהיה לשים לב לשחקן נבחרת הקאדטים שני כהן שעבר לגליל מקבוצת הפועל בקעת בית שאן. כהן גילה יכולת מצויינת בנבחרת הקאדטים בעת אליפות אירופה האחרונה ועל העתיד הצפוי לו אין עוררין. רק יש לקוות שיתנו לו מספיק דקות משחק כדי לצבור יותר בטחון.

יחד עם פליישר ומזרחי יאבק דן סמית על מקום בחמישייה. סמית לא הצליח לממש בעונה שעברה את התקוות שתלו בו, אבל כשחקן לוחם חוסך הוא, בהחלט מסוגל לתרום יותר לקבוצתו, מה עוד שתיפול על כתפיו אחריות רבה יותר.

אין ספק, שכדאי יהיה לחזות בהפועל גליל־עליון. הבאתו של שחקן זר גבוה אחד לקבוצה תאלץ את מולי קצורין להתבסס על משחק מהיר של שלושה עד ארבעה שחקנים נמוכים וקליעות ממרחק.

לגליל יש את הפוטנציאל לעשות צרות לכל קבוצות הליגה (בעיקר באולמה הביתי), אבל השאלה היא כיצד יצליח הצוות החדש להתלכד ולתפקד היטב גם בדקות הלחץ.

ספורט טכנולוגי

המחשב שהביא גביע לארה"ב

ארבע שנים רצופות הפסידה ארה"ב את הגביע בתחרות שיט האוקינוס הבינלאומית היוקרתית, הנערכת מידי שנה. לאחרונה, זכתה שוב בגביע הנכסף לשנת 1987 תודות לשיפורים טכנולוגיים אשר בוצעו באיאכטה האמריקאית (סטארז אנד סטריפס) ולצירופו של המחשב הנייד של דטה ג'נרל.

אנשי צוות "סטארז אנד סטרייפס" ובעיקר ראש הצוות, דניס קונר, אשר הפסידו את הגביע בשנת 1983 היו נחושים בדעתם להביא את הגביע הביתה והאמינו כי ללא הכנסת שיפורים טכנולוגיים משמעותיים לא יצליחו לעמוד במשימה.

"זמן רב ומשאבים רבים השקיע הצוות בציפורי האיאכטה, בהחלפת המפרשים ובקליטת המחשב של "רסה ג'גרל", סיפר קונר. בעת התחרות מסר המחשב דיווח שוטף על נתונים כמו: כמה זמן ואיזה מרחק עברה האיאכטה בקו הזינוק, מהו מיקומה היחסי של היאכטה בהשוואה לנקודות ציון שונות במסלול ואף נתונים שונים הנוגעים לכיווני הרוחות.

מסכו של הדי1/רג מוקם בגשר הפיקוד של ה"סטארז אנד סטריפס" בעוד יחידת המחשב עצמה מוקמה בתחתית היאכטה כשהיא ארוזה בקופסה המונעת חדירה של מים. על סיפונה של "בטסי", ספינה אשר ליוותה את היאכטה במהלך התחרות, מסר המחשב דיווח שוטף בכל עת שרצינו על נתונים כגון כמה זמן וכמה מרחק עברה היאכטה מקו הזינוק, מהו מיקומה היחסי של היאכטה בהשוואה לנקודות ציון שונות במסלול ואף נתונים שונים ששוגרו אליו מהיאכטה ובאמצעותן הציג נתונים שונים בזמנים שונים.

חיים מזרחי מחברת "תים מחשבים" נציגת "רסה ג'גרל" בארץ מציין, כי הדי1/רג ניחן בכל התכונות ההכרחיות למחשב המוצב בים ומשתתף בתחרות יאכטות: "הוא נייד, משקלו קל מאוד יחסית, הפעלתו קלה והוא בעל עוצמה רבה. מבין כל המחשבים הניידים הנמצאים בשוק מסכו הקריא ביותר".

נא להכיר:

החלוץ המרכזי החדש של כפר קמא: עיזאת נאפסו

מאת שמעון ווייב

עיזאת נאפסו מכפר־קמא, האיש שהיה בכותרות בתקופה האחרונה, אמור להצטרף השנה כשחקן לקבוצת הכדורגל של הפועל גליל התחתון/כפר קמא מליגה ג' ולחדש בכך את הקריירה הספורטיבית שלו, שבה החל בכפר.

בכפר קמא ישנם רבים הטוענים כי למרות גילו המתקדם־יחסית (32), יוכל עיזאת נאפסו להוסיף לקבוצה ובעיקר, למשוך קהל ואוהדים רבים למשחקי הקבוצה. חשיבות שילובו של עיזאת בקבוצה תגדל בעיקר על רקע הכוונה בכפר לפרק את האיחוד עם הגליל התחתון ולהקים קבוצת כדורגל על טהרת בני הכפר הצ'רקסי בגליל התחתון.

על האפשרות שיחזור לשחק כדורגל אחרי הפוגה של למעלה מעשר שנים אמר השבוע עיזאת נאפסו: "אמנם, שיחקתי בעבר כחלוץ בקבוצת הנוער של הכפר ביחד עם חברים שלי, שמשחקים עד היום ובתקופה האחרונה אני משחק קט רגל בליגה האזורית, אבל לקבוצה הבוגרת אצטרף כשחקן פעיל רק אם ההנהלה תפנה אלי. אני לא רוצה לדחוף את עצמי בכוח, אבל אשמח להענות לבקשה".

נאפסו מקווה כי העבודה שבה יחל בעתיד הקרוב לאחר שיחליט איזו הצעת עבודה לקבל, מבין הרבות שהופנו אליו, לא תפריע לו לחדש את הקריירה הספורטיבית שלו ולהתאמן בצורה מסודרת. הוא העיד כי לאחר שפרש מהכלא החל להתאמן בתרגילי ספורט וריצה במטרה לשמור על הכושר הגופני ולהתחסן אחרי שנות המאסר הרבות.

צימצום ל־12 ושני זרים: הקמת אגף מקצועי לכדורגל וועדה מרכזית: מנהלי קבוצות רק עם תעודות הסמכה; מבקרים, רו"חים ומיסים

מאת סופר "דבר"

ועדת הסקר והמינויים תניח היום על שולחן מזכירות מרכז הפועל את המלצות הסקר שערכה לקראת האסיפה הכללית והדו־שנתית של ההתאחדות לכדורגל ובה כמה פעיצים שהגשמתם בשנתיים הקרובות תביא לשיפור מערכות בענף הפופולארי בישראל שידע ירידות לא מעטים בשנים האחרונות.

בין ההמלצות העיקריות:

● קריאה למזכירות הפועל למצות את הדיון ביום לשיתוף שחקנים זרים בליגה הלאומית בד בבד עם צימצום הליגות ל־12 קבוצות. את ההמלצה הזאת אימצה הוועדה מתוך הדו"ח שהגישה בפני המזכירות ועדה אחרת שעסקה שבועות רבים בשתי הסוגיות האמורות והגישה המלצות ומסקנות מפורשות.

● הקמת אגף כדורגל במרכז הפועל שיענה על הצרכים האירגוניים והמקצועיים של הענף. הוועדה סבורה שיש לחזק ולהגביר את ריכוז הכדורגל במרכז הפועל על־ידי הוספת כח אדם למנגנון המרכז וכן לחדש את פעילותה מן העבר של ועדה מרכזית לכדורגל, שתיכלול את "הגרעין" בהנהלת ההתאחדות וחברים נוספים מתחום הכדורגל בליגות ובמינגנים השונים.

● "הגרעין" בהנהלת ההתאחדות יגרום לקיום השתלמויות מיוחדות מטעם ההתאחדות לכדורגל ומטעם מרכז הפועל להכשרתם המקצועית של מנהלי קבוצות כדורגל, כדי שבעתיד יוכלו לענות בתפקידים על הצרכים האירגוניים והחינוכיים ועל התחום המשקי והכספי בניהולה של קבוצה. חוליה זו לוקה בחסר בכדורגל הישראלי. מוצע שתוך שנתיים־שלוש לא יוכל מנהל בליגה הלאומית והארצית לכהן בתפקיד ללא תעודת הסמכה רשמית של ההתאחדות לכדורגל.

● בעניין התשלומים מוצע לחזק את תקנון התשלומים באמצעות המרכזית על־ידי אישור מסגרת תקציבית שרק בה יוכלו קבוצות לפעול בליגות העליונות. לצד התקציבים יועסקו מבקרים ורואי חשבון שיפקחו באורח שוטף על התשלומים לשחקנים ולמאמנים, כולל הניכויים הנדרשים על פי החוק למס־הכנסה וליתר הרשויות.

● הוועדה רואה בסיפוק את הפעולה הנעשית על־ידי ההתאחדות לכדורגל ומועצת ההימורים בהקמת איצטדיוני כדורגל ושיפוצם וקוראת להמשך הקמת מתקנים למשחקים ואימונים מוארים לקבוצות הכדורגל.

מייק גונזאלס מארה"ב, המצטיין בקרב עשרה, חייב לגלות יכולת גבוהה גם בקפיצה במוט. הצילום הזה מוכיח, כי אין־לו פחד גבהים

קונג צעיר 1987

"שחקני טבריה 'טוסו מלוד' — לאנגליה; כדורגלני לוד יסעו לטבריה באוטובוס"

מאת שמואל קליגר

זה כבר לא מה שהיה פעם: לפנים להתפס "אמריקאי" או סתם בסיעת טיול לאירופה – זו היתה במסגרת החלומות של כל כדורגלן צעיר. היום לאירופה זו היתה כחלום הבלעדית של יחידי סגולה. כדי להגיע לחו"ל היית צריך להיות שחקן. רק בחירי הכדורגלנים זכו. באלה שנמנו עם הכדורגל הישראלי, בנבחרת הלאומית או בנבחרת הנוער. מיבחרים.

בשעת כתיבת שורות אלה, ובוודאי עם פרסומן, יהיה זה נסיון נפל לעיתונאי ספורט בין השורה ליצור קשר טלפוני עם שחקן ממוצע בליגה הלאומית ואפילו בארצית ולא כל כבן עם מאמן של קבוצה. כמו על פי אות יצאו כמעט ברומניה, רוב הקבוצות הישראליות לחוץ לארץ – מרבינתן להולנד ולגרמניה – ואפילו עד אמריקה הרחוקה לבת, כדי לקיים שם מחנות אימון לקראת העונה שבפתח.

פרט לאלופה, בית"ר ירושלים, אשר עמדה לחזור לארץ כבר אמש, הרי כמעט כל יתר הקבוצות עושות עתה בחו"ל. בני־יהודה עומדת לצאת להולנד מניו־יורק, לאחר שעשתה שם בשבוע האחרון. שמשון תל־אביב תסיים רק מחר המחנה ההולנדי, אבל כמו בשיטת "המיטה החמה" תמלא את מקומה קבוצת מכבי נתניה העומדת לצאת אף היא להולנד... נמל התעופה בלוד לא ישאר, חלילה, מיותם ומחר נראה שם את פניהם של כדורגלני הפועל כפר־סבא היוצאים לגרמניה. הם לא יפגשו שם את כדורגלני מכבי חיפה, כי האחרונים עושים כבר כמה ימים מחנה אימון, נכון ניחשתם – בהולנד.

ברית ערים תאומות

הפועל פתח־תקווה והפועל באר־שבע כמו כרתו ברית ערים תאומות. שתי הקבוצות יצאו היום ויחזרו ביחד בעוד 12 יום מגרמניה לאחר שיעשו שם מחנה אימונים. הרי לא מדובר בטיול, סתם. צריך גם להתאמן קצת. אחרת לא יהיו מוכנים לליגה. ובכל אופן צריך גם להוציא את לחמן ולהצדיק את ההשקעה. לקחת על עצמך הבריה כאלה לאירופה זה לא יכול להיות בחינם.

הפועל תל־אביב שבה כבר בסוף השבוע מגרמניה אבל היריבה העירונית, בית"ר, עושה עתה בהולנד. מה יש לכל כך הרבה קבוצות ישראליות לחפש בהולנד דווקא בחלק השני של אוגוסט? עיון נוסף ברשימת הקבוצות מספק נתון מדהים: לא פחות מחצי תריסר קבוצות מתוך עשר קבוצות לאומיות, שיצאו לחו"ל ביכרו את ארצו של יוהן קרויף על פני כל האופציות האחרות. ועכשיו אפשר להבין מדוע שחור האוהד הישראלי המצוי את הכדורגל ההולנדי דווקא.

הסנדלר הולך יחף

רחמינו נכמרו על הקבוצות האחרות שלא יחושו העונה את טעם חו"ל. בעצם, קצת קשה לאמר אותן. משהו כמו למצוא סיכה בערימה של שחת. הנה מצאנו את הראשונה – הפועל לוד. אין די כסף לממן את הוצאות לשחקנים. צרות מצרות של כל תחילת עונה. לא יודעים מתי יתחילו להתאמן אבל בטוחים שלא יצאו לחו"ל. אולי יצאו לבית מלון בצפון. בטבריה. ובעוד שחקני הפועל טבריה יגיעו ללוד כדי לטוס לאנגליה – יצאו אנשי לוד לטבריה – באוטובוס. לא לדרוש כדורגלנים מטבריה שבצפון ועד באר־שבע בדרום יסייעו בתוך מטוסים. מלוד הלוחמים יגיעו לטבריה באוטובוסים. וגם זה לא מבטח, כמו שהאוטובוס בסמוך – לא עבורם נוערה. הוא שאומרים הסנדלר הולך יחף.

מכבי ת"א מחקה הכדורסל

גם מכבי תל־אביב. בצוותן: לא נוסעים. זה עונה סיום מחנה אימון במלון של רמת־אביב. אילוצים תקציביים, אמרה. עושים צינונות, חשבנו. אבל עד שהזה הרציע אותנו המנג'ר, גיורא שפיגל. מי אמר שדווקא חייבים לנסוע לחו"ל יחד עם כל ה"עודי"ן האם לא מוטב לצאת בעונה הבועתית? האין זה עדיף לעשות גיחות קצרות לחו"ל באמצע העונה ולקיים משחקי אימון עם קבוצות אירופיות? מה הבעייה? נוסעים ביום ראשון וחוזרים ביום שלישי. כמו בכדורסל. אם מכבי תל־אביב עושה זאת כל כך יפה בכדורסל ולא מפסידה בגלל זה את האליפות מה הפגם לחקות אותה ולהעתיק את השיטה גם בכדורגל?

שש נוסעות בארצית

גם בליגה הארצית זה בכלל לא נראה רע יותר בהרבה. לא פחות משש קבוצות, מתוך הארבע עשרה, כבר עושות בחו"ל, ללמדך, כי לא חשוב באיזו ליגה אתם משחקים – חו"ל מוכרחת לכם.

ושלא תחשבו שכולם מתרגשים מזה. זה כבר לא מה שהיה פעם. הסיפור של ביסים כהן ושל שבתאי לוי, שהעדיפו לשבת בבית ולא להצטרף למסע בית"ר תל־אביב והפועל תל־אביב לאירופה יכול להשמע מוזר רק למיתממים. כשמדברים על עשרות ועל מאות אלפים, כשמדברים על חוזים במה כבר יכול לשנות "טיול" של שבוע אחד בהולנד או בגרמניה. במה יכול להוסיף או לגרוע שגר בית מלון של שלושה כוכבים בפאתי עיר שדה אירופית? את ליבם של מי מנסים לקנות בסוכריה על מקל? של שחקנים משופשפים, שראו כבר תבל ומלואה? לא אותם ניתן לרכוש בנזיד עדשים. ש"עבדו" – יחשבו כמו בימים לבין עצמם – על הצעירים הנאיביים שבנבחרת שעוד לא "הפצו אמריקה". הם, השחקנים הבוגרים, המנוסים והמתוחכמים לא יתנו עה, שיוליכום באף.

האיוריות פסה מהכדורגל

חלפה ללא שוב התקופה של הכדורגלן "הצבר" והאידיאליסט התמים, שהיה מוכן לשעבד את כל נכסיו ובלבד, שירשו לו לעלות על כבש מטוס "אל־על" בלורה בעל נעלי ספורט, בלבוש ג'ינס, חבוש כובע קסקט, תיק ספורטיבי בידו האחת ומצלמת כיס בידו האחרת. משוש כמו לראות את נאפולי ולמות.

היום הגיעה התקופה האחרת: השקולה, המחושבת, המסחרית. צינונת של כדורגל מודל השנים לא רק סכוניות מפוארות. כבר ... שהיה פעם. כדורגלן רציני ... שיצא כבר 20 פעם לחו"ל ... השנים האחרונות. כדורגלן ... הוא זה, שידו משגת לשכור ... שירותיו של יועץ משפטי ... היכול לנהל את ענייניו ... להוציא צווים במעמד צד ... המשפט, שיקבעו איפה מותר לו לשחק ואיפה אסור. לומר לו מתי להיות פצוע ומתי לחזור להתאמן. לייעץ לו לנסוע ... כדי להתאמן בקבוצה מקצוענית ... מדרג ב' או ג' ואחר כך לחזור ... כדי לסיים את המו"מ בתנאים ... להכתיב את התנאים. לקבל את הכסף שלו. כסף ברזל. הוא יותר מסתם בשביל שניהם. ואפשר יהיה לנסוע אחר־כך גם לחו"ל – על חשבון הפוסטי, כביכול. אל דאגה, מישהו אחר ישלם את החשבון, גם אם הקופה לא ישתקפו בחזה. בזה אפשר להיות בטוח. בשביל זה לא צריך ללמוד באוניברסיטה.

הבנת את זה, ברוך?

מה שלא הצלחנו להבין. ... הרעש הזה בכלי התקשורת ... כל "פיפס", שהם עושים ... לכותרות צעקניות. תמונות ... גליון צבעוני שלם. ... פרקליטים, שהיו יכולים ... באלמוניותם עוד עשרים שנה ... הפכו בן לילה לכוכבים של ... התקשורת. רק תמול־שלשום ... במשרד פרקליטים ... בעפולה היום הם כבר ... התקשורת. ... בהבל פיהם. אפילו שר החוץ ... לחשיפה תקשורתית כזו, ... כל נסיעה לחו"ל או אחריה. אבל, ... ידוע מי הוא היועץ המשפטי של שר החוץ? לעומת זה נראה, כי כל ... יודע היום מיהו פרקליטו ... החברים ... את הפרוטוקולים, את הבלמים ... המושכות. הגיע הזמן לחזור לשפיות הדעת. לספורט, לכדורגל ולא לרכילות. אמנם, עונת מלפפונים, אך הזלפו?

להסתפק ב"כחול־לבן"

אפשר שבעונה הבאה יראו בשורות זרים של בלגיה ושל הולנד ושל האי הבריטי: גם אותנו, וגם רוזנטל, גם סיני וגם אבי כהן. בגלייבכר יעשה אולי צעדיו הראשונים כמקצוען בבלגיה. וגם איזונץ ימשיך בהולנד. עלינו ... לא יכולו לעשות רושם. ... שבתאי ושיגעמי אם פסקו עליונו. אפילו הרשימה דלעיל היא חלקית. בלבד, לא יוכלו לגרום לנו לאבד את עשתונותינו.

אנו נשארים בארץ. בכל מחיר. נבוא לעיתים גם לחו"ל. להתמשך וגם לטיול. ואפילו יצביעו עלינו באצבע ויגידו בראש. אנו רוצים להיות אזרחים. שהם יסעו לחו"ל לזמן קצר או ארוך. מה שיש להם למכור שימכרו זאת. אנו הלא יודעים היטב. ... אחרים את הסחורה שלהם בבלגיה ובהולנד וגם בסקוטלנד. אנו נסתפק ב"כחול־לבן".

هكذا من الاصل

רפואה ירוקה בלכיש

או: רפואה ציבורית במיטבה

מאת דני צדקוני

כאשר המושבים חולים – יש אומרים, שזו מחלה כרונית חשוכת מרפא – גם המושבניקים חולים, ולמען הדיוק: הם לוקים בבריאותם יותר מכפי הרגיל. אמנם אין נתונים מדויקים על קשר כזה, אבל במרפאה האזורית של קופת־חולים בחבל לכיש, הנמצאת במרכז האזורי נהורה, אומרים שהם כבר נתקלו בו. הנה, לפני זמן־מה – כדי להזכיר מקרה אחד בלבד – פנה למרפאה אחד מחברי המושבים בחבל, גבר בגיל העמידה, והתלונן על כאבים בחזה. מצוקתו היתה כה רבה עד שהסכימו לקבלו למרות שהופיע, בניגוד להוראות, ללא חולצה. האחות עשתה כל מה שדרוש לבדיקה ראשונה. אחר־כך הוא הופנה למנהל המרכז הרפואי, ד"ר ישראל לופינסקי, בחדר הסמוך. כבר בתחילת השיחה פרץ החולה בבכי. הוא סיפר על המועקה הרובצת עליו בגין חובותיו, כיצד הדבר משפיע על היחסים בתוך המשפחה ובינו ובין מי שחשבו לידידו הטוב ביותר. הוא סיים את מרי שיחו בהודעה שבכוונתו לשים קץ לחייו. נתנו לו כדור הרגעה להפגת הכאבים, אבל לא הסתפקו בכך והוא נתון מאז במעקב צמוד של סגל המרכז, המגיש לו סעד נפשי ומסייע לו להתמודד עם הבעיה, שהכאבים בחזה הם הסימפטומים שלה. עובדי המרכז אינם מסוגלים לפתור את בעייתו הכלכלית, כפי שגם הממשלה והכנסת מתקשות בכך, אבל הודות לטיפולם חל שיפור מסוים במצבו האישי של החקלאי.

לא קשה לשרטט תסריט של תיק רפואי כזה ברפואה הציבורית המקובלת, אילו אותו איש התגורר בעיר. הוא היה פונה לרופא במרפאה השכונתית, מקבל טיפול נגד כאביו ונשלח לחדר המיון בבית־החולים הקרוב. הרופא שם היה קובע, במקרה הטוב, שהחולה זקוק לטיפול של הרגעה, ושולח אותו בחזרה לביתו.

הרפואה המשפחתית־קהילתית מוכרת זה כ־15 שנה כמקצוע רפואי, המחייב התמחות כמו כל ענף רפואי אחר. אין זאת אומרת שרופאים צעירים נוהרים להשתלב בה, שהרי מדובר בדרך־כלל בשירות באזורי כפר וספר, הרחק מבתיה"ח על שיטות הטיפול החדישות שלהם ועל ציודם המשוכלל, מה גם שתנאי העבודה ברפואה זו קשים ותנאי השכר אינם מי־יודע־מה. כדי להיות רופא במקומות אלה דרושים יותר מקורטוב של מוטיבציה והשקפת עולם מסוימת.

נראה שד"ר לופינסקי חונן במעלות אלה. הוא נולד לפני 42 שנים ברוסיה, לאו דווקא למשפחה שהיה לה קשר עם מקצוע הרפואה, ובכל־זאת ראה בו יעוד עוד בילדותו, כדרך לסייע לזולת. הוא למד בבית־הספר לרפואה בירושלים ואחר־כך היה זמן־מה רופא בקיבוץ. כיום הוא מכהן כמנהל מרכז הבריאות בנהורה וכסגן מנהל מחוז הנגב של קופ"ח (אחראי על איזור קרית־גת וחבל לכיש) ומרצה בחטיבה לרפואה ראשונית בפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת בן־גוריון בנגב.

אחד הדוחפים של רעיון המרכז הבריאות־האזורי, לפני כ־25 שנים, היה ד"ר עמוס ארנון, שבינתיים עזב את הארץ. רופאים טובים ופחות טובים עברו את המרכז בנהורה. לפני שש שנים ביקש ד"ר רונן, אז מנהל המרכז הרפואי "סורוקה" ומחוז הנגב של קופ"ח, מד"ר לופינסקי לפתח את המרכז בלכיש. היום המרכז הוא מוסד מוכר להתמחות אוניברסיטאית ברפואת המשפחה. לכן הוא כולל, מלבד החדרים הרגילים שמצויים בכל מרכז כזה, גם שני חדרים למתמחים וחדר לסטודנטים. במימון החזקתו נושאות, בחלקים שווים, המועצה האזורית לכיש וקופ"ח. בגלל המרחקים בחבל משרת המרכז רק את נהורה עצמה ואת המושבים הסמוכים לה: עוצם, נוגה, שחר, ניר־חן וזוהר, עם אוכלוסיה כוללת של כ־2,500 נפש. הוא גם מטפל בשירותי הבריאות לבית־הספר, ברפואה מונעת ועוד.

המרכז פתוח יום־יום. חברי היישובים הנ"ל אינם צריכים לחכות, כמו בהרבה קיבוצים ומושבים, לביקוריו של הרופא ביישובם. הם יכולים לפנות אליו בכל עת – במישרין, בביקור במרפאה או בשיחה טלפונית. בשעת הצורך הרופא יכול לעקוב אחר החולה ברציפות.

ד"ר לופינסקי אומר, שלצערו הרב הרפואה המשפחתית החדשה אינה מוכרת דייה בארץ. אנשים אינם יודעים להבדיל בין רופא המשפחה ובין הרופא הכללי, המוכר לנו מדורות קודמים וכפי שהוא קיים עדיין בהרבה מרפאות עירוניות. אצל רופא המשפחה, אומר ד"ר לופינסקי, החולה אינו "תיק רפואי", אלא חלק מתא משפחתי. "לחולה אחרי התקף לב יש בעיות לא רק עם הלב", הוא אומר.

השיטה שלפיה פועלת המרפאה בנהורה ידועה ברפואה כשיטת ה"פרובלם אוריינטד רקורד", שלפיה נכללים בתיקו של החולה לא רק הנתונים הרפואיים, אלא גם הנתונים הסוציאליים והמשפחתיים הקשורים בחולה. כך, גורסים חסידי השיטה הזאת, קל לעקוב אחרי החולה בהקשר הנתון ולברר, אם בעיה מסוימת שממנה הוא סובל היא רפואית או פרא־רפואית.

כאבי ראש, למשל, נמצאים לעיתים בגבול בין שני סוגי הבעיות האלה. בנהורה אין פוטרים את המתלוננים עליהן בפתרון הקל והשגור של מתן כדורים, כגון אקמול, אלא בודקים אם לא קיימת בעיה משפחתית או כלכלית שגרמה למיחוש.

אחת לשבוע, ביום ג', מתכנסים אנשי הסגל, כולל המתמחים, כדי לדון במצבם של האנשים שבטיפול המרכז. לעיתים משתתפים בדיון גם הפסיכולוג של המועצה והעובדים הסוציאליים שלה. במפגש הזה מתייעצים על כיב הטיפול שיש לתת לחולה זה או אחר. לא תמיד נמצאים הכלים המתאימים והיעילים ביותר. לעיתים, אומר ד"ר לופינסקי, "אנחנו מרגישים כמו אימפוטנטים".

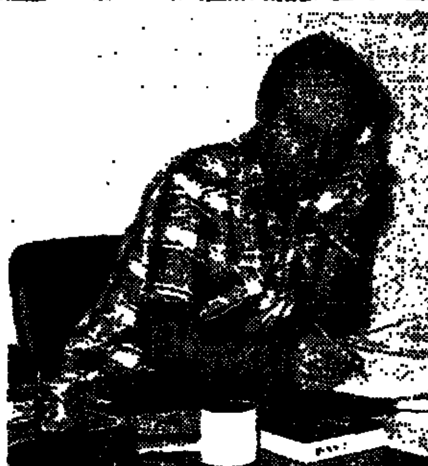

ד"ר ישראל לופינסקי: לא די באקמול

במרפאה בנהורה יש תיקים כמו בכל מרפאה, אבל גם בלעדיהם מכירה האחות הראשית, רחל שושני מידענתן, את כל התושבים של ששת היישובים הקשורים במרכז, וגם לגבי הרופא התיקים הם בני־אדם, אף שהוותק שלו במקום זה הוא רק שליש מן הוותק של האחות. בין הפציינטים של המרכז ובין הסגל שלו נוצרה אווירה טובה ואינטימית, מה שמקל כמובן על שני הצדדים. לדברי ד"ר לופינסקי, שרבים בחבל נוהגים לפנות אליו בשמו הפרטי, ישראל, הפחית המרכז את מספר האנשים שנשלחו לחדרי המיון בבתיה"ח, הוריד את כמות התרופות וצמצם את מספר הביקורים. החולים הכרוניים "מאוזנים יותר ופחות נזקקים לשירותים המקצועיים". עבודה רפואית משפחתית־קהילתית, אומר ד"ר לופינסקי, היא עבודה קשה, "אבל נעימה ונותנת סיפוק". גם מבחינה מקצועית היא מעשירה את הרופא, מפני שהיא מביאה אותו במגע עם הרבה תחומים; ויש לו, כמובן, הסיפוק האנושי, כרופא הפועל בקהילה שמכיר הן את החולה והן את בני משפחתו. "מבחינה זו אני ממש מאושר", מעיד ד"ר לופינסקי על עצמו.

אבל הוא קצת פחות מאושר מדברים שונים הקשורים בקופ"ח. לדעתו, מוסד זה מודרך יותר מדי על־ידי הרצון שלו להתחרות בקופות־חולים אחרות. למשל, הוא טוען נגד ההעדפות שהיא נותנת, לדעתו, בהקצאת משאבים. מרפאה באיזור ספר אינה צריכה ליפול בציודה וברהיטיה ממרפאה עירונית בשכונת יוקרה. זה נוגד, לדעת הרופא מלכיש, את עקרון הרפואה השוויונית.

אבל זו כבר פרשה אחרת. באנו לספר כאן על המרפאה בלכיש כדוגמה של הרפואה הציבורית במיטבה.

מרכז הבריאות האזורי של קופת־חולים בנהורה: בלי תורים

התפתחות האדם הניאנדרטאלי – במקביל להתפתחות הומו ספיאנס

בימים אלה נסתיימה עוד עונה בחפירות שמנהל צוות ארכיאולוגים מישראל ומצרפת במערת כברה שבהר הכרמל, כ־15 ק"מ מדרום לחיפה, מאז 1982, והיא מחזקת את השערת החוקרים שיש לערוך רוויזיה בדעה המקובלת, שהאדם המודרני – הומו ספיאנס – התפתח מן האדם הניאנדרטאלי.

המשלחת בראשותם של פרופ' עופר בר־יוסף מן המכון לארכיאולוגיה ופרופ' איתן צ'רנוב מן המחלקה לזואולוגיה של האוניברסיטה העברית בירושלים ופרופ' ברנרד ואנדרמרש מאוניברסיטת בורדו בצרפת גילתה במערה, ב־1983, שלד של אדם ניאנדרטאלי בן כ־60,000 שנה, כלומר מתקופת הקרח. ידו הימנית נחה על חזהו, וידו השמאלית – על בטנו. רוב חלקי הגולגולת היו חסרים, פרט לאחת השיניים העליונות. הלסת התחתונה עם כל השיניים נחה על בסיסה. כל חוליות הצוואר נמצאו במקומן והעידו על יציבה על שתי רגליים ועל יכולת דיבור. רוב עצמות הגפיים חסרו. אגן הירכיים היה רחב יותר מזה של הומו ספיאנס, האדם המודרני, וזו היתה אחת הראיות המובהקות לכך שהמדובר באדם ניאנדרטאלי, הקרוי כך משום ששלד ראשון מסוג זה נתגלה ב־1856 בעמק ניאנדר שבגרמניה. גילו של השלד בכרמל נקבע ל־60,000 שנה בקירוב, לפי בדיקות ברדיואיזוטופים ולפי שרידי בעלי־החיים שנמצאו במערה ליד השלד.

בעבר רווחה הדעה, שהאדם הניאנדרטאלי חי רק באזורים הקרים של אירופה. המימצא במערת כברה, וכן מימצאים קודמים, מוכיחים שהאדם הניאנדרטאלי חי בתקופת הקרח גם באיזור המזרחי של הים התיכון, כאשר שרר בו אקלים קריר ולח יותר מאשר בזמננו. נראה שהגיע לכאן כאשר השתלטו הקרחונים על שטחים נרחבים של אירופה המערבית והצפונית.

שלד זה, כמו גם שלד דומה שנתגלה בזמנו במערת הקפיצה שבמורד הר הקפיצה ליד נצרת ועוד שלדים כאלה, שהם כולם של האדם הניאנדרטאלי, מחייבים כנראה רוויזיה בהשקפה המקובלת של האנתרופולוגים על התפתחות האדם. שלדים אלה מלמדים שהאדם הניאנדרטאלי חי לא רק לפני הופעת הומו ספיאנס, אלא גם אחריו. לכן סבורים החוקרים, שאין כאן התפתחות מוקדמת והתפתחות מאוחרת, כי אם התפתחות מקבילה של שני ענפים נפרדים מתוך אב־טיפוס קדמון משותף שמוצאו בבקע הגדול שבאפריקה המזרחית.

החוקרים מתכוונים להמשיך בחפירותיהם במערת כברה גם בשנה הבאה בתקווה לגלות מימצאים נוספים, שיאוששו תיאוריה זו.

מחקר בצה"ל מלמד:

יותר זיבה בין בעלי מוצא מזרחי ומעמד חברתי נמוך

מחלת המין הנפוצה ביותר בישראל, כמו גם בהרבה מדינות אחרות, היא הזיבה. מחלה זו נגרמת על־ידי חיידקים והיא מועברת מאדם לאדם באמצעות משגל או צורות אחרות של מגע מיני. כשני שלישים מן הנפגעים במחלה הם גברים. תחילתה של המחלה היא בדרך־כלל בשופכה – הצינור היוצא משלפוחית השתן; אצל הנשים עובר לפעמים הזיהום גם לצוואר הרחם. הסימפטומים מובהקים במיוחד אצל הגברים, בעיקר בצורת כאבים בזמן ההשתנה. הטיפול בזיבה הוא בתכשירים אנטיביוטיים.

מספר הלוקים בזיבה בישראל אינו ידוע בדיוק, בהיעדר רישומים מהימנים. חלק מן המקרים מדווחים, אולם יש המשערים, כי מספר המקרים בפועל גדול פי שניים או אף פי שלושה. יוצא מכלל זה צה"ל, שבו קיימות תקנות ברורות, המחייבות לדווח על כל מקרה של מחלת מין ולשלוח את החייל הנגוע למומחה למחלות אלה.

מכאן החשיבות של המחקר שערך לאחרונה ד"ר חיים מצקין מן המחלקה האפידמיולוגית בחיל הרפואה על שכיחות המחלה הזאת בקרב החיילים. הנתונים שאסף יכולים ללמד, אמנם בערבון מוגבל, גם על שכיחותה בקרב האוכלוסיה האזרחית. יתר־על־כן, ידוע ממדינות אחרות שהמחלה שכיחה במיוחד בקרב צעירים בגיל 20 עד 24, כלומר בגיל דומה לגילם של החיילים בשירות סדיר.

במאמר שפרסם ב"כתב־העת הישראלי למדעי הרפואה", היוצא לאור (באנגלית) מטעם ההסתדרות הרפואית בישראל, מדווח ד"ר מצקין על מחקרו שנמשך ארבע שנים. בתקופה זו נבדקו ודווחו 1,119 חיילים חולי זיבה.

המימצאים מלמדים, כי חיילים אלה נבדלו למדי מכלל החיילים בצה"ל מבחינת המוצא האתני ובעיקר מבחינת ההשכלה והמעמד הסוציו־אקונומי שלהם. כ־70% מהם היו בני עדות המזרח, לעומת כ־60% בצה"ל כולו. 29% מהם היו בעלי השכלה יסודית בלבד (וכמחצית מתוך אלה – אפילו לא בעלי השכלה יסודית מלאה), לעומת פחות מ־11% בממוצע הכלל־צה"לי. רק 32% מהם היו בעלי השכלה תיכונית מלאה, לעומת 59%. 48.5% מהם היו בעלי מעמד סוציו־אקונומי נמוך או נמוך מאוד, בהשוואה ל־21% בצה"ל כולו, ורק 18.6% מהם היו בעלי מעמד חברתי גבוה (לעומת 36.5%).

מעניינת גם הסטטיסטיקה על משך הזמן שחלף בין ההיכרות הראשונה עם בת הזוג ובין המגע המיני הראשון איתה. נתונים כאלה, שהושגו לגבי 630 גברים, מלמדים כי יותר ממחצית החיילים שלקו בזיבה קיימו יחסי מין עם בנות כבר ביום הראשון להיכרותם.

ד"ר מצקין מציין לסיכום, כי במחקרים אפידמיולוגיים מסוג זה קשה בדרך־כלל לעמוד על המיתאם בין שכיחות המחלה ובין המוצא האתני, המעמד החברתי וכו', מפני שגורמים אלה גם משפיעים על מידת הנכונות של החולים לפנות לרופא. בעיה זו של טשטוש המצב לאשורו אינה קיימת בצה"ל, בגלל המעקב והדיווח הקפדניים. ד"ר מצקין גם מקווה, שמימצאיו יוכלו לסייע לעובדי בריאות הציבור הפועלים בקרב האוכלוסיה האזרחית.

ביטוח רפואי חינם לחיילים משוחררים בקופ"ח מאוחדת

קופת חולים מאוחדת יוצאת בימים אלה במבצע מיוחד לחיילים משוחררים משירות סדיר הנרשמים כחברים בקופה: ביטוח רפואי מלא חינם למשך חצי שנה (מתוך שנת ביטוח שלמה).

החיילים המשוחררים שיירשמו כחברים בקופ"ח מאוחדת יקבלו מיד עם הירשמתם את מלוא הזכויות, כולל שירותי מרפאות חוץ ושירותי אשפוז, בהתאם לתנאי הקופה. כן יוכל החייל המשוחרר ליהנות מבחירת רופא המשפחה ומקביעת תור בטלפון. כדי למנוע מהחייל המשוחרר טרדות מיותרות, מציעה קופ"ח מאוחדת שיטת הרשמה חדשה באמצעות תלוש הרשמה (אותו אפשר לגזור מהעתון), שיישלח בדואר למרכז הקופה בתל־אביב. איש קשר במרכז ידאג לפנות אל הנרשם ולקשר אותו עם הסניף הקרוב למקום מגוריו.

פוטופון – טלפון רואה

מכשיר זה, שיוצג לקהל הרחב בתערוכת „סקיוריטי 87" אשר תתקיים בין 7 ל־9 בספטמבר בכפר המכביה, הוא שילוב של טלפון ושל מצלמת וידאו. התמונות שמצלמת המצלמה מועברות באמצעות המחשב של ה„פוטופון" וקו טלפון רגיל – לטווח שיחה מקומי, בין־עירוני ובין־לאומי – למכשיר דומה מן הצד השני של הקו בצורה חדה וברורה. המשוחח בטלפון מן הצד השני גם יכול לבקש לחזור את התמונה או להזיזה, לנהל דיון, לקבל הסבר וכדומה. המכשיר משמש, למשל, לקונסיליום של מומחים בשעת ניתוח בבית־חולים: מכוונים את המצלמה אל המנותח ומתייעצים עם מומחים בבית־חולים בעיר אחרת, וכדומה.

ה„פוטופון" פותח בארה"ב והוצא לשוק ב־1985. מחירו שם הוא כ־8,500 דולר. לאחרונה הובא לארץ על־ידי חברת „אימאג' דאטה". מצפים להתעניינות מצד חברות של טכנולוגיה אלקטרונית וכן מצד השוק הבטחוני והאזרחי (למשל, להעברת מידע חזותי בתחום הפלילי). מייבאי המכשיר מקווים, שה„פוטופון" התלת־ממדי יתחרה בפקסימיליה, שהיא רק דו־ממדית.

ממתינים לתשדורות מ־ET

המלה „ביואסטרונומיה" היא מן המונחים החדשים יותר של המדע. דיסציפלינה זו משלבת – לא קשה לנחש – את הביולוגיה עם האסטרונומיה ופירושה, למעשה, הוא החיפוש אחר צורות חיים בכוכבים: חיפוש, ולא מחקר – כי עדיין אין מה לחקור, משום שהחיפושים אחר יצורים אינטליגנטיים נוסח ET מן הסרט המפורסם או אפילו אחר צורות חיים פרימיטיביות הרבה יותר העלו עד כה חרס. מכל מקום, אי גילוי אין משמעו אי קיום, והחיפושים נמשכים במרץ.

לאחרונה נערך בבודפסט סימפוזיון בין־לאומי בנושא זה. חלק מן הדיונים הוקדשו לדרכים לאיתור אותות של יצורים נבונים מכוכבים רחוקים. זה זמן־מה מופעלת תכנית „סרנדיפ" (ר"ת באנגלית של „קרינת רדיו חוץ־ארצית מאוכלוסיות אינטליגנטיות מפותחות קרובות") באמצעות רדיו־טלסקופ בעל קוטר של 90 מ', המוצב בגרינבנק שבמערב וירג'יניה, על־ידי אסטרונומים מאוניברסיטת קליפורניה ומאוניברסיטת המדינה בסן־פרנסיסקו. רדיו־טלסקופ זה עורך תצפיות רגילות בשמיים, אבל מפעיליו מקווים לקלוט אותות אינטליגנטיים בתוצר לוואי: כל אימת שבין גלי הרדיו הנקלטים בטלסקופ באופן שגרתי מופיעים אותות יוצאי־דופן, שלפי הסברה אינם מתאימים לאותות אסטרונומיים רגילים, הם מופרדים באופן אוטומטי ומוקלטים. עד כה קלטו ה„אוזניים" של „סרנדיפ", במשך כאלף שעות הפעלה, כ־22,000 „אירועים" כאלה, אבל רק 17 מהם נמצאו כחריגים במידה ניכרת מן התנודות הרגילות החלות בקרינת הרדיו של הכוכבים ולפיכך הם ראויים, לדעת החוקרים, לבדיקה נוספת ומעמיקה יותר, ואמנם יש כוונה לעסוק בזה בעתיד.

העובדה, שחיפושים אלה אחר יצורים נבונים מתרכזים במקרה זה באזורים מסוימים בשמיים ובאורכי גל מסוימים, בכפוף למחקר האסטרונומי הכללי של מפעילי „סרנדיפ", אינו חסרון בהכרח. ואולי אף יש בו יתרון. מכיוון שאין אנו יודעים באיזה מקום רבים ביותר הסיכויים לגלות את ET והיכן כדאי לחפש אחריו, וייתכן איפוא שדווקא צורה זו של חיפושים באקראי תוליד את התוצאות המקוות.

כאמור, אי גילוי אין פירושו אי קיום. יתרה מזאת: ייתכן שקיימים יצורים מסוג ET, אלא שהם מסרבים להתקשר איתנו. כך, לפחות, טוען מייכל פפגיאניס מאוניברסיטת בוסטון, והוא מסביר: אם קיימות תרבויות בגלקסיה שלנו, יש לשער שהן מחלקות ביניהן את „אזורי ההשפעה" בגלקסיה, ממש כשם שאנו נוהגים בכדור־הארץ שלנו, ואין להן שום עניין לשדר שידורים החורגים מתחום שליטתן. ייתכן גם שיצורים אלה יודעים על קיומנו, אלא שהם אינם סבורים שאנו מפותחים במידה מספקת כדי להיות ראויים להתקבל ל„מועדון הגלקטי".

חוקרים אחרים, כגון מייכל קליין ועמיתיו מן המעבדה להנעה סילונית בקליפורניה, אמרו שגם אם יש יצורים נבונים בכוכבים רחוקים והם מבקשים להתקשר איתנו – קיים החשש שתשדורותיהם לא ייקלטו, משום שהספקטרום האלקטרומגנטי הולך ונסתם מרוב האותות האנושיים המשודרים מכדור־הארץ ומלוויני התקשורת הסובבים אותו.

דבר אחד נראה נעלה מעל לכל ספק: יצורים נבונים אינם קיימים בכוכב הקרוב של מערכת השמש שלנו. אבל אולי קיימות בכוכבי־הלכת של מערכת זו צורות חיים פרימיטיביות? חיפושים כאלה, שנעשו בעזרת חלליות שהתקרבו לכוכבי־הלכת, העלו עד כה חרס, והדעה הרווחת היא שכדור־הארץ שלנו הוא הכוכב היחיד במערכת זו שיש בו חיים. על דעה זו חולק רוברט שפירו מאוניברסיטת ניו־יורק. הוא טען, שחיפושים אלה נערכו אחר מולקולות דנ"א ורנ"א, שהן כידוע ראשיתו של כל יצור חי המוכר לנו, אבל הלא ייתכן, שהחיים יכלו להיפתח גם מאבני בניין אחרות.

חורף קר בראשית המאה ה־19 עקב התפרצות הר־געש אלמוני

התפרצות הר־הגעש קרקטאו באינדונזיה, ב־1883, נחשבת לעזה ביותר בהיסטוריה. אולם שני חוקרים צרפתים, מישל לגראן ורובר דלמה, ממעבדת הקרחונים בעיר גרנובל, טוענים עתה ששני אירועים געשיים שאירעו כמה עשורי שנים לפני־כן היו עזים עוד יותר, לפחות מבחינת השפעתם על האקלים בכדור־הארץ, אלא שבאותה עת לא היתה קיימת עדיין רשת כלל־עולמית של תחנות מטאורולוגיות ולכן לא יכלו לעקוב אחר השפעותיהם.

שני החוקרים הגיעו למסקנתם על סמך בדיקת של גוש קרח באורך של 16 מ' מרמת אנטארקטיקה המזרחית ובו „רישום" של השתקעות חומצה גפריתית, פרי התפרצויות געשיות במשך 220 שנה. כידוע, רוב הרי־הגעש פולטים בהתפרצויותיהם חלקיקי אבק וגזים ובהם גפרית דו־חמצנית, הבולמים את אור השמש וגורמים התקררות זמנית של האקלים. חלקיקי האבק שוקעים כמות שהם על האדמה מקץ שבועות אחדים, ואילו הגפרית הדו־חמצנית נהפכת בסטרטוספירה לטיפות של חומצה גפריתית והללו שוקעות בתהליך ממושך. לעיתים הן מותירות את רישומיהן על פני האדמה, ורישום זה ניכר במיוחד בקרחיה של אנטארקטיקה שאינם נתונים לתהליכי בליה פיסית או כימית.

מימצאיהם של לגראן ודלמה מאשרים רישומים קודמים מאתרים אחרים באנטארקטיקה, המצביעים על שתי התפרצויות געשיות אדירות בראשית המאה ה־19, גם־כן באינדונזיה: של הר־הגעש טמבורה ב־1815 ושל הר־הגעש גלונגונג ב־1822. אולם שני החוקרים הצרפתים סבורים, כי השיא הראשון בריכוז הגבוה של החומצה הגפריתית הוא פרי לא של התפרצות טמבורה, אלא של התפרצות אדירה אחרת שאירעה שש עד שמונה שנים לפני־כן, כלומר בעשור הראשון של המאה ה־19, ואילו ההתפרצות של טמבורה, שלדעת החוקרים היתה העזה ביותר במאות השנים האחרונות, אחראית לשיא השני של ריכוז החומצה. על ההתפרצות הראשונה אין שום עדויות היסטוריות.

ממקורות אחרים ידוע על מעין „עידן קרח זוטא" בחצי־הכדור הצפוני בעשור השני של המאה ה־19, לאחר תקופה קצרה של אקלים חם יחסית בין השנים 1790 ו־1809. ב־1970 טען החוקר הבריטי יוברט למב, שהאחריות לאקלים קר זה חלה על התפרצויות געשיות. אבל רבים דחו טענה זו, משום שטמבורה התפרץ באמצע העשור השני, כאשר התקררות האקלים כבר היתה בעיצומה. ייתכן שעתה נמצא הפתרון לאותה תעלומה: ההתקררות החלה עוד בראשית העשור עקב אותה התפרצות אלמונית, שאירעה סביב שנת 1808, שנים אחדות לפני התפרצותו של טמבורה, והגיעה לשיאה ב־1816, השנה שכונתה באנגליה „שנה ללא קיץ", עקב השפעתן המשולבת של שתי ההתפרצויות.

הקץ לזריקות האינסולין?

מאת יורם לוי

מחלת הסוכרת מאופיינת, כידוע, על־ידי רמת סוכר גבוהה בדם, הנובעת ממחסור של ההורמון אינסולין בגוף. כדי לאזן אותה ולשמור על בריאותו של החולה חייבים לתת לו תוספת של הורמון זה. מבחינים בין שני סוגים של סוכרת: סוכרת נעורים, המאופיינת בהיעדר מוחלט של אינסולין בגוף; וסוכרת מבוגרים, שהיא מחלה תורשתית המתבטאת בירידה ניכרת בכמות ההורמון, אבל לא בחוסר מוחלט. במקרה זה די בתרופות המגבירות את קצב הפרשת האינסולין מן הלבלב ובחומרים המשפרים את יעילות תפקודו של האינסולין (וכן בצמצום הסוכרים במזון). אולם לתרופות אלו שני חסרונות עיקריים: חלק מן החולים מפסיקים להגיב עליהן לאחר מספר שנים ואחרים אמנם מצליחים לתפקד בעזרת התרופות, אך רמת הסוכר בדמם נשארת גבוהה יחסית ולטווח ארוך יש בכך סיכון לבריאותם.

הרופאים סבורים, כי מתן אינסולין מתאים גם לחלק – רבע בקירוב – מן החולים הסובלים מסוכרת מבוגרים. הבעיה היא, שחולים מבוגרים רבים מעדיפים ליטול תרופות, שיעילותן מוגבלת, על זריקות קבועות של אינסולין.

צוות של רופאים וחוקרים מן היחידה לסוכרת במחלקה פנימית ב' ב„הדסה" עין־כרם בירושלים שוקד זה עשר שנים על מציאת פתרונות חלופיים לזריקות האינסולין, בצורה של החדרת ההורמון דרך מערכת העיכול. הצוות סבור, כי דרך זו עדיפה לא רק מפני שהיא חוסכת את הצורך בזריקות, אלא גם משום שהיא מחקה ביתר טבעיות את פעולת האינסולין בגוף.

צוות החוקרים הכולל את ראש היחידה, פרופ' חנוך בר־און, את ד"ר איתמר רז ואת הביוכימאים ד"ר מרים קדרון וד"ר אהוד זיו, עורך ניסויים בשתי שיטות של החדרת אינסולין למערכת העיכול: באמצעות פתילות דרך פי־הטבעת ובאמצעות גלולות הנבלעות דרך הפה.

בפיתוח הפתילות היה על החוקרים להתגבר על הקושי הכרוך בכך, שמולקולת האינסולין אינה מסוגלת לחדור מן המעי אל מערכת הדם כשהיא שלמה ופעילה מבחינה ביולוגית. החוקרים התגברו על מכשול זה בהוסיפם לפתילה מלחי מרה, הפועלים כדטרגנטים. מן הניסויים הנעשים מאז 1982 באנשים בריאים ובחולים התברר, כי אפשר לאזן באמצעות הפתילות את רמת הסוכר בדם אצל חולי הסוכרת למשך שלושה עד תשעה ימים. הפתילות איזנו את הסוכרת לא פחות טוב מן הזריקות. הבעיה היתה דווקא אחרת: אנשים רבים נרתעים מן השימוש בפתילות בשל אי־הנעימות הכרוכה בדבר.

במקביל שוקד הצוות על פיתוח גלולת אינסולין לנטילה בפה. בשלב מסוים של הפיתוח אף נרשם על כך פטנט שאושר באירופה ובארה"ב. בתחום זה נאלצו החוקרים להתמודד בשני קשיים: החדרת אינסולין כשהוא שלם ופעיל מתוך חלל המעי לדם, ומניעת התפרקותו של ההורמון על־ידי האנזימים במיצי הקיבה ובמעי הדק, בטרם יגיע למחזור הדם. לשם כך היה צורך להגן על האינסולין באמצעות חומרים מסוימים. בניסויים בבעלי־חיים הוברר, כי אפשר להגן על האינסולין בעזרת חלבון המופק מריאות של בקר, אולם מאחר שפעילותו של חלבון זה נמוכה בבני־אדם, מנסים החוקרים למצוא חומרים מעכבים מן הצומח.

כל זאת, כאמור, לגבי סוכרת מבוגרים. ייתכן, כמובן, שפתרון שיתאים להם יימצא מתאים, אולי עם שינויים, גם לסוכרת נעורים.

את המחקר מממנת קבוצת משקיעים מחו"ל ומן הארץ. תקוות החוקרים היא להשלים תוך שנתיים את פיתוחה של גלולת האינסולין לשימוש יום־יומי.

פלטפורמות הנפט בים הצפוני יפשטו רגליהן כלפי מעלה

במרס 1981 שטף גל ענקי, שנישא עד לגובה של 24 מ', את המיתקן הנורווגי לקידוח נפט „אלכסנדר קיללנד" שבים הצפוני, הפך אותו על פניו – ו־123 איש קיפחו את חייהם. באוסלו חוששים, שאסון כזה עלול להישנות, בעיקר בגלל שקיעת קרקעית הים באזורי הקידוח: עקב כך שקעו גם מגדלי הקידוח, וקומותיהם התחתונות, המשמשות בין השאר למגורי הצוות, מתרוממות היום מעל פני הים בשיעור נמוך יותר מכפי שהיה בעבר.

שקיעת קרקעית הים אובחנה לראשונה בנובמבר 1984. התופעה עוררה פליאה מסוימת: הנפט מצוי אמנם בשכבות גיר נקבוביות, וכאשר הוא נשאב, נוצר בשכבות אלה חלל ריק. אבל מעליהן מצויה שכבת מסלע בעובי של כשלושה ק"מ וסביר היה לחשוב, ששכבה זו תחזיק מעמד. אולם העובדות טפחו על פניהם של הגיאולוגים. נמצא שהשקיעה היא עד 40 ס"מ בשנה, והיא מסתכמת בקרוב לארבעה מ' מאז תחילת הקידוחים בשדה אקופיסק, השייך לנורווגים, באמצע שנות ה־70.

כיוון שכך עומדים הנורווגים להתחיל בימים אלה בנקישת אצבעי נגר. לצורך זה נבדקו שלוש אפשרויות. הראשונה: לפנות את הסיפונים התחתונים – אבל אפשרות זו נדחתה בגלל חוסר מקום בפלטפורמות. כן נדחתה דרך שניה, של בניית שוברי גלים תת־ימיים ענקיים, משנתברר כי בנסיבות מסוימות הם לא יועילו מאומה ואפשר שעוד יגבירו את עוצמת הגלים. לכן בחרו הנורווגים בדרך שלישית: הגבהת הפלטפורמות על־ידי הארכת רגליהן. אל כל רגל מרגלי ששת איי הקידוח המיועדים להגבהה יחוברו שני מרימים הידראוליים, בעלי כוח נשיאה של 700 טונות כ"א. אחר־כך ינסרו את הרגליים וילחימו ביניהן קטעי צינור באורך 6.5 מ' כ"א. העבודה צריכה להיעשות בעת ובעונה אחת בכל הרגליים של כל פלטפורמה, כדי לא לערער את יציבותה. העבודה עומדת להתחיל בימים אלה והיא לא תימשך אלא שבועיים. בהלכה תופסק, כמובן, שאיבת הנפט.

כל התהליך הזה נראה מורכב מאוד, אבל הוצאותיו הכוללות נאמדות בכ־400 מיליון דולר בלבד ואין זה סכום גבוה כל־כך בהתחשב בעובדה, ששדה אקופיסק מספק כמעט 20% מכל תפוקת הנפט של נורווגיה.

כוכבים ולילות

אופרה חדשה של יוסף טל בביצוע בכורה בברלין

ב־19 בספטמבר השנה תועלה בביצוע בכורה בפסטיבל הבין־לאומי בברלין האופרה החדשה בשתי מערכות של המלחין **יוסף טל** (שהושלמה ב־1983) „המגדל" ללליברית מאת הנס קלר. האופרה תבוצע פעמיים על ידי בית האופרה של קאסל (סולנים, מקהלה ותזמורת סימפונית). התמליל המלא של האופרה (מוסיקה וטקסט) כבר יצא לאור על ידי „המכון למוסיקה ישראלית", בית ההוצאה הקבוע של יצירות, בהרכבים שונים, מאת טל. לאחר הבכורה בברלין תזכה האופרה לסדרת הופעות בקאסל ובמקומות אחרים בגרמניה.

כמה מהאופרות של טל הועלו על במות בין־לאומיות בניצוח גארי ברתיני: „אשמדאי" בבתי האופרה של המבורג וניו יורק „הנסיון" בבית האופרה של מינכן. האופרה „הגן" לפי ליברית של ישראל אליה, שהוזמנה על ידי בית האופרה בהמבורג, תושמע בבכורה בשנה הבאה. האופרה של טל „מצדה" בוצעה בזמנו בירושלים אולם האופרות האחרונות שלו טרם הועלו בישראל.

ישראל דליות

התקדמות בנושא שיפוץ בית חיים ברנר

לפני כחצי שנה יצאה מועצת פועלי תל־אביב למאבק בהחלטתו של ראש העירייה להרוס את ביתו של הסופר חיים ברנר בנוה צדק. המאבק נשא פרי. ב־23 בדצמבר 1986 התקיימה ישיבה של מייסדי „עמותת בית הסופרים בנוה צדק" שהוקמה במטרה לשמר את הבניין ולהפעילו מחדש. המייסדים – ביזמת המרכז לתרבות של ההסתדרות, מועצת פועלי תל־אביב, עיריית תל־אביב, המועצה לשימור אתרים, בית ליסין, חברת העובדים, משרד החינוך והתרבות, אגודת הסופרים והקרן הקיימת לישראל – בחרו ועד מנהל המורכב מנציגי גופים אלה האשר בראשו יעמוד תדי קאופמן, מזכיר מועצת פועלי תל־אביב. ליו"ר העמותה נבחר נחום פסה, יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך בהסתדרות. בנשיאי המועצה הציבורית נבחרו שלמה להט וישראל קיסר.

בימים אלה שלח מזכיר המועצה, אריה לין, מכתבי פניה לאישים ממיגזורים שונים להצטרף למועצה הציבורית, אישי ציבור והסתדרות, עירייה, משרד החינוך, סופרים, אדריכלים, אנשי תיאטרון ותקשורת, וכלכלה. אחרי החגים מתוכנן אירוע תרבותי בתיאטרון נוה־צדק אליו יוזמו חברי המועצה הציבורית במטרה לתת תנופה לפיתוח הנושא.

ובינתיים אמורה חברת „חלמיש" לבצע את השיפוצים ולסיימם עד סוף השנה. המימון לתוכניות הבנייה וההפעלה יגיע ממספר גופים.

על־פי התוכנית יופעל במקום מועדון לסופרים וחדר עיון פתוח לקהל שבו יזדכו החומר על ספרות תנועת העבודה וראשוני תל־אביב. בקומתו השנייה של הבניין מתוכננות שתי דירות קטנות שתשמשנה ככל הנראה כדירות סופרים או כמערכת אחד העתונים הספרותיים.

ורדה צימרמן

פאבארוטי בארגנטינה ספסרי בואנוס איירס לא ישכחו במהרה את ביקורו של הטנור האיטלקי **לוציאנו פאבארוטי** בעירם. חובבי האופרה בארגנטינה מוכנים, כך מתברר, לשלם כל מחיר בכדי לחזות באחת מחמש הופעותיו ב„לה בוהם". מחוגי הספסרים נמסר כי מחיר כרטיס בודד בשוק השחור מגיע לכ־250 דולר...
צילום רדיו של א.פ.

סרטי תעודה על דמויות מרכזיות בחיי העם היהודי

המרכז הבין־לאומי להנצחת אישים יהודים דגולים בהסטוריה החל בהפקת סרטים על אישים שונים. הבמאי והמפיק **פיטר פריישטאט** כבר השלים סרט אחד בן 50 דקות על משה דיין ועובד עתה על סרט נוסף ש„כוכבו" הוא ברל כצנלסון. הסרט על דיין מתרכז בפעלו של האיש כמנהיג. הוא כולל ראיונות עם זלמן שובל, עזר ויצמן, ושלמה להט. הסרט יימסר לבית הספרים הלאומי האוניברסיטאי, יועמד להשאלה ויופץ במערכת החינוך היהודי בתפוצות, בשגרירויות ישראל בעולם ובתחנות טלוויזיה בארץ ובעולם.

ורדה צימרמן

מאדינבורו באהבה חודש אוגוסט שייך לפסטיבל אדינבורו. ברי המזל שבינינו, שהשכילו להחליף את החום הכבד באווירה הפסטורלית של העיר הסקוטית, יוכלו לחזות, בין השאר, גם בהופעת להקת המחול הראאית בתמונה, שהגיעה לעיר, לפני ימים אחדים, הישר מברה"מ.
*צילום רדיו של א.פ.

ספרים (הגל הקל)

רומנטיקה וסמים

יגאל גלאי: **„בגד גוף"**. מודן. 144 עמ'.

דפנה אליסון, בתו של בכיר בשרות משרד החוץ הישראלי, היא בלודרית ברשת סמים בין־לאומית שמרכזה באמסטרדם. בביקור מולדת היא נפגשת עם תגי, מי שהיה אהבת נעורים נכזבת שלה. דפנה נכבשת להיות של תגי בעיתוי המתאים: הוא עייף מעבודתו במשטרת ישראל והוא מוזמן להרפתקאות חדשות. דפנה משתפת אותו בעסקי סמים והוא נלכד, כמובן, בעסקה הראשונה, על ידי חבריו מן המשטרה.

מעלתו הגדולה של הספר בקריאותו. כתיבתו של יגאל גלאי מקצועית וקולחת מאוד. הדיאלוגים שלו כתובים בעברית מדוברת עכשווית, צעירה, וזה אמין מאוד כמו סיפור העלילה עצמו הנסב על מצוד יחידה מיוחדת במשטרת ישראל אחר סוחרי סמים בשוק הבין־לאומי. סיפור מוכר לקוראי העתונים. חומרי הרומאן מבוססים, אכן, על נסיונו של גלאי בתחקירים עתונאיים.

בפנטהאוז הסמוך

יגאל לב: **„אחרון לבגידה"**. שלגי. 176 עמ'.

הסיפור הראשון, „בכיו של אבא", בקובץ סיפורים זה, טבוע בחותמו האוטוביוגראפי של המחבר. מוזכרים כאן ילדותו בקיבוץ, מלחמות שבהן השתתף ב„קדש" עד מלחמת לבנון. אך הגיבור הוא האב שאומץ לבו „היה שייך לאותה מלחמה שאיננה נראית לעין. איננה מצולמת או נפרסת מעל גבי ספר... זו היתה מלחמה של גבר בעצמו. מלחמה יומיומית בעייפות, בכאב, ביבלות, בגב הדואב, כשבכל העת נשא בלבו את עולמו של המשורר"... הסיפור נקרא כמחווה אוהבת לאב המשורר, למלחמת הקיום שלו כחבר קיבוץ שנלחם גם על מרחב לשירתו „שומר את האש הרכה הזו שלא תיכבה, שומר יום יום במאבק אדירים שאיש לא חזה בו ולתהי"...

חלק מן הסיפורים מוכרים לקוראי מדורו של לב ב„מעריב". מדובר באפיזודות קטנות ויומיומיות שכולן מלמדות משהו על הטבע האנושי: תאוות פירסום, בוגדנות, כבוד. הדמויות המאכלסות את הסיפורים מוכרות מן הפנטהאוז הסמוך: סוחרי נשק, סכנים חשרניים, נשים נבגדות, שותקים מתוסכלים ועוד.

מאפיה פלוס

ג'אקי קולינס: **„ההזדמנות"**. ספרי שחף. 545 עמ'.

ג'אקי קולינס, יצרנית־סיטונאית של רבי־מכר („נשות הוליווד", העולם מלא גרושות", „העולם מלא גברים נשואים") במשקל נוצה רוקמת עלילה רבת משתתפים המזכירה את שושלות קארינגטון הדאלאס כאחד. מי שמכור להתרחשויות מלודרמטיות ופורנוגרפיות מהירות, יקבל תמורה ראויה בכל עמוד. הקשר האמריקאי הנצחי בין סמים, זנות, מאפיה איטלקית אכזרית (בתוספת אי אלו בתוות לאחותה המאפיה היהודית) לבין פוליטיקה. קשה להחליט מי כאן „הגיבור" הרומנטי ביותר: ג'ינו האיטלקי, החולש כמעט על כל תחומי העסקים של המשק האמריקאי, הזוית למעט עזרה מידידו הסנטור ההומוסקסואל (שאישתו היא, כמובן, המאהבת של ג'ינו), או לאקי, בתו, ההולכת בדרכי אביה, או קארי, הזונה השחורה טובת הלב, שנעשתה לאשת החברה האמריקאית הנוצצת, או בנה של קארי (שאביו המשוער הוא ג'ינו), תובע מצליח שזוכה לאהבתה של לאקי, אחותו המשוערת.

קולינס שוזרת בתרחיש העמוס הזה את השם מאיר לאנסקי ודמות של איל הון יווני ששמו מתחרז באונאסיס וגם לו יש בת שובבה. זירות העלילה הם לאס וגאס, ניו יורק, הוליווד, הריביירה הצרפתית והתל־אביבית.

מירי פז

שמעון פרס, מבקר ספרות

מוסף הספרות של „ידיעות אחרונות", בעריכת זיסי סתוי, אימץ מבקר ספרות חדש: שמעון פרס. פרס כתב את הביקורת על ספרו החדש של **דוד שיץ**. אגב, פרס ישמיע את דעתו על הספר גם במסגרת תוכנית רדיו ספרותית בגל"צ. התגבור המתחדש לביקורת הספרותית יאזן ודאי את הביקורות המסויגות על הספר עד כה, לרווחת הסופר והוצאת זב"מ, המו"ל.

ברם, חסד זה לא הניא את דוד שיץ להשאר בבית זב"מ. שיץ חוזר ל„כתר", אותה נטש עקב חילוקי דעות עם העורך הספרותי של ההוצאה **יגאל שוורץ**.

שמעון פרס, מפגשי ספרות

חוגינו המקורבים מוסרים על פעילות נמרצת של המועדון הלא־רשמי של סופרי החודש. מדובר במפגשים קבועים הנערכים אחת לחודש בין שמעון פרס לבין קבוצה של סופרים. בכל מפגש משתתפת קבוצה אחרת של סופרים ומשוררים. ה„חוגים" מאשרים, כי ביום א' האחרון נפגש שמעון פרס במעונו בירושלים עם כמה משוררים ביניהם **אשר רייך, חיים נגיד אלון שינפלד** והסופרת הצעירה **אורלי קסטל־בלום**. השיחה, מתברר, לא נסבה רק על ענייני רוח. המשתתפים הציגו לפרס גם שאלות חוץ־ספרותיות שנגעו לפרשת ונונו ופולארד. אחת המשתתפות שאלה את פרס מדוע לא יהיה דינו של ג'ונתן פולארד כדין אסיר ציון. התגובה היתה: מנוחי מקבל אסיר ציון 120,000 דולר בחודש!

סוגיה אחרת שנדונה שם היתה המפגש הצפוי בין כמה אנשי רוח ישראלים עם המשורר הפלשתינאי מחמוד דרוויש. פרס ניסה להוכיח עד כמה רעיון המפגש לא מוצלח.

מועדון ספר החודש

אחת מיוזמותיה של **בקי פריישטדט**, ראש האגף לתרבות של מפלגת העבודה ויועצת מ"מ ראש הממשלה לענייני ספרות־אמנות־תרבות היא „מועדון ספר החודש". מדי חודש יוזמנו סופרים, מבקרים ועיתונאים לדיון מורחב בספר אחד. פריישטדט מחפשת בימים אלה מיקום מתאים לפעילותו של המועדון.

ספרות צרפתית ב„מסדה"

סדרה חדשה ב„מסדה" מוקדשת לספרות צרפתית מודרנית, בעריכת **אביטל ענבר**. ענבר בוחר את הספרים וגם מתרגם אותם (מתקינה רמונה דימור). „המכנה המשותף לספרים הוא, שרובם נכתבו ב־120 השנים האחרונות", אומר ענבר. „הבחירה היא לפי טעמי. בתרגום, למשל, את הכובשים, הרומאן הראשון של אנדרה מאלרו שנכתב בשנות ה־20. השבוע יצא לאור „לאור זה פלורט" מאת הסופר־מחזאי בלמאי מרסל פאנול ו„הבמאלו" „מאנון של המעיינות" (שם זמני). על תרגום הספר לעברית המליץ איב מונטאן בעת ביקורו בישראל". מונטאן, אגב, משחק בסרט של הבמאי קלוד ברי על פי הספר בתפקיד זקן ערמומי, חכם ורע־לב לצדם של ג'ראר דפרדייה ודניאל אוטוי (בקרוב על מסכי הקולנוע בארץ).

ספרים נוספים שיראו אור בסדרה החדשה הם „ימי ראשון של אוגוסט", ספרו החדש של פטריק מודיאנו, הביוגראפיה של אנרי טרויה על גורקי ו„חוצה הקירות" – אנתולוגיה של סיפורים קצרים מאת מרסל איימה.

דטנט מוסיקלי

אחד מגליונות „מוסיקה", כולל ראיון עם **זובין מהטה. חנוך רון**, מן המבקרים הבודדים והנמרצים מאוד שהעז לתקוף את מדיניותו של מהטה במסגרת הניהול המוסיקלי של הפילהרמונית הישראלית, הוא המראיין. הראיון הוא שלב בהפשרת היחסים המתוחים בין השניים.

מירי פז

הבולשוי באלט בלוס אנג'לס

רקדני ה„בולשוי באלט", העורכים סיור הופעות בארה"ב, יופיעו בשבועות הקרובים בפני קהל החוף המערבי, בלוס אנג'לס. בתמונה נראים הרקדנים **יורי גריגורוביץ' ונטליה בסמרטנובה** בקבלת פנים שערך לכבודם המיליארדר **ארמנד האמר** (במרכז התמונה).
צילום רדיו של א.פ.

טלוויזיה

חינוכית

09.00 טלטקסט: עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 פרפר נחמד: לאן נעלמה המברשת?
09.40 חלב, פרק 39: הבוקר מאיר על דוריה.
10.05 מחסומים: פרק 6.
10.30 צבע בנחל: פרק 7.
10.55 מגע 1,2,3: אור צבע.
11.25 מיסיסיפי, חלק א': סרט על מוסיקת בלוז.
2.00 טלטקסט: עד כאן.
2.05 היום שבו השתנה היקום, פרק 6: הוכחת לראיית.
3.00 רכבת ההפתעות: סרט אנימציה.
3.20 גברת פלפלת: מנגנים ושרים במקהלה.
3.35 זהירות ציפי בדרכים: זכות קדימה בפניה ימינה.
3.40 200 שניות לאיידס: דפי מידע.
3.45 שעת כושר.
3.55 רחוב סומסום.
4.25 ילדת הפלא, פרק 12: הבוס החדש של מר.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

כללית

5.30 „תהילה" – פרק חמישי: „עד מעלתו הנלוז".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 ריבה פתוחה – השפעת סרטי הטלוויזיה על הילדים (תרגום עברית).
6.45 חידושים והמצאות – אלצהיימר, מחלת השכחה הפוקדת בעיקר קשישים; שפת תמונות למחשב; מחשבים למבוגרים (תרגום עברי־ערבי).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 עד פופ – תכנית מיוחדת לאלביס פרסלי, במלאות עשר שנים למותו. ראיון עם כריסי היינד וה„פריטנדרס" ובוב דילן. מנחים: ענת דולב ומנחם גרנית.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 תשדירי שירות.
9.35 לקראת שידור.
9.50 „שושלת" – פרק 53: בלייק מצליח לחסום את אלקסיס בניסיונותיה להשתלט על „דנבר – קרינגטון". ג'ף יוצא מבית־החולים; הרעל שבגופו עדיין לא זוהה. מארק ופאלון שבים מהאיטי, וקריסטל רואה אותם מתחבקים בלהט. בלייק מקבל שיחת טלפון מסינגפור, את חיים אפשרי מסוכן.
10.40 מבט ציונות: קלנוע – סדרה של שלוש תכניות מיוחדות על קלנוע. תכנית ראשונה: „הגיבור האמריקאי האמיתי". בשני העשורים האחרונים עלו בקלנוע דמויות של גיבורים חדשים במסורת ג'ון וויין, אנשים שפועלים נגד הממסד לטובת אמריקה: הארי המזוהם, רמבו ואחרים. הבמאי ומבקר הקלנוע נסים דיין והפסיכולוג ד"ר ארנון גולדפלד מאוניברסיטת תל־אביב יסקרו את התופעה מן ההיבט הקולנועי ומן ההיבט ההיסטורי. ישולבו קטעים מסרטי הקלנוע „רמבו", „מחוץ הילתא", „משאלת מוות". מנחה ירון לונדון.
11.20 „גבול ההיסטוריים" – שם הפרק: „המגרלזר". רופא שסכנותו התגלה על כביש שהוא לאורך האוקיאנוס נקלע לכפר שתושביו מוחרשים; שמתלוג משגה יש בו. המאיר אל ועד הכפר מכניסה במקום להאיר אל הים.
11.40 חדשות הלילה.

לקראת שידור

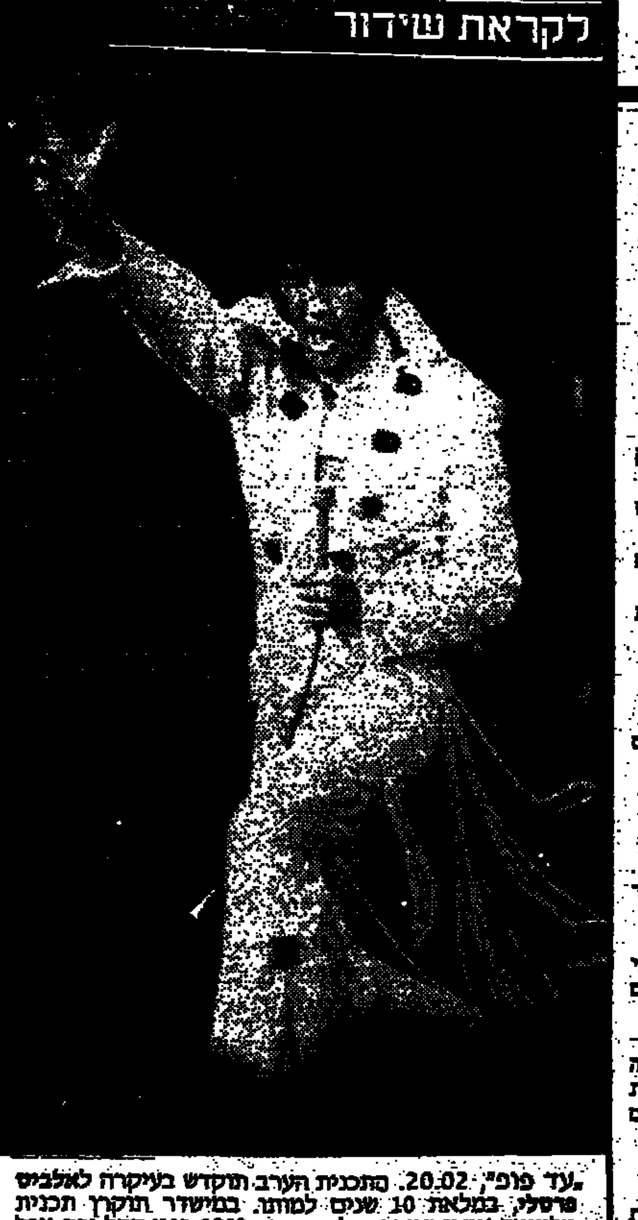

„עד פופ", 20.02. התכנית הערב תוקדש בעיקרה לאלביס פרסלי, במלאות 10 שנים למותו. במישדר תוקרן תכנית טלוויזיה אמריקאית שצולמה בשנת 1968 בפני קהל ובה נוכל לראות את אלביס במיטבו ולצפות בהרבה מלהיטיו הגדולים. התכנית צולמה לאחר עשר שנים בהן לא הופיע אלביס בפני קהל. כמו כן יובאו בתכנית קטעי ראיונות וקטעים דוקומנטריים. אורחים באולפן „עד פופ" יהיו שני ישראלים, ממעריציו של אלביס פרסלי.
לקראת סיומה של התכנית יוקדשו שני קטעים לאמנים שיתארחו בארץ בקרוב. בוב דילן עם תום פטי ולהקת „שוברי הלבבות" ולהקת „מעמידי הפנים" (הפריטנדרס).

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – פלייאל: סימפוניה מס' 6 בסול מג'ור (התז. הקב. של קלן/ג. מילר ברייאנט). מנדלסון: קונצ'רטו מס' 2 ברה מינור לפסנתר ולתזמורת אופ. 40 (התז. דוריה בוראריה/ש. דיטואה); קלרה שומאן: שלישיה בסול מינור לפסנתר כינור וצ'לו אופ. 17 (שלישיית בואוקס); פורה: „מסכות ומזמורות" (מסק הברגמסק) אופ. 112 (תז. סולה/מ. פלאסון/ג. ברה המקהלת אליקס וורסון).
09.00 קונצרט בוקר (ע"ב ת"ק) – פרוקופייב: סימפוניית קונצ'רטו לצ'לו ולתזמורת אופ. 125 (מ. גבארה צ'לו/התז. הפיל. הצ'כית בניצוח של קרל אנצ'רל); רבוזאק: שלישיה במה מינור לכינור צ'לו ופסנתר אופ. 65 (שלישיית סוק); שוברט: פנטסיה במה מינור לפסנתר ב־4 ידיים (א' קרלק ואימוגן קופר); רבצי: סונטה במי במול מז'ור לקרן ולפסנתר אופ. 28 (ב. טאקוול/ולאדימיר אשכנזי); מוצארט: אריה מתוך האופרה „אנדרומדה" (קירי טה־קאנאווה/התז. הקמרית הוינאית/ג'. פישר); מוצארט: סימפוניה מס' 41 בדו מז'ור „יופיטר" ק. 551 (תז. רדסון/סר. קולין דיוויס).
11.75 פינת השיר – משירי שמעון הלקין.
12.00 אמנים באולפן – יאיר קלס כנור / נויה רייזנברג, פסנתר – במתוכנן: סונטה מס' 7 בדו מינור, אופ. 30, מס' 2; פרנק: סונטה בלה מאג'ור, אופ. 6.
13.05 בהאזנה נינוחה – יוהאן כריסטיאן באך: סימפוניה מס' 5 אופ. 3 (אקדמית כנס מרטין/נ. מארינר); צ'ימרוזה: קונצרט לאבוב ולכלי קשת בדו מינור (התז. הסימפ. של במברג/פ. מאאג); בוקריני: רביעיית מיתרים בדו מז'ור (רביעיית אסתרהזי); ברהמס: ולסים על שירי אהבה אופ. 52 (מקה. גבינגן/ה. רילינג; דיינבסקי;
אגדה אופ. 17 (התז. הסימפ. ירושלים/מ. רודן; ביגנאציו; שעת הילדים. לנבל סולו; ביזה: משחקי ילדים; שודיאנו ופנג שויין המקהלית/ע. אנטוניבן; פלנק: סונטה לכלי נשיפה; מוצרט־סוחנה אל ברה מס' 5; צ'ייקובסקי: 2 קטעים מתוך „מפצח האגוזים" (התז. הפיל. מניו יורק/ל. ברנשטיין).
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – אהרן חרל"פ: „שירים מן הילדות" סוויטה לתזמורת (התז. הסימפ. ירושלים רשה"ש/מ. סטרנברג; יהודה והלל רביעיה אפטוזנמה אופ. 15 רביעיית הבאה השל (פ. ביאטה דיסרק (כינור) א. בר דרומא (ויולה) י. בוקסביין (צ'לו); גלוריה קואטס „מראות שירי קינה ומקאליות לסופרן ולפסנתר מגבר" (נין רות גמבי (סופרן) ג. קולינס (פסנתר)).
16.00 מוסיקה ליום ראשון – הידן: סלבה רגינה בסול מינור (מקה. הקיבוץ הארצי/נורי קאמנץ/התז. הקאמרית הקיבוצית/ג. ויולקמאסה (סופרן/א. אינוני).
18.00 דפי פסנתר – באך: קונצ'רטו איטלקי בפה מז'ור; שוברט: פנטסיה בדו מז'ור אופ. 15 פנטסיה „הנודד" (ב. פרוהינג); שופן: פולונז פנטסיה אופ. 61; הרוביץ: פרוקופייב סונטה מס' 3 בלה מינור (ב. הרוביץ).
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד – רגעי מוסיקלי.
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי – הקלטה מקונצרט של הסינפונייטה הישראלית: מבצה לסלו הלסאי, סולן אוסקר ביליה – וילה לובוס: 5 פרלודים לגיטרה סולו; טולאבי: קונצ'רטו לגיטרה; פולנק: סינפונייטה; פורה: פאוואן אופ. 50.
22.30 קונצרט קטר.
23.00 מחורי יצירות – ק.פ.ע. באך: סונטות; באך: פרטיטות לאנדרס שיף. ע"ב ת"ק.

15.00 זבעי הקשת – גמעשה „שירי ארץ־ישראל".
15.30 האוניברסיטה המשודרת – „מוסאות למוסלמים, שיעור מס' 31".
[illegible] אור לנדך.
22.05 בסוף השבוע – המשעה עם אייל מגד (ש.ח).
23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

18.06 מסיבת עיתונאים.
19.35 עם ישראל – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 אומר בשבחי – סיפורים וצרקי העגות מסורתיים.
22.05 בינינו לבין עצמנו – שיחה עם מאזינים.
00.15 להאזין בחלום – שירים לסיומו של יום.

רשת ג'

07.07 אלבס פרסלי – הלהיטים הגדולים.
18.06 מבחר המצנגים והלהיטים.
21.05 ארזו שליק.
23.05 מסביב להצות.

גלי צה"ל

13.05 עוד אחד – להיטים עבריים.
13.55 לא לכבות את האור – פינה יומית בנושא ידיעה מהערץ.
18.05 שעה קלה על בלכלה.
19.05 רדיו ספורט.
19.05 רדיו רדיו – (גה"ל 2).
20.05 שיטים פרימה – (ש.ח).
20.05 מכבבבים – (גה"ל 2).
21.30 אוניברסיטה משודרת – הבאסלוגיה של ארץ־ישראל – בשל היבשות.
22.05 בסוף הקסם המשתורי – (ש"ה צה"ל 2).
23.05 קול הבר׳ הזה (צה"ל 2).
23.55 „ליונות הצות" – עם ארנון בנסבר – מנכ"ל השורום הישראלי.
00.05 ציפורי לילה משוחות.

רשת א'

10.05 שירי־קור – מחולות ושירים ישראליים.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: קינג קונג מס' 2 9.45, 7.30, 5
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 9.30–7 עמי ותמי 5
בית. ליסין: ראשים מדברים 23.15–9.30–7.30
בן־יהודה: אי.טי. חבר מכוכב אחר 9.30–7.30–5–11
גורדון: קגרו 9.45, 7.45, 5
גת: בלוז לחופש הגדול 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: פושע מבוסל וילדה קטנה 9.50, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שירותים אישיים 9.50, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 3: פייבל החולום האמריקאי
דקל: קרוקודיל דנדי 9.35, 7.30 צלילי המוסיקה 4.30
הדייביאיך: 007 באזור המסוכן 9.45 אלדין ומנורת הקסמים 7.45 חצות – סקס
הוד: סופרמן 4 9.30, 7.30, 5, 12.30, 10.30 שיונת מלוכלכות 5–3–1–11 9.50–7.30
הקלנוע (בית ציוני אמריקה): שכלול 9.45–7.45–5
חן 1: הנוכל האוהבת המאהבת 9.55, 7.55, 5.40 שלגיה ושבעת הגמדים 4–12.45–10.45
חן 2: לבו של אנג'ל 9.50, 7.45, 5.35 במבי 4 – 12.45 – 10.45
חן 3: אני והחברה 9.55, 7.50, 5.30 / דוכני איכפת לי 4, 12.45, 10.45
חן 4: חנות קטנה ומסריפה 9.50, 7.50, 5.35
רובין הוד 12.45–10.45 בי"ס למשמר אזרחי 5.40 – 3.55
חן 5: נשק קטלני 9.55, 7.50, 5.40 / הרפתקאותיו של סופר בלש 4.00 12.45, 10.45
לב 1: פוריסט רוקדים במוסקבה 10–8–5–2–11.30
לב 2: נרדפי החוק 10–8 – 5–2 – 11.30
לב 3: ימי הרדיו 10–8–5 לוי וגולית 2–11.30
לב 4: בקצב השעון 10, 8, 5, תעלולי שטן 2–11.30
לימור: פוטו רומן 9.30, 7.30–5.30
הסינמטק הישראלי: אהבת החיים 7.15 זאב אמריקני בלונדון+בראאפויה 9.30
מוזיאון: מותו של סוכן 9.30, 7, 4.30 / קולנוע קיץ בגן המוזיאון / לורי אנדרסון בית האמיצים 9.00
פאר: לא שם דין 10.00, 8.00, 5
פריז: לבירינט 9.30, 7.15, 4, 2, 12; 23.30 מנטר פייטון – הגביע הקדוש
צפון: שם הורד 9.30–7.15
שחף: סוד ההצלחה 9.40, 7.30, 5 עמי ותמי 11
תמוז – רמת־אביב: כסי בלו 9.40, 7.15 תכלת: הזנות מעבר לפינה 9.50, 7.40, 5
תל־אביב: 007 באזור המסוכן 9.45, 7.15, 4.30 / אלדין ומנורת הקסמים 3–11
התיה הישראלית: קללת אנשי החתול 9.50
סינמטק אלנבי המחודש: משתה פראי 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: אלדין ומנורת הקסמים 9.40, 7.30, 5
סינמה 2: אסקימו לימון – אהבה צעירה 9.40, 7.30, 5

ירושלים

אדיסון: 007 באזור המסוכן 9.30, 7 / עמי ותמי 4.30, 12.30, 10.30
אורגע: קינג קונג מס' 2 9.15, 7.15, 4.30
אורדין 1: פוטו רומן 9.15, 7.15, 4.30 / מבצע סטריימל 10.30
אור 2: בקצב השעון 9.15–7.15, 4.30
אור 3: קרוקודיל דנדי 9.15–7.30–4.30 ½ 9 שבועות של שבוע חדש 23.30
אור 4: לבירינט 9.15–7.15–4.30 כתום הגוף 23.30
אור 5: רוז 9–7 מוסקבה אינה מאמינה בדמעות 23.30
אור 6: לבו של אנג'ל 9.45, 7.30, שלגיה ושבעת הגמדים 5–12.20–10.30 לאסי שובי הביתה 4.15 ארגיאנה המקדש האבוד 8
בית אגרון: כולם נפלו על הראש 6 סופרגראס 10.15 חצות – מועדון הכותנה האילה הקטן בביצי האמצע סנד הביונה מגד לרגל שיפוצים
כסית: ימי הרדיו 9.30, 7.30, 4.30 / סופרמן 4, 12.30, 10.30
סינמטק: לא שם דין 9.30, 7.30
סמדר: בנים חורגים לאלוהים 9.20, 7
עדן: סופרמן 4 9.30, 7.30, 4.30
רון: בלוז לחופש הגדול
רמה: 9.30, 7.30 / 10.45–4.30 בבוקר מפצה האגודים
תיאטרון ירושלים: שיחות מלוכלכות 9.15, 6.45
בשוק מוות 10.30
אור 8: קרוקודיל דנדי

חיפה

אורדה: פוטו רומן 9.15, 7.00 / בוזם מכוכב אחר 4.30
אורלי: ימי הרדיו 9.15, 7 / דוכני איכפת לי 4.30–11
אמפיתיאטרון: 007 באזור המסוכן

קריות חיפה

מאיר: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15
מביה: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.15, 7.15
אורות: לא שם דין 9.30, 7.15
בית העם: פוטו רומן 9.30
היובל: המבוסל בסיטו 9.15–7.15
נרקיס: בי"ס למשמר אזרחי 9.30–7.15

אשדוד

אסתר: ילדים חורגים לאלוהים 9.30, 7.15
9.15–7–4.30
ארמון: סגור לרגל שיפוצים
חן: לבירינט 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: סופרמן 4 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: המבוסל בסיטו 9.15, 7 4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.10–6.45–4.15
מאיר: קינג קונג 2 9.15, 7, 4.30
קרן־אור: לא שם דין 9.15, 7.15 4.30
רון: סוד ההצלחה 9, 7, 4.30 / עמי ותמי 12.30–10.30
רב גת 1: בלוז לחופש הגדול 9.15, 7, שלגיה 4.30–11
רב גת 2: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.15, 7 / 4.30, 11 הרפתקאותיו של סופר בלש

אשקלון

אשדוד: פוטו רומן 9.30, 7.30

אשקלון

אסתר: בלוז לחופש הגדול 10–8
מאור: המבוסל בסיטו 10.10–8.15
רחל: לוי וגולית 10.30–8.30

באר־שבע

חן: 007 באזור המסוכן 9.30–7–4.30

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: 007 באזור המסוכן 9.30–7.00 / אלדין ומנורת הקסמים 4.30–11
כוכב: חייה ותן למות 7 סרט אילם 23.45
מלון דניאל אדיטוריום: ספור מהחיים 20,000 מיל מתחת למים 9.30–7.15 11–4.45 חליפת ערב 9.30
כוכב: חייה ותן למות 7, סרט אילם 23.45

חולון, בת ים

ארמון: לא שם דין 9.30, 7.30
אורנים: פוטו רומן 9.30–7.30
מגדל: פוריסט רוקדים במוסקבה 9.30, 7.15 הרפתקאותיו של סופר בלש 5

כפר־סבא ■ רעננה

עמה: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30/רובין הוד 5–11
חן: נשק קטלני 9.30–7.30
בית גת: קולנוע תיאטרון: בטי בלו 10–8

קרית אונו

מתגים:

לוד ■ רמלה

היכל התרבות: מועדון גן העדן 9 בית זיוה: המבוסל בסיטו 9.30–7.30
אורה: ללא רחמים 9.30, 7.30, 5

עפולה

משמעון: /

טבריה

אביב: לא שם דין 8.30

נתניה

מגוזיה: חנות קטנה ומסריפה 10–8–6 מתרובים בשבה 11 בבקר
אסתר: ילדים חורגים לאלוהים 9.15–7.15
שרון: לא שם דין 10–8–6
רסקו: היפל המעופף 11 בבקר
רוד – היכל התרבות: קרוקודיל דנדי 9.30–7.30–5.30

פתח־תקוה

שלום: פוטו רומן 10–8
היכל 1: סוד ההצלחה 9.30–7.30–5
היכל 2: 007 באזור המסוכן 9.30–7.15
עמי ותמי 5–12.30–10.30
היכל 3: משגע פראי 9.30 סופרמן 4 7.30–5–12.30–10.30

ראשון־לציון ורחובות

ג.ג. רון 1: הבוקר שאחרי 9.30 סופרמן 4 7.30, 1, 11

נהריה ■ עכו

הוד: פוטו רומן 9.15–7.15
רון: לא שם דין 9.15–7.15
אודיטוריום: /

רמת־גן וגבעתיים

אלמוג: קינג קונג מס' 2 9.40–7.30–5
ארמון: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45, לבירינט 7.30, 5
לילי: לא שם דין 9.30, 7.15
הדר: סוד ההצלחה 9.30, 7.15 עמי ותמי 11–5
רב גן 1: בלוז לחופש הגדול 9.40, 7.30 הרפתקאותיו של סופר בלש 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 2: ימי הרדיו 9.45, 7.30 דוכני איכפת לי 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 3: אני והחברה 9.45, 7.30 רובין הוד 5.00, 12.20, 10.30
רב גן 4: קרוקודיל דנדי 9.45, 7.30 שלגיה ושבעה הגמדים 5.00, 12.20, 10.30
שבוע: פוטו רומן 9.30, 7.30
ג.ג. רון 2: 007 באזור המסוכן 9.30–7.15
עמי ותמי 11–5.00
הבקה: סגור
ראמה: פוטו רומן 9.30, 7.30
בית העם: המבוסל בסיטו 8.30
הדר: לא שם דין 9.30–7.30
רק: בי"ס למשמר אזרחי 8.30

מכון לבון